

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Programul Operațional pentru Pescuit, România

2007-2013

Acronime

AA	Autoritate de Audit
AM	Autoritate de Management
CE	Comunitatea Europeană
CM POP	Comitet de Monitorizare pentru Programul Operațional pentru Pescuit
DGP-AMPOP	Direcția Generală Pescuit – Autoritatea de management pentru POP
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
FEDR	Fondul European pentru Dezvoltare Regională
FEP	Fondul European pentru Pescuit
FLAG	Grup Local de Acțiune pentru Pescuit
FSE	Fondul Social European
GAL	Grup de Acțiune Locală
INS	Institutul Național de Statistică
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
NUTS	Nomenclatorul Unității Teritoriale Statistice
ONG	Organizație Non-Guvernamentală
ONU	Organizația Națiunilor Unite
PAC	Politica Agricolă Comună
PAEF	Planul de Ajustare a Efortului de Pescuit
PCP	Politica Comună pentru Pescuit
PIB	Produs Intern Brut
PND	Planul Național pentru Dezvoltare
PNDR	Programul Național pentru Dezvoltare Rurală
PNS	Planul Național Strategic pentru Pescuit
PO/ POP	Program Operațional/ Program Operațional pentru Pescuit
TIC	Tehnologia Informației și Comunicării
UE	Uniunea Europeană
VAB	Valoarea Adăugată Brută

CUPRINS

Introducere.....	5
1. Programul Operațional pentru Pescuit, România	6
2. Eligibilitatea geografică	6
3. Analiza.....	6
3. a. Descrierea generală a sectorului pescăresc din România	6
3.a.1 Analiza circumstanțelor naționale și/sau locale.....	6
3. a. 1. 1. Pescuitul marin	8
3.a.1.2. Pescuitul în apele interioare	12
3.a.1.3. Acvacultura	15
3.a.1.4. Procesarea	18
3.a.1.5. Comercializarea	20
3. a.1.6. Zone pescărești	21
3.a.2. Analiza regiunilor de Convergență și Non-Convergență.....	23
3.a.3. Experiența dobândită din programele anterioare în sectorul pescăresc	23
3. b. Forțele conducătoare și tendințele de dezvoltare: analiza SWOT	25
3. c. Descrierea:.....	26
3. c. 1. Situației de mediu	26
3. c. 2. Egalitatea de șanse dintre femei și bărbați.....	28
3. d. Rezultatele analizei.....	30
4. Strategie la nivel de Program Operațional	32
4.1. Obiective generale ale Programului Operațional: o viziune strategică pentru sectorul pescăresc din România.....	32
4.2. Obiective specifice din sfera priorităților Programului Operațional.....	33
4.3. Calendarul și obiectivele intermediare	38
5. Rezumatul Evaluării ex-ante	41
6. Axele prioritare ale programului	44
6. a Coerența și justificarea axelor prioritare	44
6. b. Descrierea axelor prioritare	48
6.b.1. Axa prioritară 1: Măsuri de adaptare a flotei de pescuit Comunitare	48
6.b.2. Axa prioritară 2: Acvacultura, pescuitul în apele interioare, procesarea și marketingul produselor obținute din pescuit și acvacultură.....	58
6.b.3. Axa prioritară 3: Măsuri de interes comun	67
6.b.4. Axa prioritară 4; Dezvoltarea durabilă a zonelor pescărești	76
6.b.5. Axa prioritară 5: Asistență tehnică	85
7. Prevederi financiare.....	90
8. Prevederi de implementare.....	91
8.1 Management.....	91
8.1.1 Desemnarea autorităților.....	91

8.1.2 Specificarea funcțiilor îndeplinite de autoritățile care asigură gestionarea și controlul POP	92
8.2 Management și control financiar	96
8.3. Monitorizare și evaluare	99
8.3.1. Monitorizare	99
8.3.2. Evaluare	101
8.4 Schimbul de date electronice cu Comisia Europeană	103
8.5 Parteneriat	103
8.6 Informare și publicitate	103
Anexa1	105

Introducere

Programul Operațional pentru Pescuit al României a fost elaborat de către Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură, în conformitate cu articolul 17(3) din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1198/2006 din 27 iulie 2006 privind Fondul European pentru Pescuit, în urma unui proces de consultare a agenților socio-economici, autorităților publice centrale și locale, sindicatelor, ONG-urilor și organizațiilor profesionale¹. În continuarea procesului început cu elaborarea Planului Național Strategic (PNS), au avut loc alte câteva întâlniri cu factorii interesați, Comisia Europeană și alți parteneri în vederea realizării Programului Operațional, cu contribuția grupurilor tematice de lucru înființate în acest scop.

Planul Național Strategic, pentru perioada 2007-2013, este elaborat în conformitate cu Politica Comună de Pescuit și politica de guvernare a României pentru dezvoltarea sectorului. Fondul European pentru Pescuit contribuie sub mai multe aspecte la implementarea Politicii Comune de Pescuit în România și a unei strategii specifice care a fost dezvoltată având ca punct de plecare strategia propusă de Planul Național Strategic.

¹ vezi în Anexa 1 lista partenerilor, organismelor consultate și un rezumat al procesului de consultare

1. Programul Operațional pentru Pescuit, România

2. Eligibilitatea geografică

Întreg teritoriul României este eligibil în cadrul "Obiectivului de Convergență". România va aplica sistematic pentru cel mai înalt nivel de finanțare în acest Program Operațional.

3. Analiza

România este o țară cu dimensiuni medii, având un teritoriu de 238.391 km². În 2005, populația țării era de 21.623.849 locuitori, iar densitatea medie a populației era de 90,7 locuitori/km². Există variații semnificative între densitatea populației din mediul rural (47 locuitori/km²) și cea din mediul urban (383 locuitori/km²).

Cele 41 de județe corespund nivelului statistic NUTS III în România. Disparitățile economice și sociale dintre regiuni, cât și în interiorul regiunilor de dezvoltare sunt în continuă creștere, iar reducerea acestora face obiectul politicilor structurale.

Tranziția de la o economie centralizată la economia de piață a implicat schimbări radicale ale cadrului instituțional și legal după anul 1990 în România. Economia a parcurs mai multe faze de recesiune și revenire, dar după 2000 s-a înregistrat o creștere susținută: între anii 2000-2005, creșterea anuală a PIB depășind în medie 5 %, pe fondul stabilității macroeconomice. Rata anuală a inflației în anul 2005 a fost de 8,6 %, fiind mai ridicată decât rata inflației în Zona Euro.

Între 2003 și 2005, numărul persoanelor ocupate a scăzut ușor, în vreme ce rata șomajului a crescut de la 7% la 7,2%. Cu toate acestea, se poate spune că rata șomajului este scăzută în comparație cu alte țări din regiune (NSM -10 și UE -15).

În concluzie, cu tot progresul realizat în ultimii ani, România se află încă în urma competitorilor europeni din punct de vedere al dezvoltării economice. Standardul puterii de cumpărare a fost doar o treime din media UE-25 în anul 2005, aproximativ 50% din media PIB/locuitor a noilor state membre.

Aceste valori scăzute arată că modificările structurale și de recuperare a decalajelor față de UE nu și-au atins nici pe departe potențialul. Procesul de convergență reală dintre România și UE trebuie susținut puternic prin reforme structurale.

3. a. Descrierea generală a sectorului pescăresc din România

3.a.1. Analiza situației naționale și/sau locale

România are la Marea Neagră o zonă economică exclusivă de 25 000 km² și o zonă de coastă de 250 km. Rețeaua hidrografică a României este de 843.710 ha, ceea ce reprezintă aproximativ 3% din suprafața totală a țării. Capacitatea de producție a sectorului piscicol românesc cuprinde: 400.000 ha lacuri naturale (inclusiv Delta Dunării) și

lacuri de acumulare, 84.500 ha crescătorii piscicole, 15.000 ha pepiniere, 66.000 km de râuri, din care 18.200 km în zona montană și 1.075 km fluviul Dunărea.

Pescuitul și acvacultura au ocupat și ocupă încă un loc important între domeniile de interes național. Cu toate că sectorul piscicol a avut o contribuție mică la economia națională (PIB și VAB), importanța acestui sector este dată mai ales de rolul social pe care îl are pentru populațiile din zonele costiere (resursele financiare rezultate sprijină o parte semnificativă a populației), prin potențialul de resurse alimentare. Contribuie la protejarea zonelor umede și biodiversitatea speciilor din apele țării.

Ponderea pescuitului și pisciculturii în total VAB și PIB (%)

Tabelul nr.1

INDICATORI	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Pescuit și piscicultură/VAB	0,0058	0,0061	0,0043	0,0049	0,0047	0,0080	0,0063	0,0062
Agricultură, vânătoare și silvicultură/VAB	16,21	15,15	12,51	14,97	12,75	13,02	13,89	9,58
Pescuit și piscicultură/PIB	0,0051	0,0054	0,0038	0,0043	0,0042	0,0071	0,0056	0,0054
Agricultură, vânătoare și silvicultură/PIB	14,38	13,34	11,07	13,37	11,42	11,56	12,40	8,46

*recalculate în prețuri curente 2004

Sursa: Calculații pe baza datelor din anuarul Statistic al României

Sectorul piscicol din România include activitățile de acvacultură, pescuit marin și pescuit în apele interioare, precum și activitățile de procesare și marketing. Cea mai importantă activitate este acvacultura în ape dulci, fiind urmată de pescuitul în ape interioare. Activitatea de pescuit în ape interioare este mai dezvoltată decât pescuitul costier de la Marea Neagră.

În perioada 1995-2005, producția piscicolă a României a suferit o scădere accentuată, de la 18.675 tone în 1998 la 13.352 tone în 2005. În 2005, producția piscicolă obținută a prezentat următoarea structură: acvacultura 7.284 tone (54,55%), pescuitul în ape interioare 4.042 tone (30,27%), pescuitul în Marea Neagră 2026 tone (15,17%). Cauzele scăderii producției piscicole, atât în apele dulci cât și în cele marine, au fost reprezentate de condițiile caracteristice stării de tranziție de la economia centralizată la economia de piață (investiții scăzute în acest sector) și instabilității cadrului instituțional și legal, în special cel privind proprietatea asupra terenului. Specificăm că aceste date pot fi incomplete datorită nivelului slab de organizare al lanțului comercial.

Disponibilul pentru consum pe piața internă a fost de 92.696,90 tone în anul 2005, în creștere cu 18,89% față de cel al anului 2004. Gradul de acoperire al consumului din producția internă a scăzut de la an la an, de la 24,31% în anul 2003 până la 14,40% în anul 2005. În ceea ce privește consumul de pește și produse din pește acesta era în anul 1989 mai mare de 8 kg/locuitor, dar a scăzut până la 2 kg în 1993 și apoi s-a înregistrat o tendință de creștere progresivă a acestuia până la 4,5 kg/loc în 2005.

La nivelul anului 2005, numărul total al angajaților din sector era de 6811, din care 633 (9,29%) persoane implicate în activitatea de pescuit marin, 2531 (37,16%) persoane în activitatea de pescuit în ape interioare, 2781 (40,83%) persoane în activitatea de acvacultură și 866 (12,71%) persoane în activitatea de procesare.

3.a. 1. 1. Pescuitul marin

În România, pescuitul marin se practică **de-a lungul litoralului românesc**, în zonele marine până la izobata de 60 m, datorită caracteristicilor navelor și autonomiei limitate a acestora.

- Încă din anul 1986, România a declarat unilateral Zona Economică Exclusivă (ZEE) la Marea Neagră, a cărei suprafață este de cca. 25.000 km², alături de țărilor riverane. În prezent, zona de pescuit a României la Marea Neagră, așa cum este stipulat în Convenția ONU privind dreptul mării, nu este încă delimitată. Din această cauză, navele de pescuit românești pescuiesc, de regulă, până la o distanță de 30 – 35 mile marine față de țărm.

Pescuitul cu traulul are un caracter sezonier și este legat de prezența peștelui în zonele de pescuit. În 2005, speciile predominante în Marea Neagră sunt specii de talie mică: șprot (73,39%), hamsie (7,60%), guvid (4,67%) și bacaliar (4,55%),.

O importantă zonă de pescuit este Rezervația Biosferei Delta Dunării, unde activitățile de pescuit cu traulere sunt interzise. De asemenea, în zona de coastă a Mării Negre, până la izobata de 20 m, este interzis pescuitul cu traulere. Singura activitate de pescuit permisă, este cea în care se folosesc echipamente fixe și plase.

În anul 2005, în cadrul activității de pescuit marin, erau angajate 633 de persoane (97% bărbați). Delimitarea pe categorii de vârstă este următoarea: 37,44% între 40-60 de ani, 58,93% între 20-40 de ani și 3,63% sub 20 de ani.

Flota

Capacitatea de pescuit a României la Marea Neagră, este de 439 de nave și ambarcațiuni (22 cu lungimi peste 12m și 417 cu lungimi mai mici de 12 m), totalizând 2.604,86 tone (GT) și 8.691,79 kW, înscrise în Fișierul Navelor și Ambarcațiunilor de Pescuit.

Din cele 22 de **nave cu lungimi de peste 12 m**, o parte nu au fost active în ultimii ani. Majoritatea navelor de pescuit sunt de același tip, cu o lungime de aproximativ 25 m. Aceste nave au fost construite în perioada anilor '80. Vârsta medie a acestor vase este de 20 de ani, iar materialul predominant din care sunt construite este oțelul. Navele de pescuit la Marea Neagră au echipamente și instalații învechite, nu oferă siguranță în exploatare și nu corespund actualelor cerințe, lipsind instalațiile de gheață și de depozitare. Datorită tipului construcției și echipamentelor, aceste nave operează doar în condiții meteorologice favorabile.

- Majoritatea celor **13** nave care nu au mai activat recent, au fost construite în anii '80, fiind similare ca model. Aceste nave sunt incluse în Fișierul Navelor și fac parte din capacitatea de pescuit a României și ar putea practica pescuitul la un moment dat .
- De la desființarea Întreprinderii de Pescuit Oceanic, în 1993, toată flota de pescuit oceanic și-a încetat activitatea.

Pescuitul de coastă la scară redusă este format din 417 ambarcațiuni (tabel nr. 2), construite din fibră de sticlă sau lemn, 200 din acestea fiind dotate cu motoare de mică putere. Acest tip de pescuit nu este mecanizat practicându-se numai cu unelte staționare: taliene, ave, paragate și setci. Vârsta medie a acestor ambarcațiuni este de 15 ani.

Această flotă se află într-o stare de degradare accentuată și necesită îmbunătățirea siguranței, condițiilor de muncă și facilităților de debarcare. Flota de pescuit se confruntă cu o profitabilitate scăzută determinată de prețul combustibilului și valoarea scăzută a celor mai multe dintre capturile din Marea Neagră.

Principalele specii capturate de aceste ambarcațiuni sunt cele de talie mică (șprot, hamsie, bacaliar și calcan). Numărul pescarilor implicați în această activitate este de aproximativ 500.

Tabelul nr. 2. Flota la Marea Neagră

Tip	Număr	Tonaj total	Putere totală (kW)
Nave cu lungimea ≥12 m	22	2056,26	5884,69
Ambarcațiuni cu lungimea <12 m	417	548,6	2807,1
TOTAL	439	2604,86	8691,79

(Proveniența datelor: Registrul Navelor și Ambarcațiunilor de Pescuit)

Din cele 25 de nave de pescuit costier care activau în anul 1990, în 2011 mai erau în activitate doar 3 nave cu lungimi de peste 18 m, și 481 de ambarcațiuni cu lungimi sub 12 m, utilizate la pescuitul costier la scară redusă.

În conformitate cu prevederile art.23, alin.(2) din R(CE) nr.1198/2006 „*Încetarea permanentă a activităților de pescuit se programează sub forma unor programe naționale de dezafectare care nu depășesc doi ani de la data intrării în vigoare a acestora.*”, coroborat cu prevederile Planului Național de Dezafectare a flotei la Marea Neagră, programarea încetării permanente a activităților de pescuit prin intermediul Măsurii 1.1 „*Încetarea permanentă a activităților de pescuit*”, s-a încheiat cu data de 06.04.2012.

În acest context, potrivit datelor furnizate de ANPA și a evidențelor din Registrul Navelor și Ambarcațiunilor de Pescuit capacitatea flotei de pescuit a României la sfârșitul anului 2012 se prezenta astfel:

Tab.2.a) Capacitatea flotei de pescuit la Marea Neagră

Clasa de lungime (m)	Nr. bărci	Tonajul (GT)	Puterea motoarelor (kW)
<6	25	15,00	393,06
6-12	165	240,08	3.854,40

12-24	3	133,00	794,00
>24	2	240,00	1.111,60
Total	195	628,08	6.153,06

Tab.2.b) Capacitatea flotei de pescuit în apele interioare

Clasa de lungime (m)	Nr. bărci	Tonajul (GT)	Puterea motoarelor (kW)
6-12	2.321	-	-
Total	2.321	-	-

Producția

Capturile înregistrate în Marea Neagră au scăzut de la 16.000 de tone în anii 80 la aproximativ 2.000 de tone în prezent. Situația s-a îmbunătățit ușor din 2003, înregistrându-se o creștere de la 1.612 tone în 2003 la 2.026 de tone în 2005. Cantitatea de calcan înregistrată în anul 2005 a fost de 40 de tone.

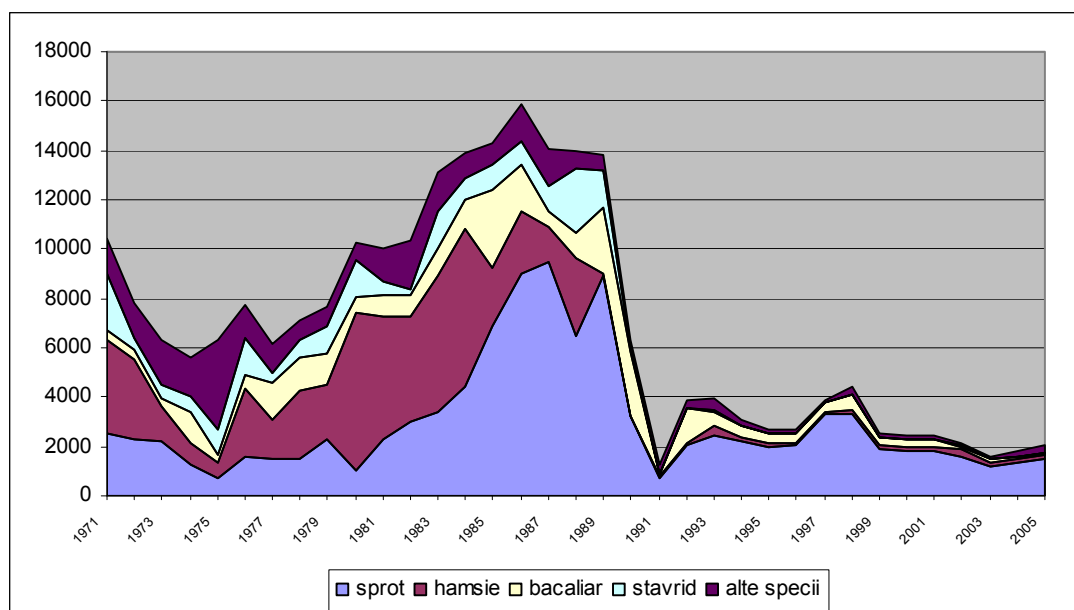
Mai mult de 70% din capturi sunt efectuate de traulere, restul fiind capturi provenite din pescuitul la scară redusă.

În anul 2004, partea României din totalul capturilor la Marea Neagră, a fost de 0,4% (sursa: FAO FishStat). Aproximativ trei sferturi din capturile traulerelor constau în șprot, care din lipsa facilităților de stocare este debarcat ca șprot sărat. Această specie dominantă are o valoare mică, generând venituri reduse, fapt ce a limitat realizarea de noi investiții.

Din studiile științifice ale Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare Marină „Grigore Antipa,, – Constanța, efectuate în scopul evaluării stocurilor de pește precum și necesitatea de a adopta măsuri de conservare, s-au evidențiat următoarele aspecte:

- distribuția neuniformă a aglomerărilor pescuibile ale principalelor specii de pești de-a lungul litoralului românesc, atât în zona de acțiune a talienelor, la adâncimi de 3 - 11 metri, cât și în zona de activitate a navelor trauler, la adâncimi de 20-70 metri, precum și îndepărtarea de țărm a aglomerărilor pescuibile.
- Structura pe limita de vârstă mult modificată, șprotul neajungând la maturitate (3 ani), ceea ce determină un procent ridicat al aruncărilor în mare, acestea fiind exemplare subdimensionate, necomercializabile (56,5% exemplare în vârstă de 1 an și 23% în vârstă de 2.2 ani).
- Concentrarea întregului efort de pescuit în cele două sectoare: Constanța-Corbu și Zătoane-Sulina, determină creșterea presiunii exercitate asupra resursei.

Figura 1. Capturile la Marea Neagră, 1971 - 2005

Sursa datelor : FAO FishStat

Echipamentele: porturile de descărcare și uneltele de pescuit

În România nu există porturi pescărești specializate, iar navele de pescuit marin trebuie să folosească porturile comerciale pentru debarcări. Navele de pescuit în Marea Neagră, folosesc **ca porturi de debarcare**, porturile Mangalia, Constanța și Sulina. Nici unul dintre aceste porturi nu are facilități specifice de debarcare, stocare și vânzare a produselor pescărești, sau de întreținere a navelor și asigurare cu apă, combustibil și gheață. Instalațiile existente nu mai asigură siguranța la bord și nu întrunesc cerințele de consum și siguranța alimentară. Infrastructura pentru puncte de descărcare, depozitare și locațiile de primă vânzare, lipsește în România.

Există tipuri diferite de **unelte de pescuit**, active și pasive, folosite în România. Echipamentele de pescuit folosite la Marea Neagră sunt învechite. Uneltele fixe de pescuit includ echipamentele pentru capturarea, în special, a speciilor ce migrează spre locuri de reproducere și hrană (paragate, setci). Pescuitul activ este efectuat cu traulere pelagice.

Investiții în flota de la Marea Neagră nu au mai fost făcute din 1990. Flota la Marea Neagră necesită îmbunătățiri privind siguranța la bord, condițiile de lucru, igiena, calitatea produselor, eficiența energetică și selectivitatea.

În vederea realizării cerințelor Directivei MARPOL (33/2005), România intenționează să-și modernizeze flota de pescuit în sensul stocării la bord a tuturor deșeurilor în vederea prevenirii poluării de toate tipurile. Prevederile Convenției Internaționale pentru prevenirea poluării de către nave (MARPOL 73/78) vor fi astfel respectate. România va lua în considerare pentru flota sa, 4 anexe ale acestei Convenții și anume: Anexa I – Reguli pentru prevenirea poluării cu hidrocarburi, Anexa 4 – Reguli pentru prevenirea poluării cu ape uzate de la nave, Anexa 5 – Reguli pentru prevenirea poluării cu gunoi de la nave, Anexa 6 – Reguli pentru prevenirea poluării atmosferei de către nave.

Analiza SWOT – Pescuitul marin

Punctele tari și oportunitățile includ:

- Existența resurselor pescărești;
- Tradiție în pescuitul marin;
- Cererea pe piață a produselor din pește.

Punctele slabe și riscurile includ:

- Nivelul scăzut al infrastructurii și echipamentelor: porturi pescărești, cheiuri, facilități de depozitare, de întreținere etc.
- Starea degradată a flotei de pescuit;
- Produsele nu răspund cerințelor pieței;
- Organizarea deficitară a producătorilor;
- Control inadecvat în exploatarea resurselor;
- Competiția cu alți producători din UE pe produse specifice;
- Degradarea mediului.

Concluzii

România trebuie să-și adapteze flota de pescuit în așa fel încât să existe un echilibru durabil între capacitatea de pescuit și resursa accesibilă și disponibilă. Oprirea temporară sau permanentă a activității navelor de pescuit, ar putea permite României să își ajusteze efortul de pescuit în concordanță cu Politica Comună de Pescuit. România dorește să mențină un nivel minim al numărului de nave („minimum vitalis”), care ar fi estimat la 12–13 nave moderne și performante. Flota de pescuit trebuie înnoită și modernizată pentru satisfacerea nevoilor pieței, fără creșterea presiunii asupra resurselor naturale. Acțiunile viitoare trebuie întreprinse pentru îmbunătățirea siguranței pe mare, întreținerea flotei și o mai bună distribuție a capturilor în stare proaspătă.

Privind pescuitul la scară redusă este necesară modernizarea ambarcațiunilor în scopul îmbunătățirii siguranței navigației și a condițiilor de păstrare a capturilor la bord. Trebuie înființate și modernizate locurile de debarcare.

3.a.1.2. Pescuitul în apele interioare

Pescuitul comercial în apele interioare a realizat o producție de 4000 tone în 2005. Este practicat pe Dunăre, Delta Dunării, complexul de lacuri Razim-Sinoe, lacuri de acumulare etc. Pescuitul în apele interioare este practicat, în special, ca o activitate principală și permanentă, realizată de pescarii tradiționali, dar în unele cazuri este un mod de existență pentru persoanele care nu au un venit suficient din alte activități. Punctele principale sunt Fluviul Dunărea și Delta lui.

Activitatea de pescuit este practică în baza unor permise sau licențe. Mai mult de **2500 de muncitori din sectorul de pescuit** (din care 98% sunt bărbați) pescuiesc în apele

interioare din România, folosind 2256 de ambarcațiuni înregistrate. Acestea sunt înregistrate în Fișierul Navelor care este administrat de Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură. Pescuitul este practicat cu unelte fixe sau în derivă, folosind ambarcațiuni mici din lemn. În apele interioare nu se practică pescuitul mecanizat.

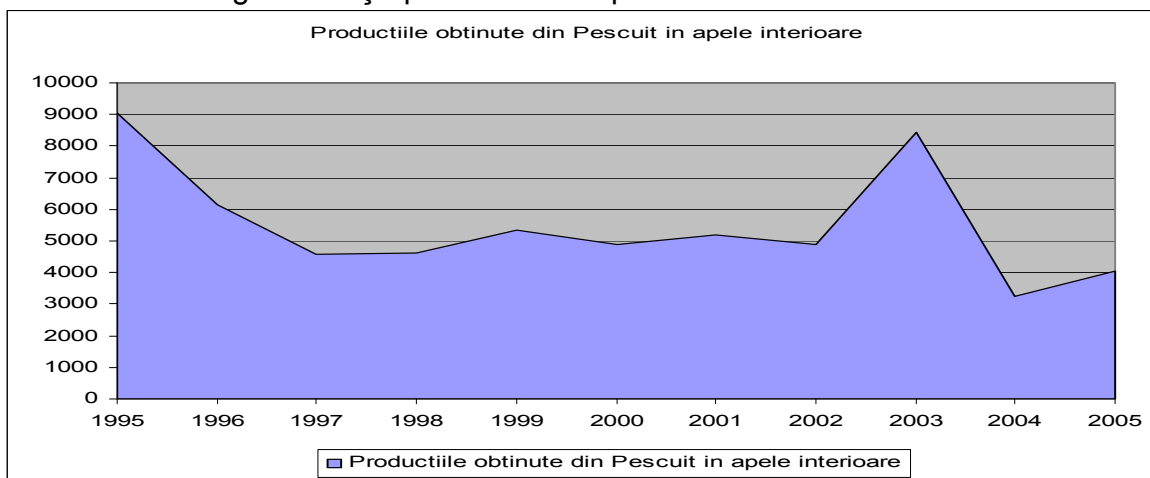
În ceea ce privește ocuparea pe grupe de vârstă, situația la sfârșitul anului 2005, se prezintă astfel: grupa de vârstă între 40-60 ani a înregistrat un număr de 523 persoane (20,66%), grupa de vârstă între 20-40 ani a înregistrat un număr de 1937 persoane (76,53%) și grupa tinerilor sub 20 ani a înregistrat un număr de 71 persoane (2,81%).

Tabel nr. 3. Situația ambarcațiunilor din Delta Dunării și de pe Dunăre

Zona	Număr	Tonajul total	Total puterea motor (kW)
Dunăre	1.333	1.715,76	2.144,46
Delta Dunării	923	670,25	2.882,94
TOTAL	2.256	2.386,01	5.027,40

• Sursa: Fișierul navelor din cadrul Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură

Fig.2 Evoluția pescuitului în apele interioare 1995-2005

* Sursa: Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură

Datele înregistrate arată o producție anuală de aproximativ 5000 de tone, atingând totuși cantitatea maximă de 9000 de tone în 1995 și în 2003.

Oricum aceste cifre ar trebui luate în considerare ținându-se cont și de braconaj.

Principalele specii capturate în anul 2005 din apele interioare au fost: carasul (47,44%), plătica (14,37%), scrumbia (11,55%), crapul (5,05%), babușcă (4,40%), somn (2,50%), șalău (2,82) și știucă (2,60). Producția obținută din pescuitul în apele interioare a fost de 4.042 tone, reprezentând doar 44,67% din captura înregistrată în anul 1995. Oricum, aceasta reprezintă o creștere de 24,18% comparativ cu anul precedent (2004).

- Există dubii că o cantitate importantă din captura de pește provenit din pescuitul din apele interioare nu este înregistrată. Pescuitul sportiv realizează de asemenea o anumită cantitate de captură care nu este înregistrată în statisticile oficiale.

În ciuda faptului că navigația poate fi destul de dificilă, **locurile de debarcare** sunt puține și neechipate de-a lungul fluviului Dunărea și în Delta Dunării. Există 83 de locuri de debarcare, 36 în Delta Dunării și 47 de-a lungul Dunării. Doar 16 locuri de debarcare în Delta Dunării și 5 de-a lungul Dunării corespund standardelor sanitar-veterinare. Restul de 62 de locuri de debarcare au nevoie de modernizare și echipare. În ultimii ani, noi depozite și facilități de procesare au fost construite, dar muncitorii din sectorul pescăresc nu au facilitățile necesare pentru transportul capturilor. Aceste servicii, care conduc la o creștere a valorii adăugate, sunt realizate de cei care comercializează aceste produse pescărești.

Analiza SWOT – pescuit în apele interioare

Principalele puncte tari și oportunități sunt:

- Existența resurselor piscicole exploatabile;
- Tradiție în pescuit (ambarcațiuni, îndemânare, unelte);
- Prezența unor suprafețe semnificative de ape;
- Cerere pentru produsele pescărești;
- Diversitatea speciilor disponibile în apele interioare.

Punctele slabe și riscurile sunt:

- Nivelul scăzut al siguranței (locurile de debarcare);
- Vechimea flotei;
- Produsele nu sunt în concordanță cu cererea pieței;
- Slaba organizare a producătorilor;
- Control inadecvat asupra exploatării resurselor;
- Degradarea mediului.

Concluzii

Vârsta echipamentelor și lipsa facilităților de pregătire, condiționare și procesare a peștelui, îngreunează transportul capturilor de pește din apele interioare către o piață care nu este locală. Este necesară modernizarea ambarcațiunilor în vederea creșterii siguranței navigației și îmbunătățirea condițiilor de conservare a produselor din pește la bordul navei. Facilitățile pentru siguranța și debarcarea capturilor, din punctele de debarcare, trebuie stabilite sau modernizate. Sunt de asemenea necesare facilități pentru creșterea calității produselor înainte de vânzarea acestora, dar și canale de distribuție mai bune, cât și promovarea produselor provenite din pescuitul în apele interioare.

3.a.1.3. Acvacultura

În România structura producției din acvacultură este dominată de ciprinide, reprezentând aproximativ 85% din producția totală, urmate de păstrăv, șalău, știucă, somn și sturioni de apă dulce (15%).

Sistemul tradițional folosit în acvacultura românească este extensiv sau semi-intensiv, bazat în principal pe creșterea ciprinidelor în policultură. În prezent majoritatea bazinelor sunt degradate, având în vedere că în ultimii 15 ani nu s-au realizat măsuri de întreținere a acestora. O mare parte din suprafețele amenajate pentru acvacultură nu sunt corespunzătoare pentru această activitate, mai ales pentru faptul că nu au fost adaptate la cerințele unui proces de producție performant.

- Un motiv este procesul lent de privatizare, unde situația incertă a proprietății a împiedicat realizarea de investiții în acest sector. Oricum, în ultima perioadă, bazinele din multe zone au fost privatizate sau concesionate pe o perioadă mai lungă de timp și se așteaptă o evoluție cât mai curând.

În România existau la nivelul anului 2005 cca.100.025ha amenajări piscicole structurate astfel: 84.500ha crescătorii piscicole (84%), 15.500 ha (15%) pepiniere piscicole și 25 (cca1%)ha crescătorii salmonicole.

În 2011, din datele statistice A.N.P.A., rezultă că există emise licențe de acvacultură pentru o suprafață de 98.232,78 ha, din care 8.617,55 (9%) ha pepiniere și 89.615.23 (91%) ha crescătorii.

În 2012, din datele statistice ANPA, rezultă că, există licențe de acvacultură pentru o suprafață de 95.229,55 ha, din care 8.180,80 ha pepiniere și 87.048,75 ha crescătorii.

Totalitatea **fermelor piscicole** sunt înscrise în Registrul Unităților de Acvacultură, ținut de Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură, care emite licențele de acvacultură. În anul 2005 erau înregistrate 381 întreprinderi care desfășurau activități de acvacultură, din care 166 aveau și pepiniere.

Potrivit aceluiași surse la sfârșitul anului 2012 numărul unităților de acvacultură înregistrate de ANPA în Registrul Unităților de Acvacultură (RUA) a crescut la 895, din care 233 pepiniere și 662 crescătorii.

În 2005, erau angajate în activitatea de acvacultură 2.781 de persoane (din care 90% bărbați), care reprezintă peste 40% din totalul forței de muncă din sectorul pescăresc din România.

- S-au înregistrat 601 persoane (21,61%) între 40 – 60 de ani, 2.161 persoane (77,71%) între 20 – 40 de ani și 19 persoane (0,68%) sub 20 de ani.

La sfârșitul anului 2005, **producția din acvacultură**, înregistrată oficial a fost de 7.248 tone, care reprezintă 54,55% din producția totală piscicolă. Aceasta reprezintă doar o mică parte din producția înregistrată la sfârșitul anilor 1980, care era de 50.000 tone. În ultimii

ani, producția înregistrată din acvacultură a scăzut de la 9.042 tone în 2003 la 8.056 tone în 2004 și a continuat să scadă la 7.284 de tone în 2005.

România intenționează să susțină dezvoltarea acvaculturii pentru a acoperi cererea de pe piață și de a crește exportul într-un mediu internațional din ce în ce mai competitiv.

Pentru a realiza acest lucru este necesară modernizarea capacităților de producție existente. De asemenea sunt luate în considerare și investițiile în infrastructura specifică (acvacultura tradițională în sistem extensiv) dar și introducerea de noi specii. O atenție deosebită i se va acorda transferului și utilizării de noi tehnologii și know-how.

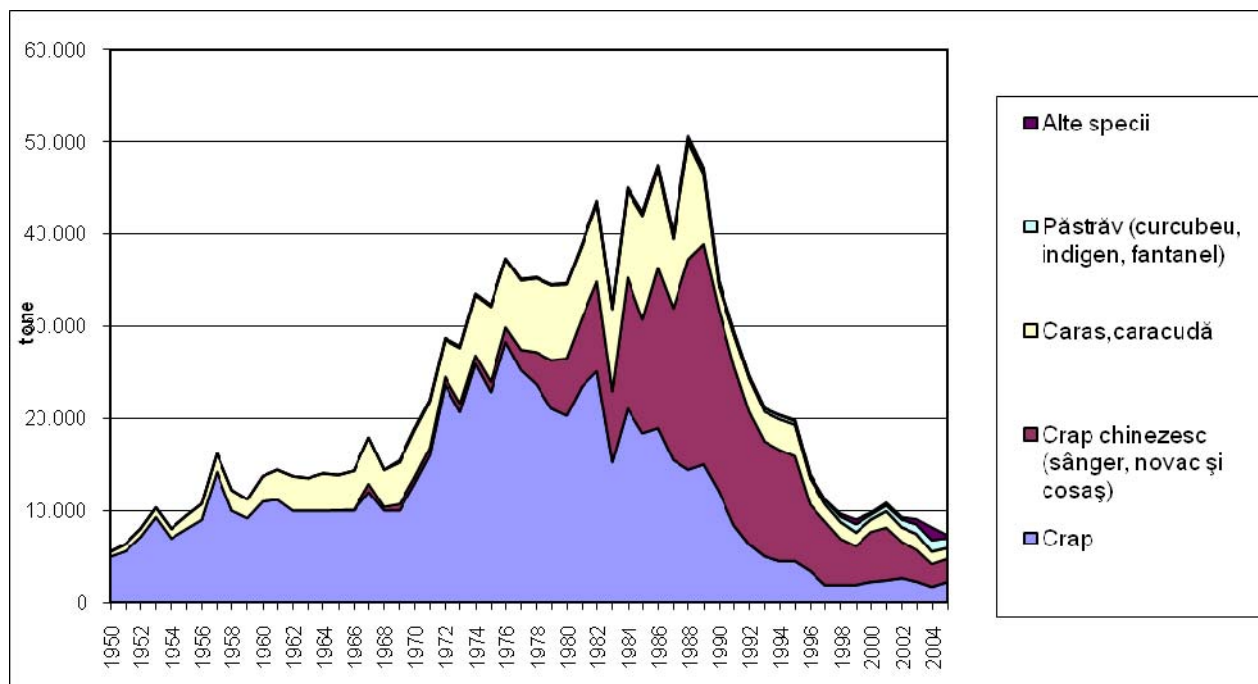
Producția de **păstrăv** a avut o evoluție crescătoare, astfel încât în 2005, ea a atins 14% din cantitatea totală și 24% din valoarea întregii producții din acvacultură. De asemenea și producția altor specii este în creștere printre care și cea de sturioni.

În ceea ce privește acvacultura intensivă a **sturionilor** (specii cu o valoare adăugată ridicată pe piață) perspectiva dezvoltării acesteia este promițătoare având în vedere condițiile de producție, condițiile de mediu și perspectiva pieței. În prezent sunt cinci producători și producția este estimată la 500 tone pe an. Acest tip de acvacultură pentru sturioni, păstrăvi, calcan și alte specii locale are potențial de creștere.

În prezent, aproape că nu există **acvacultură marină** în România, cu toate că unele studii sugerează că există interes în dezvoltarea acestui sector.

- În conformitate cu Directiva 79/923/EEC privind calitatea apei pentru moluște, de-a lungul litoralului românesc al Mării Negre au fost identificate patru zone pretabile pentru cultura midiilor.

Figura 3: Producția de acvacultură din România, 1950 - 2005

Sursa: FAO FishStat

Analiza SWOT – Acvacultură

Principalele puncte tari și oportunități sunt:

- Existența bazinelor și a infrastructurii
- Personal calificat
- Existența speciilor locale cu valoare ridicată (sturioni, calcan, șalău)
- Populația este familiarizată cu produsele
- Există apă de calitate, disponibilă în zonele de munte
- Există o cerere internă în creștere pentru pește și produse din pește
- Potențial pentru dezvoltarea acvaculturii marine
- Potențial pentru dezvoltarea turismului rural și a ecoturismului
- Existența unor zone naturale protejate adecvate reproducerii și hrănirii peștilor

Punctele slabe și riscurile includ:

- Procesul de privatizare a terenului este incomplet
- Schimbări în preferințele consumatorilor
- Competiția cu produsele importate
- Atractivitatea limitată a sectorului pentru investitori
- Echipamente tehnice insuficiente și instalații învechite
- Slaba organizare a producătorilor
- Diversitatea produselor este scăzută iar valoarea adăugată este mică
- Degradarea mediului

Concluzii

Producția de pește cu valoare și calitate ridicată, așa cum sunt sturionii, are oportunități bune de dezvoltare și trebuie stimulată alături de creșterea producției de specii tradiționale. O creștere a valorii adăugate prin procesare și comercializare apare ca o oportunitate, la fel ca și diversificarea către noi specii (sturioni, calcan, moluște,...), dar și către turism și activități corelate, cum ar fi amenajarea bazinelor piscicole pentru pescuitul sportiv.

Dezvoltarea acvaculturii tradiționale în România trebuie să încerce să reducă posibilul impact negativ sau să intensifice efectele pozitive asupra mediului și orientarea către speciile cu bună desfacere pe piață.

Pentru o evaluare mai detaliată privind oportunitățile de dezvoltare a acvaculturii se va realiza un studiu amănunțit al sectorului și un master plan pe termen lung pentru dezvoltarea acvaculturii, luând în considerare obiectivele Strategiei pentru o dezvoltare durabilă a acvaculturii europene (COM 2002).

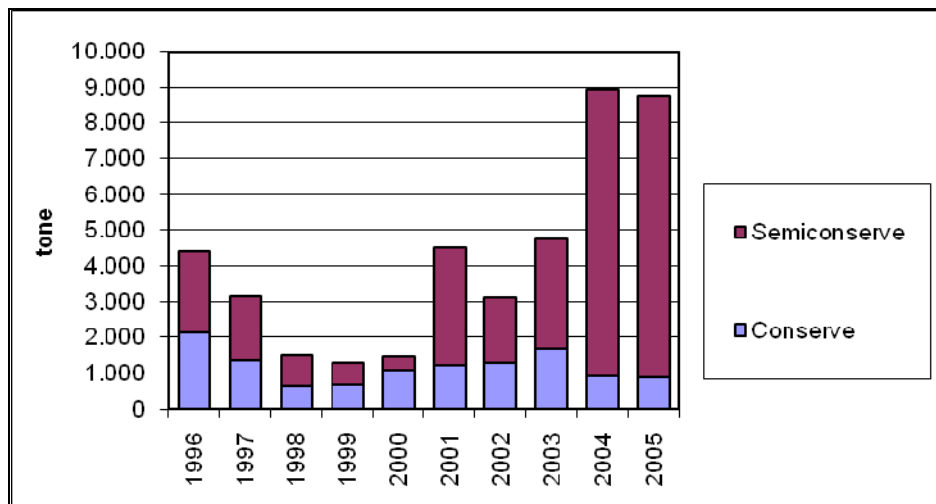
3.a.1.4. Procesarea

Până la sfârșitul anilor 80, România a avut o importantă industrie de procesare a peștelui. În anii 90, industria de procesare a peștelui și-a încetat practic activitatea. Aceasta a fost determinată probabil, în parte, de reducerea accentuată a producției ca urmare a încetării activității flotei de pescuit, și parțial de preferințele consumatorilor pentru produse noi importate pe care companiile românești nu le pot oferi pe piață.

Ca o consecință, produsele străine au câștigat o mare parte din piața produselor procesate din România. În ultimii ani câteva companii românești au început să ofere produse moderne iar producția internă, în special produsele semi-preparate, a început să crească din nou. Majoritatea materiei prime este importată, macroul și heringul fiind cele mai comune specii.

În prezent există 56 de întreprinderi în industria de procesare a peștelui. În 2005, erau angajate în industria de procesare 866 de persoane (58% femei).

Figura 4: Dezvoltarea producției de conserve și semi-conserve, 1996 - 2005

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din Fig. 4 se poate observa o scădere a producției de pește procesat până în anul 2000 și o creștere semnificativă în perioada 2004-2005. Această creștere a producției a fost determinată în special de noile unități construite după 2000 și de modernizarea unor unități mai vechi prin programul SAPARD. Având în vedere absorbția destul de mare a fondurilor SAPARD în perioada 2005-2006, pentru activitatea de procesare și marketing, se poate presupune că și capacitatea de producție din procesare a fost extinsă și/sau semnificativ modernizată. Având în vedere că standardele de igienă ale UE vor deveni obligatorii, vor avea loc modernizări în toată țara.

Datorită lipsei profitabilității, nu este folosită în prezent nici măcar jumătate din capacitățile de conservare pentru produse preparate și semipreparate.

Dezvoltarea capacității de producție nu este susținută de dezvoltarea sectorului primar de producție din România, având în vedere că principalele specii folosite în procesare sunt **specii marine importate**, în special macrou și hering. Importurile constau în principal în pește congelat (macrou, hering, șprot, cod de Alaska, bacaliar, sardine și anșoa). Speciile locale procesate sunt crap (90% din peștele local procesat), păstrăv, șalău, știucă, somn și biban.

Analiza SWOT - Procesare

Principalele puncte tari și oportunități sunt:

- Cerere pentru produsele procesate
- Personal tehnic calificat
- Forță de muncă relativ ieftină

Punctele slabe și riscurile sunt:

- Nerespectarea standardelor UE în unele părți ale industriei de procesare
- Acces dificil la împrumuturile bancare și proceduri greoaie în accesarea fondurilor
- Investiții insuficiente
- Dependență în asigurarea materiei prime din import
- Slaba organizare a producătorilor

Concluzii

Prin programul SAPARD s-a finanțat construirea de noi unități de procesare, a căror capacitate de producție nu poate acoperi cererea pieței, fiind necesare noi investiții. Diversitatea produselor procesate din pește este încă destul de limitată.

Principala oportunitate de dezvoltare este realizarea unor produse piscicole „moderne”, de calitate ridicată și solicitate de consumatori, de exemplu produse din pește care sunt ușor de preparat și consumat. Acest segment a determinat creșterea cantității de pește procesat în ultimii ani. Acest potențial se regăsește în special în sectorul produselor semi-preparate, dar nu atât de mult în producția de conserve care stagnează, mai mult sau mai puțin, în cea mai mare parte a Europei. Este posibil ca și produsele din pește congelat să aibă o bună desfacere pe piață, dar acest lucru trebuie verificat printr-un studiu de specialitate.

În particular, pescuitul costier la scară redusă, pescuitul în apele interioare și acvacultură, creșterea valorii adăugate prin procesare, comercializarea directă și unele activități de aprovizionare, reprezintă o oportunitate pentru producătorii primari.

Provocările pentru sector sunt reprezentate de continuarea procesului de adaptare a sectorului românesc de procesare și comercializare a peștelui la standardele UE și dezvoltarea produselor care nu sunt doar competitive cu produsele importate pe piața națională (unde producătorii români au avantajul că pot să realizeze mai ușor produse care să corespundă gustului și preferințelor locale), dar să și găsească cumpărători și în alte țări, atâta timp cât forța de muncă din România este ieftină și face această industrie foarte competitivă.

3.a.1.5. Comercializarea

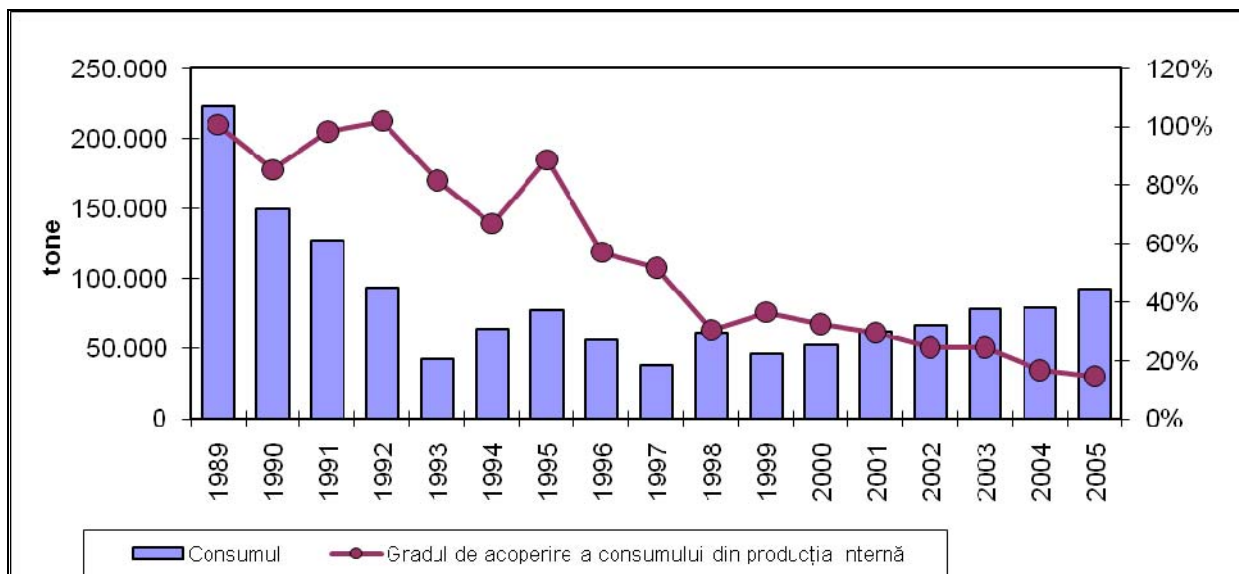
Consumul de pește înregistrat a scăzut de la mai mult de 8 kg/locuitor/an în 1989 la un minim de 2 kg/locuitor/an în perioada 1993 – 1999. De atunci a început să crească iar și a atins valoarea de 4,5 kg/locuitor/an în 2005, care încă este printre cele mai mici valori din UE. O categorie largă de produse este disponibilă pe piața românească, reflectând o schimbare în preferințele consumatorilor către noi specii și noi forme de prezentare (filetat, decapitat, eviscerat).

În 1989 producția piscicolă din România acoperea 96% din consumul intern. Producția de pește a țării a avut un declin constant până când s-a stabilizat. Ca rezultat, România a trecut din poziția în care își asigura necesarul pieței interne din producția de pește proprie la situația în care producția internă a României acoperă doar 14,4% în 2005 din consumul intern (vezi figura de mai jos).

Această diferență este acoperită prin import. Exportul de pește și produse din pește a scăzut continuu din 1989 și România suferă din cauza **balanței comerciale negative**, în fiecare an. Între 2001 și 2005, volumul mediu al exportului a fost doar de 693,37 tone/an, în timp ce în fiecare an s-au importat 60.336,40 tone.

- În concordanță cu datele provenite de la MADR, importul a crescut cu 22,19%, de la 65.604 tone în 2004, la 80.160,60 tone în 2005, în timp ce exportul a crescut doar cu 4,60% de la 779,80 tone în 2004, la 815,70 tone în 2005.

Figura 5: Consumul de pește și cota parte din producția internă, 1989 - 2005

Sursa: FAO FishStat (1989-2004) / PNS (2005)

Acest deficit în producția națională comparat cu consumul de pește poate fi interpretat ca un potențial pentru dezvoltarea sectorului piscicol din România.

Comerțul cu pește și produse din pește de pe piața internă este determinat de fermele piscicole, fabricile de procesare, importatori, vânzătorii en-gros și comercianți. **Promovarea produselor piscicole** este făcută de unitățile de procesare prin mass-media și expoziții realizate împreună cu produsele agricole. Nu există centre de primă vânzare și canalele de distribuție nu sunt dezvoltate. Produsele piscicole sunt distribuite în principal prin producători și importatori și mai puțin prin intermediari specializați ajungând în final la consumatori prin intermediul super-marketurilor și a magazinelor specializate.

Analiza SWOT – Comercializare

Principalele puncte tari și oportunități sunt:

- Cerere pentru produse procesate
- Potențial pe piață pentru specii și produse noi de pește

Punctele slabe și riscurile sunt:

- Producția nu este în concordanță cu așteptările pieței
- Lipsa unei piețe en-gros de pește
- Lipsa centrelor de primă vânzare și a echipamentelor de condiționare
- Slaba organizare a producătorilor
- Diversitate redusă a produselor din pește
- Promovare insuficientă a produselor din pește

Concluzii :

Piața românească pentru pește și produsele din pește este în dezvoltare dar există puține legături între piață și producătorii primari din România.

Creșterea consumului produselor din pește reprezintă o necesitate. Aceasta trebuie realizată prin reducerea dependenței de importuri și creșterea acoperirii din producțiile piscicole locale pe piața internă.

Este necesară adaptarea comercializării produselor pescărești la așteptările pieței: specii noi, produse semi-preparate, produse de calitate, în perspectiva asigurării trasabilității. Este de asemenea nevoie de o monitorizare mai bună a pieței, în scopul anticipării evoluției acesteia și adaptarea în consecință a capacității de producție.

3. a. 1. 6. Zone pescărești

Fluviul Dunărea, cu lunca inundabilă și Delta Dunării, au făcut ca, până la mijlocul secolului trecut, pescuitul din apele interioare să fie cea mai importantă activitate pentru locuitorii acestor zone. Alte zone mai includ și coasta Mării Negre și alte suprafețe restrânse în zonele montane.

Începând cu anul 1950, s-a produs un declin al pescuitului în apele interioare, conducând la scăderea capturilor și a numărului de locuri de muncă. Investițiile importante de-a lungul

Dunării au transformat zona umedă în suprafață agricolă și au redus potențialul pentru pescuit.

Cu toate acestea, în **Delta Dunării** pescuitul rămâne cea mai importantă activitate, urmată de creșterea oilor și a vitelor și agricultura tradițională. Deși nu există date oficiale, sunt cca. 1500 de pescari din aproximativ 15.000 de locuitori ai Deltei Dunării. Delta Dunării este una din puținele zone din Uniunea Europeană care depinde într-adevăr de pescuit, deoarece numărul populației ce depinde de activitatea de pescuit este în creștere.

Delta Dunării este situată la gurile de vărsare ale Dunării în Marea Neagră, fiind unul dintre cele mai extinse ținuturi umede din lume și are un multiplu statut internațional de arie protejată. Prin urmare, activitățile economice vor fi permise doar în afara zonelor protejate.

Numărul mare de persoane implicate în activitatea de pescuit în apele interioare, mai puțin Delta Dunării, nu este comparabil cu cel al pescarilor din oricare alt stat membru al UE.

În **zona de coastă a Mării Negre** o parte a populației are ca activitate tradițională pescuitul, dar datorită lipsei infrastructurii specifice, a stării precare a ambarcațiunilor și uneltelor de pescuit, producția provenită din pescuitul marin a scăzut semnificativ, determinând și scăderea veniturilor pescarilor .

Densitatea localităților este destul de redusă, pescarii locuind în Năvodari, Corbu - Vadu, Ovidiu, Agigea, Lazu, Costinești, Tuzla, Mamaia, 2 Mai - 23 August, Constanța, Mangalia, Eforie Sud și Nord, Limanu, cel mai mare număr de pescari regăsindu-se însă în sudul litoralului.

Potențialul turistic al acestei zone este deosebit, având în vedere și faptul că de aici a pornit prin apostolul Andrei creștinismul în România, iar siturile istorice de la Adamclisi - Monumentul Tropaeum Traiani, Cetatea Capidava, Cetatea Histria lângă lacul litoral Sinoe, cetatea Tomis, Callatis, printr-o promovare susținută, pot atrage un număr important de turiști care vor contribui la diversificarea activităților pentru comunitățile de pescari.

O altă oportunitate de dezvoltare pentru aceste zone este reprezentată de pescuitul recreativ. Există 200.000 de membri ai asociațiilor de pescari sportivi în România. Pescuitul recreativ reprezintă o activitate practică în timpul liber sau chiar un sport, și numărul pescarilor este în creștere în fiecare an.

Analiza Swot – Zone pescărești

Principalele puncte tari și oportunități sunt:

- Zone locale cu o tradiție veche în pescuit
- Resurse naturale excepționale
- Potențial pentru dezvoltarea turismului

Punctele slabe și riscurile sunt:

- Slaba diversificare a activităților economice în zonele pescărești
- Lipsa tradiției în cooperarea dintre partenerii locali

- Valoare adăugată scăzută a produselor pescărești
- Lipsa programelor de dezvoltare locală
- Migrația populației spre zone mai dezvoltate din punct de vedere economic

Concluzii:

În România există comunități importante care depind de pescuit. Potențialul de dezvoltare al zonelor pescărești este valorificat prin implementarea de strategii integrate de dezvoltare locală.

Zonele pescărești vor fi delimitate ulterior prin planurile strategice integrate prezentate de grupuri.

Lipsa experienței anterioare (dezvoltarea parteneriatelor, planificarea strategică) cu privire la procedurile de dezvoltare locală trebuie avută în vedere în procesul de pregătire a implementării măsurii.

3.a.2. Analiza regiunilor de Convergență și Non-Convergență

Întreg teritoriul României este eligibil în cadrul “Obiectivului de Convergență”.

3.a.3. Experiența dobândită din programele anterioare în sectorul pescăresc

Până la sfârșitul anului 2006, **Programul SAPARD** a inclus sectorul pescăresc în prioritățile sale:

- 22 de proiecte, în valoare de 28 mil. euro, au fost finanțate în cadrul măsurii 1.1. Procesare;
- 51 de proiecte, în valoare totală de 11.5 mil. euro, au fost finanțate în cadrul măsurii 3.4. Acvacultura.

Totuși, până la sfârșitul anului 2005, fondurile propuse pentru acest sector au fost în majoritate neutilizate. Analiza situației arată faptul că au fost 4 cauze principale care au condus la aceasta :

- proceduri administrative prea birocratice, cu multe structuri instituționale implicate, prin urmare un proces decizional îndelungat;
- lipsa informațiilor și a publicității către potențialii investitori;
- programul SAPARD a luat în considerare numai o parte a sectorului, respectiv acvacultura (măsura 3.4.) și procesarea (măsura 1.1.);

- investitorii, în special cei din domeniul acvaculturii, nu au putut furniza procentul cerut de 50% din fonduri private, datorită statutului juridic neclar al terenurilor. Băncile nu au oferit împrumuturi în absența unui statut clar al terenurilor.

Implementarea Planului Național Strategic în România, în special prin intermediul FEP, trebuie să ia în considerare aceste puncte slabe care trebuie revizuite de administrația română.

3. b. Forțele conducătoare și tendințele de dezvoltare: analiza SWOT

Forțele conducătoare și tendințele de dezvoltare au fost prezentate în capitolele anterioare și sunt sintetizate în următoarea analiză SWOT.

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Resursei exploatabile de pește • Tradiție a pescuitului marin • Tradiție în pescuit (ambarcațiuni, abilități, unelte) • Suprafețe mari de luciu de apă bazine amenajate și infrastructura în acvacultură • Personal tehnic calificat (pescari, lucrători în acvacultură și procesare) • Ape de calitate disponibile în zonele montane • Cerere de produse procesate • Forță de muncă relativ ieftină • Zone cu tradiție îndelungată în pescuit 	<ul style="list-style-type: none"> • Nivel scăzut al infrastructurii și echipamentelor: porturi pescărești, de stocare, de întreținere • Starea degradată a flotei de pescuit • Nivel scăzut al siguranței (locurile de debarcare) • Echipamente tehnice insuficiente și instalații învechite în acvacultură • Statut incert al proprietății terenurilor • Unele sectoare ale industriei de procesare nu sunt aliniate la standardele UE • Producția nu este în concordanță cu așteptările pieței • Slaba organizare a producătorilor • Control inadecvat asupra exploataării resurselor • Diversitate scăzută a produselor și valoarea adăugată mică • Lipsa unei piețe de pește en-gros • Lipsa centrelor de primă vânzare și a echipamentelor de condiționare • Promovare insuficientă a produselor pescărești • Diversificarea scăzută a activităților economice în zonele pescărești
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Cerere internă de pește și produse din pește în creștere • Perspectivă bună a pieței pentru speciile și produsele noi din pește • Resurse naturale excepționale • Diversitatea speciilor existente în apele interioare • Consumatori interni familiarizați cu produsele • Potențial pentru dezvoltarea acvaculturii marine • Potențial pentru agroturism și eco-turism • Zone naturale protejate adecvate pentru hrănirea și reproducerea peștelui 	<ul style="list-style-type: none"> • Competiția pe piața Uniunii Europene pentru produsele specifice • Degradarea mediului • Schimbări în preferințele consumatorilor • Competiția cu produsele importate • Lipsa de interes pentru sector a noilor investitori • Acces limitat la creditele bancare și proceduri greoaie în accesarea fondurilor • Dependența de materia primă importată • Lipsa tradiției în cooperarea dintre partenerii locali • Migrația populației spre zone mai dezvoltate din punct de vedere economic

3. c. Descrierea:

3. c. 1. Situației de mediu

În acest capitol va fi prezentată situația generală de mediu a României care are legătură cu pescuitul. Elementele cheie cu privire la situația de mediu care sunt relevante pentru Programul Operațional pentru Pescuit sunt prezentate în detaliu în Raportul de mediu, realizat în conformitate cu Regulamentul privind evaluarea strategică de mediu. Acest raport prezintă și evaluarea impactului asupra mediului a Programului Operațional pentru Pescuit.

Implementarea Programului Operațional pentru Pescuit va ține cont de cerințele Directivei Cadru privind Apa (2000/60/EC).

Situația de mediu în zonele pescărești:

1. Marea Neagră

Apele Mării Negre sunt alcătuite dintr-o mixtură de ape dulci din marile râuri ale Europei și ape sărate din Marea Mediterană. În ceea ce privește substanțele organice și alți poluanți, numai Dunărea aduce reziduuri din cele zece țări traversate. Litoralul Mării Negre este important pentru pescuit, dar în același timp o zonă balneoclimaterică, unde au fost construite mai multe stațiuni cunoscute.

De-a lungul litoralului românesc are loc un proces de eroziune, cu intensitate diferită, în funcție de regiune. Procesul de eroziune este mai pronunțat în zona Deltei Dunării și mai scăzut în sectorul centru-sud al litoralului românesc. O altă cauză care contribuie la eroziune este reducerea fluxului de sedimente aduse de Dunăre.

Până în anii 1990, în jur de 20 specii erau de interes comercial, dar astăzi, pescuitul comercial cu traulul se bazează pe 5-6 specii marine de mici dimensiuni: șprotul (aproximativ 75% din captura totală), hamsia (7,60%), bacaliarul (4,55%) sporadic și stavridul.

2. Râuri și lacuri

În România sunt multe lacuri – în jur de 3500 – multe dintre ele fiind cele mici și numai 1% sunt mai mari de 1 km². Cele mai importante sunt lacurile generate de fostele lagune ale Mării Negre (Razim 425 km², Sinoe 171 km²) și lacurile formate de-a lungul Dunării (Oltina 22 km², Brateș 21 km²), la care se adaugă și lacurile-iazurile artificiale create la Porțile de Fier. Sunt și câteva lacuri glaciare situate în Munții Carpați. Calitatea apei, monitorizată în 2003, a fost în general bună.

Lungimea râurilor importante în România e de 22.569 km. Potrivit Raportului asupra stării mediului 2004 calitatea apei a fost în general bună, cu un procentaj scăzut al sectoarelor de râu cu apă degradată. O comparație cu monitorizarea realizată în 1989 evidențiază o ameliorare semnificativă a calității apei.

3. Dunărea

Dunărea este al doilea fluviu ca mărime din Europa cu o lungime de 2.850 km și cu un bazin hidrografic de 817.000 km². Din punct de vedere al compoziției chimice, apa Dunării a fost încadrată, în 2003, în clasa de calitate II (stare bună), arătând o îmbunătățire a tuturor indicatorilor (produse uleioase, pesticide organo-clorurate, cererea de oxigen chimic). Din 1950, politica axată pe îndiguirea fluviului pentru a reduce riscul inundațiilor și pentru a furniza pământ pentru agricultură, a condus la câteva rezultate negative: îngustarea albiei Dunării, a crescut riscul inundațiilor, pământul destinat agriculturii nu aduce venituri prea mari fermierilor, iar pescuitul a scăzut dramatic.

Îndiguirea a redus în același timp și nivelul de sedimente duse către Marea Neagră, modificând astfel peisajistica deltei și crescând riscul eroziunii țărmului. Se pare că această politică nu mai este aplicată fiind înlocuită de o politică a inundațiilor controlate în anumite zone.

Arii protejate

Responsabilitatea pentru ariile protejate aparține Ministerului Mediului și Pădurilor și Agenției Naționale pentru Protecția Mediului. Comisia pentru Monumentele Naturii a Academiei Române este autoritatea științifică care răspunde de conservarea naturii și a ariilor protejate. România a ratificat Convenția de la Berna privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, în 1993.

În România, suprafața totală a ariilor protejate este de cca. 2,02 mil. ha, acoperind aproximativ 8,48% din suprafața țării. Aceasta cuprinde următoarele tipuri de arii protejate (statutul acestor zone și nivelul lor de protecție sunt variabile):

- 55 Rezervații științifice (111.277 ha);
- 12 Parcuri Naționale (304.730 ha);
- 234 Monumente Naționale (7.705 ha);
- 617 Rezervații Naturale (204.355 ha);
- 13 Parcuri Naturale (728.272 ha);
- 3 Rezervații ale Biosferei (664.446 ha).

Ariile NATURA 2000 sunt definite în legislația națională din anul 2000 iar cele 28 Arii de Protecție Specială Avifaunistică, ce acoperă 21.052 ha, în 2004. Unele dintre aceste zone, mai ales Delta Dunării, se suprapun cu zonele de pescuit.

Delta Dunării este situată la gurile de vărsare ale Dunării în Marea Neagră, fiind unul dintre cele mai întinse ținuturi umede din lume în stare naturală și având un triplu statut de protecție internațional: Sit al Patrimoniului Natural Universal recunoscut de UNESCO, Zonă Umedă de Importanță Internațională din 1990 (conform Convenției asupra zonelor umede, Ramsar) și Rezervație a Biosferei în cadrul Programului "Omul și Biosfera".

Pescuitul este principala ocupație, fiind urmată de creșterea oilor și a vitelor și de agricultura tradițională. În Delta Dunării sunt delimitate trei categorii de zone funcționale: zone strict protejate (506 km²), zone tampon (2.233 km²) și zone economice, inclusiv localitățile (3.061 km²). Conceptul de rezervație a biosferei nu exclude activitățile umane

realizate prin metode prietenoase față de mediu, compatibile cu măsurile de conservare și protecție a acestor zone.

Alte zone protejate importante pentru pescuit sunt:

- **Rezervația Marină Vama Veche – 2 Mai**, are a suprafață de 5.000 ha de-a lungul a 7 km de coastă, între localitatea 2 Mai și granița cu Bulgaria și a fost propusă ca sit în rețeaua de arii protejate NATURA 2000;
- Parcul Natural Porțile de Fier, cu o suprafață de 117.855 ha din care 9.250 ha luciu de apă (amenajare hidrotehnică);
- Parcul Natural Balta Mică a Brăilei care din 17.523 ha cuprinde 5.756 ha luciu de apă. În plus Balta Mică a Brăilei este și situl Ramsar.

Situațiile de mediu relevante pentru Programul Operațional pentru Pescuit

Un rezumat al situațiilor de mediu identificate la momentul actual și care sunt relevante pentru Programul Operațional pentru Pescuit, sunt:

- în ultimii ani, calitatea apelor din râuri și lacuri s-a îmbunătățit;
- calitatea apei fluviului Dunărea este la un nivel acceptabil, exceptând accidentele și deversările poluante;
- îndiguirea cursului Dunării pentru a preveni inundațiile și a recupera pământul pentru agricultură a avut un impact negativ asupra habitatelor și stocurilor de pești; o nouă strategie de mediu este preconizată pentru a reface zonele umede și a permite inundarea controlată a anumitor zone; astfel, vor fi create noi oportunități de dezvoltare a zonelor respective;
- cele două baraje de la Porțile de Fier care au fost construite pentru a produce electricitate ieftină au indus două consecințe nedorite: migrarea în amonte a peștilor, în special a sturionilor, a fost obstrucționată iar sedimentele purtate de Dunăre nu mai ajung pe litoralul Mării Negre în aceeași cantitate ca în trecut;
- Delta Dunării este o zonă vulnerabilă declarată rezervație tip biosferă și include numeroase situri NATURA 2000; apele sale sunt considerate a avea un nivel acceptabil al calității; biodiversitatea Deltei Dunării este un bun important ce ar trebui protejat;
- Marea Neagră este o mare închisă, cu o ecologie specifică; numai 5-6 specii pelagice de mici dimensiuni sunt capturate în mod curent de flota românească în cantități semnificative. Un număr mic de alte specii sunt de interes economic, dar se află în afara zonei de acțiune a flotei românești, cu vasele și echipamentele actuale;
- Litoralul Mării Negre este supus unui proces de eroziune datorat reducerii cantității de sedimente transportate de Dunăre.

România încă mai adăpostește unele specii sălbatice care au dispărut din centrul și vestul Europei. De asemenea, Delta Dunării este o rezervație tip biosferă cu un număr enorm de animale sălbatice, păsări, pești și floră ce constituie un patrimoniu important al României și UE.

Acest Program Operațional a luat în considerare majoritatea recomandărilor din Raportul SEA. Cu toate acestea recomandările privind crearea de recifuri artificiale în Marea Neagră

(care sunt prevăzute în Regulamentul privind Fondul European pentru Pescuit) nu au fost introduse.

Ministerul Mediului a fost consultat cu privire la acest Program Operațional și și-a dat Avizul printr-o scrisoare oficială pe 23 iulie 2007.

3. c. 2. Egalitatea de șanse dintre femei și bărbați

Prin punerea în aplicare a Fondului European pentru Pescuit, statele membre vor promova egalitatea dintre bărbați și femei, precum și principiului egalității șanselor.

Legislația națională, în primul rând Constituția României, afirmă egalitatea de șanse între cetățenii ei.

Strategia Comunitară privind egalitatea de șanse între femei și bărbați are cinci obiective:

- 1) egalitatea în viața economică;
- 2) participarea egală la procesul decizional;
- 3) egalitatea în viața socială;
- 4) egalitatea în viața civilă;
- 5) schimbarea rolurilor tradiționale și depășirea stereotipurilor dintre sexe.

Principalele instrumente pentru realizarea acestor obiective sunt :

- aplicarea planurilor pentru egalitatea dintre sexe;
- abordarea integratoare a egalității între sexe, cu scopul de a produce schimbări structurale ale societății.

În sectorul de pescuit, totalul forței de muncă este de 6.811 persoane, din care 5.954 bărbați și 857 femei. Pescuitul este, prin tradiție, o activitate specific masculină.

Tabelul nr.4. Situația forței de muncă din sectorul pescăresc pe sexe 2005 în România

SITUATIA FORTEI DE MUNCA PE SEXE -2005-

SUB-SECTOR	BARBATI	%	FEMEI	%	TOTAL
ACVACULTURA	2495	89.72	286	10.28	2781
PESCUIT MARIN	614	97.00	19	3.00	633
PESCUIT ÎN APE INTERIOARE	2480	97.98	51	2.02	2531
PROCESARE	365	42.15	501	57.85	866
TOTAL SECTOR	5954		857		6811
%		87.42		12.58	100.00

(Sursa: Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură)

Așa cum rezultă din tabelul de mai sus, numărul cel mai mare de femei lucrează în sectorul de procesare, unde reprezintă aproximativ 58% din forța de muncă, urmat de sectorul de acvacultură, sectorul de pescuit pe ape interioare și sectorul de pescuit marin.

În cadrul Programului Operațional pentru Pescuit se va acorda atenție promovării principiului egalității de șanse între femei și bărbați.

În special, parteneriatele locale realizate în cadrul axei 4 vor avea în vedere o echilibrare a raportului dintre persoanele de ambele sexe. O reprezentare importantă a tinerilor va fi de asemenea luată în considerare.

3. d. Rezultatele analizei

Având în vedere situația actuală a sectorului piscicol, se impune modernizarea și susținerea financiară a restructurării, în vederea asigurării unei politici pescărești durabile în România. Această restructurare necesită implementarea unui număr de acțiuni ce au ca scop menținerea pescuitului durabil și creșterea competitivității sectorului.

Următoarele rezultate cheie din analiză vor sta la baza elaborării strategiei Programului Operațional, care va fi prezentată în secțiunea următoare.

Pescuitul marin

România trebuie să-și adapteze flota de pescuit în așa fel încât să existe un echilibru durabil între capacitatea de pescuit și resursa accesibilă și disponibilă, în concordanță cu Politica Comună de Pescuit.

Cererea de pe piață trebuie luată mai bine în considerare.

Pescuitul în apele interioare

Este necesară modernizarea ambarcațiunilor și infrastructurii în vederea creșterii siguranței navigației și îmbunătățirii condițiilor de conservare a produselor pescărești la bordul navei. Sunt necesare facilități pentru creșterea calității produselor înainte de vânzarea acestora dar și canale de distribuție mai bune, cât și promovarea produselor provenite din pescuitul în apele interioare.

Acvacultura

Producția de pește cu valoare și calitate ridicate, așa cum sunt sturionii, are oportunități bune de dezvoltare și trebuie urmărită pe lângă creșterea producției de specii tradiționale. O creștere a valorii adăugate prin procesare și comercializare apare ca o oportunitate, la fel ca și diversificarea către noi specii (sturioni, calcan, moluște,...), dar și către turism și activități corelate, cum ar fi amenajarea bazinelor piscicole pentru pescuitul sportiv.

Procesarea

Principala oportunitate de dezvoltare este realizarea unor produse din pește cu o calitate ridicată și cu o cerere mare pe piață. În particular, pescuitul costier la scară redusă, pescuitul în apele interioare și acvacultura, creșterea valorii adăugate prin procesare, comercializare directă și unele activități de aprovizionare, reprezintă o oportunitate pentru producătorii primari. O provocare pentru sector este reprezentată de continuarea procesului de adaptare a sectorului românesc de procesare și comercializare a peștelui la standardele UE.

Comercializarea

Creșterea consumului la produsele din pește reprezintă o necesitate. Aceasta trebuie realizată prin reducerea dependenței de importuri și creșterea ponderii producției piscicole locale pe piața internă. Este de asemenea nevoie de o monitorizare mai bună a pieței, în scopul anticipării evoluției acesteia și adaptării în consecință a capacității de producție.

Zone pescărești

Prin zonă pescărească se înțelege zona în care se desfășoară activități pescărești nu doar activități de pescuit.

În România există mai multe zone unde comunități locale importante depind de pescuit. Potențialul de dezvoltare al acestor zone se bazează pe implementarea unei strategii locale de dezvoltare integrată, de către un parteneriat local public-privat.

4. Strategie la nivel de Program Operațional

Strategia propusă pentru Programul Operațional al României se bazează pe trei elemente complementare și interconectate:

- Ajută la realizarea Planului Național Strategic pentru Pescuit adoptat de România în Mai 2007;
- Ia în considerare analiza SWOT realizată de autoritățile care se ocupă de programare;
- Ajută la îndeplinirea obiectivelor prevăzute în articolul 4 din Regulamentul FEP.

Evaluarea ex-ante prezentată în capitolul 5 a verificat coerența dintre obiectivele stabilite la nivelul PO cu PNS-ul și Regulamentul FEP.

4.1. Obiective generale ale Programului Operațional: o viziune strategică pentru sectorul pescăresc din România

Viziunea strategică exprimată în Planul Național Strategic pentru Pescuit este următoarea: *“Un sector piscicol competitiv, modern și dinamic, bazat pe activități durabile de pescuit și acvacultură care ia în considerare aspectele legate de protecția mediului, dezvoltarea socială și bunăstarea economică.”*

În baza principalelor concluzii ce au reieșit în urma analizei, un element important al viziunii strategice îl reprezintă și promovarea calității vieții.

Următorii **indicatori de impact** pot măsura îndeplinirea acestei viziuni strategice:

- Creșterea competitivității sectorului (creșterea valorii adăugate, creșterea productivității);
- Locurile de muncă create sau menținute în cele trei sub-sectoare (flota Mării Negre, acvacultură și pescuit în apele interioare) precum și în industria de procesare și în zonele pescărești;
- Adaptarea capacității de pescuit.

Programul operațional contribuie la realizarea acestei viziuni strategice. Programul operațional este principala sursă financiară, dar *nu este singurul instrument* de care dispun autoritățile române pentru a urmări realizarea acestei viziuni și reglementarea sectorului pescăresc. Realizarea viziunii strategice va necesita eforturi suplimentare ce depășesc aria de acoperire ce poate fi realizată prin FEP.

- Spre exemplu este importantă finalizarea procesului de privatizare a terenului.
- Îndeplinirea strategiei poate fi de asemenea realizată prin utilizarea altor instrumente ale comunității. "Liniile de demarcare" între Programul Operațional pentru Pescuit și celelalte instrumente financiare sunt prezentate în Capitolul 6.

Deoarece ia în considerare situația specifică a sectorului pescăresc din România, prezentarea strategiei nu corespunde strict cu structura axelor prioritare a FEP. Însă, această structură va fi respectată în Capitolul 6, unde va fi prezentat conținutul măsurilor.

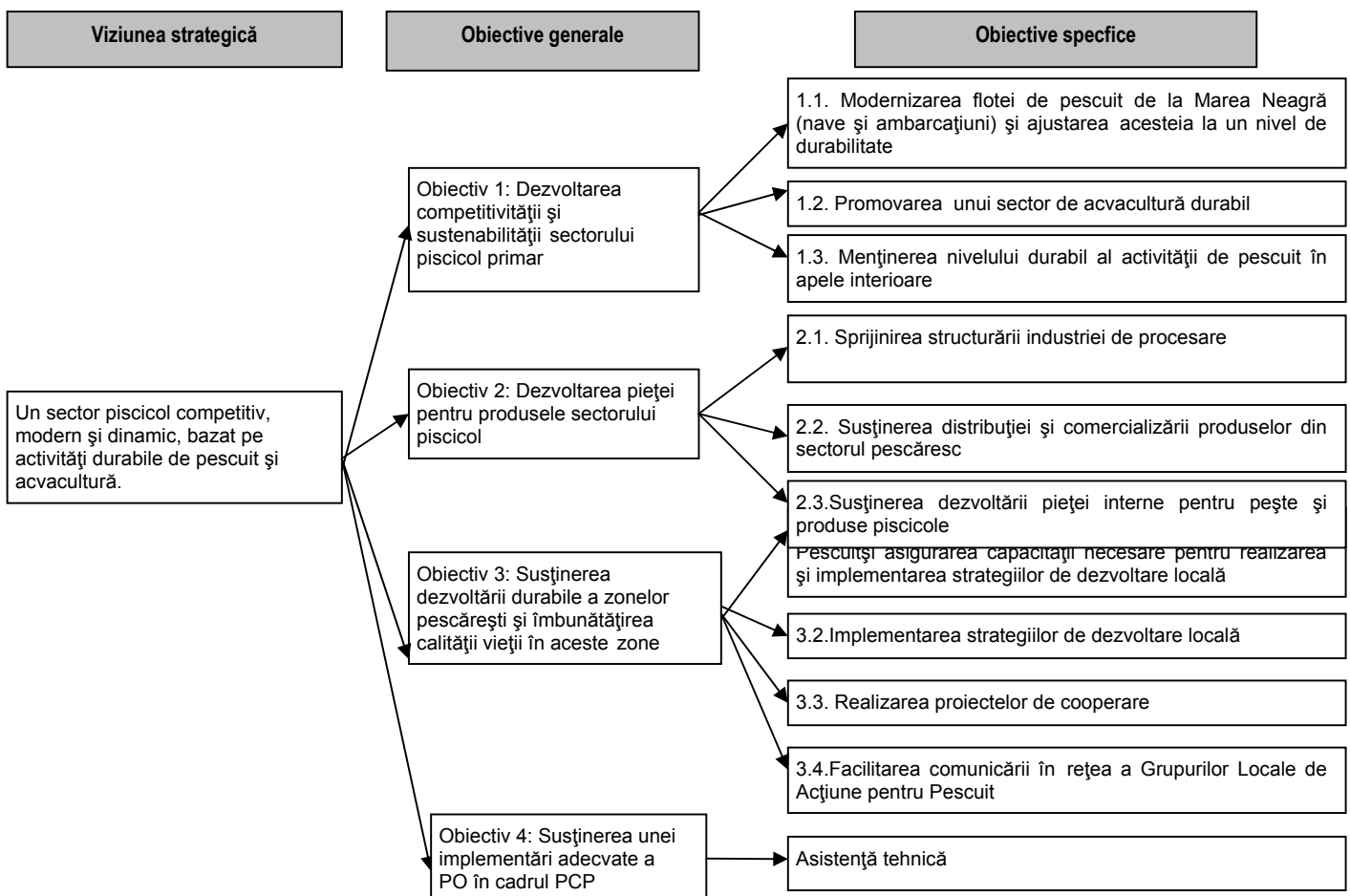
4.2. Obiective specifice din sfera priorităților Programului Operațional

Pentru a contribui la îndeplinirea viziunii strategice, Programul operațional a stabilit **patru obiective generale**:

- Dezvoltarea competitivității și durabilității sectorului piscicol primar;
- Dezvoltarea pieței pentru produsele sectorului piscicol;
- Susținerea dezvoltării durabile a zonelor pescărești și îmbunătățirea calității vieții în aceste zone;
- Susținerea unei implementări adecvate a PO în cadrul PCP.

În această secțiune sunt prezentate, împreună cu obiectivele specifice care le susțin, rezultatele preconizate ce arată mai clar obiectivele de atins. Atingerea acestor rezultate ar trebui să aibă impactul scontat din punct de vedere al competitivității, creării de locuri de muncă și durabilității sectorului.

Grafic nr. 1. Viziune strategică, obiective generale și obiective strategice

Obiectiv 1: Dezvoltarea competitivității și durabilității sectorului piscicol primar

Sectorul piscicol este prezentat în acest context ca producție primară de pește, incluzând în unele cazuri o prelucrare primară după capturarea peștilor. Procesarea ulterioară este inclusă în cadrul sprijinului pentru comercializare în următorul capitol deoarece urmărește îmbunătățirea produselor pentru a răspunde așteptărilor pieței.

Trei obiective specifice sunt incluse pentru acest prim obiectiv.

1.1. Modernizarea **flotei de pescuit de la Marea Neagră** (nave și ambarcațiuni) și ajustarea acestora la un nivel de durabilitate. Rezultatele preconizate sunt următoarele:

- Reglarea dimensiunii și modernizarea flotei de pescuit;
- Modernizarea flotei de pescuit la scară redusă;
- Îmbunătățirea igienei, siguranței și condițiilor de lucru;
- Îmbunătățirea abilităților pescarilor;
- Reducerea costurilor operaționale ale flotei de pescuit.

În contextul situației economice care a apărut în prima jumătate a anului 2008, urmată de creșterea dramatică a prețului petrolului este posibil să apară necesitatea de adoptare a unor măsuri temporare suplimentare, în conformitate cu Regulamentul 744/2008, în scopul unei adaptări mai rapide a flotei de pescuit românești la această situație, abordare necesară pentru asigurarea unor condiții sociale și economice durabile pentru sectorul în cauză.

Următoarele măsuri ale FEP vor contribui la atingerea acestui obiectiv specific:

- Măsura 1.1.: Încetarea permanentă a activităților de pescuit
- Măsura 1.2.: Încetarea temporară a activităților de pescuit
- Măsura 1.3.: Investiții la bordul navelor de pescuit și selectivitate
- Măsura 1.4.: Pescuitul de coastă la scară redusă
- Măsura 1.5.: Compensații socio-economice pentru managementul flotei comunitare
- Măsura 3.1.: Acțiuni colective
- Măsura 3.3.: Porturi de pescuit, puncte de debarcare și adăposturi
- Măsura 3.5.: Acțiuni pilot

1.2. Promovarea **unui sector de acvacultură durabil**

Sectorul de acvacultură va fi susținut pentru a-și moderniza activitățile și pentru a-și adapta produsele conform cererilor pieței. Rezultatele scontate sunt următoarele:

- Reabilitarea bazinelor pentru creșterea peștelui unde este cazul;
- Dezvoltarea de noi activități (acvacultură organică, noi specii);
- Dezvoltarea procesării la scară mică, în cadrul unităților de acvacultură.

Următoarele măsuri ale FEP vor fi folosite pentru a contribui la acest obiect specific:

- Măsura 2.1. Acvacultură
  - Acțiunea 1: Creșterea capacității de producție datorită construirii de noi exploatații piscicole;
  - Acțiunea 2: Variațiile producției datorită extinderii sau modernizării exploatațiilor piscicole existente;
  - Acțiunea 3: Creșterea cantității de alevini proveniți din crescătorii;
  - Acțiunea 4: Măsuri pentru mediul acvatic;
  - Acțiunea 5: Măsuri de sănătate publică;
  - Acțiunea 6: Măsuri de sănătate animală.
- Măsura 2.2. Pescuitul în apele interioare
  - Acțiunea 1: Nave de pescuit în apele interioare;
  - Acțiunea 2: Investiții pentru construirea de facilități de pescuit în apele interioare;
  - Acțiunea 3: Investiții pentru extinderea, echiparea și modernizarea facilităților de pescuit în apele interioare.
- Măsura 2.3. Prelucrarea și comercializarea peștelui
  - Acțiunea 1: Creșterea capacității de prelucrare (construirea de noi unități și/sau extinderea unităților existente);
  - Acțiunea 2: Construirea, extinderea, echiparea și modernizarea unităților de prelucrare;
  - Acțiunea 3: Construirea unui nou punct de comercializare;
  - Acțiunea 4: Modernizarea punctelor de comercializare existente.
- Măsura 3.2. Protecția și dezvoltarea florei și faunei acvatice
- Măsura 3.5. Acțiuni pilot

1.3. Menținerea nivelului durabil al activității de **pescuit în apele interioare**

Pescuitul în apele interioare va fi modernizat și implementarea lui conferă siguranță pescarilor. Rezultatele scontate sunt următoarele:

- Îmbunătățirea siguranței și a condițiilor de lucru pentru pescarii din apele interioare;
- Modernizarea ambarcațiunilor și a uneltelor de pescuit.

Următoarele măsuri din FEP vor fi utilizate pentru a promova acest obiectiv:

- Măsura 2.2.: Pescuitul în apele interioare;
- Măsura 3.5.: Acțiuni pilot.

Obiectiv 2: Dezvoltarea pieței pentru produse din sectorul piscicol

Dezvoltarea pieței pentru produsele pescărești necesită intervenții bazate pe procesarea produselor și pe comercializarea acestora. Pentru a recăpăta o cotă de piață bună pentru produsele din sectorul piscicol din România, trebuie îmbunătățită calitatea produselor (distribuția de produse primare, procesare), și trebuie asumat efortul de promovare.

Trei obiective specifice sunt prevăzute pentru acest al doilea obiectiv.

2.1. Sprijinirea modernizării și structurarea **industrii de procesare**

Modernizarea industriei de procesare va fi continuată și se va acorda ajutor pentru o organizare mai eficientă a acestui sector. Rezultatele preconizate sunt următoarele:

- Modernizarea și adaptarea facilităților de procesare

Crearea de organizații reprezentative de producători prin restructurarea sau fuziunea organizațiilor existente

- Următoarele măsuri din FEP vor fi folosite pentru promovarea acestui obiectiv:
  - Măsura 2.3. Prelucrarea și comercializarea peștelui
  - Măsura 3.1. Acțiuni colective

2.2. Susținerea **distribuției și comercializării produselor din sectorul pescăresc**

Se impune stabilirea unei mai bune legături între produsele piscicole din România și cererea de pe piață. Pentru aceasta trebuie să înțelegem mai bine evoluțiile pieței și adaptarea produselor în mod corespunzător. Rezultatele preconizate sunt următoarele:

- Crearea unei piețe en-gros și/sau o bursă de pește;
- Calitatea sporită și trasabilitatea produselor;
- Crearea unui observator al pieței românești de produse pescărești.

Următoarele măsuri din FEP vor fi folosite pentru promovarea acestui obiectiv:

- Măsura 2.3. Prelucrarea și comercializarea peștelui;
- Măsura 3.4. Dezvoltarea de noi piețe și campanii de promovare.

2.3. Susținerea **dezvoltării pieței interne pentru pește și produse piscicole**

Studiul a arătat că există un consum mediu de produse pescărești extrem de scăzut în România. Există nevoia de a realiza campanii de promovare pentru a stimula dezvoltarea pieței. Rezultatele preconizate sunt următoarele:

- Creșterea consumului de produse pescărești;
- Orientarea consumatorilor spre produse ecologice și/sau spre noi specii.

Următoarele măsuri din FEP vor fi folosite pentru promovarea acestui obiectiv:

- Măsura 3.4. Dezvoltarea de noi piețe și campanii de promovare.

Obiectiv 3: Susținerea dezvoltării durabile a zonelor pescărești și îmbunătățirea calității vieții în aceste zone

Pescuitul a cunoscut un declin în România în ultimii 15 ani, și comunitățile locale din zonele tradiționale pescărești au nevoie de ajutor pentru a moderniza infrastructura

pescărească locală, pentru a realiza diversificarea activităților economice și pentru îmbunătățirea calității vieții în aceste zone.

Patru obiective specifice sunt exprimate pentru îndeplinirea acestui obiectiv.

3.1. **Sprijinirea înființării Grupurilor Locale de Acțiune pentru Pescuit**

Dezvoltarea locală este un nou mod de abordare în România, iar actorii locali dispuși să se angajeze în acest tip de proiecte vor avea nevoie de susținere înainte de a le implementa. Rezultatele preconizate sunt următoarele:

- Actorii locali dobândesc abilitățile necesare pentru a înființa și a conduce Grupurile Locale de Acțiune pentru Pescuit;
- Parteneriatele public-privat sunt înființate pentru elaborarea și implementarea strategiilor locale;
- Strategii locale integrate de dezvoltare sunt elaborate în zonele pescărești.

Următoarea măsură din FEP va fi folosită pentru promovarea acestui obiectiv:

Măsura 5.1.- Asistență tehnică,

Acțiunea 1 – Managementul și implementarea programelor

3.2. Implementarea **strategiilor de dezvoltare locală** integrată în zonele pescărești

Odată create, Grupurile Locale vor avea posibilitatea de a aloca fonduri pentru implementarea strategiilor lor de dezvoltare locale. Rezultatele preconizate sunt următoarele:

- Îmbunătățirea calității vieții în micile comunități pescărești;
- Economia locală este mai diversificată și generează o mai mare valoare adăugată la nivel local;
- Resursele locale sunt mai bine folosite și protejate;
- O nouă formă de administrare se va aplica pentru dezvoltarea durabilă a economiei locale.

Următoarea măsură din FEP va fi folosită pentru promovarea acestui obiectiv:

Măsura 4.1 Dezvoltarea zonelor pescărești

3.3. Realizarea **proiectelor de cooperare**

Anumite Grupuri Locale de Acțiune pentru Pescuit pot necesita unirea forțelor cu alte grupuri pentru a realiza proiecte de cooperare. Rezultatul preconizat este următorul:

- Proiectele de cooperare naționale sau transnaționale se realizează atunci când este creată o masă critică mai mare.

Următoarea măsură din FEP va fi folosită pentru promovarea acestui obiectiv:

Măsura 4.1 - Dezvoltarea zonelor pescărești

3.4 Facilitarea comunicării în rețea a Grupurilor Locale de Acțiune pentru Pescuit

Crearea rețelei este o componentă importantă a dezvoltării locale ce va fi furnizată ca un serviciu Grupurilor Locale de Acțiune pentru Pescuit. Rezultatele preconizate sunt următoarele:

- Comunicarea în rețea stimulează schimbul de idei;
- Acțiunile inovatoare sunt identificate, valorificate și promovate.

Va fi creată rețeaua pentru sectorul piscicol din România, care va face parte din rețeaua europeană.

Următoarea măsură din FEP va fi folosită pentru promovarea acestui obiectiv:

Măsura 5.1. Asistență tehnică

Acțiunea 1- Managementul și implementarea programelor.

Obiectiv 4: Susținerea unei implementări adecvate a PO în cadrul PCP

Implementarea Programului operațional va solicita dezvoltarea capacității administrative a organismelor publice implicate în realizarea programului. Asistența tehnică va fi disponibilă pentru a susține acest proces.

Rezultatele preconizate la acest nivel sunt următoarele:

- Este disponibilă o documentație completă cu privire la procedurile tuturor structurilor implicate în implementarea programului;
- Capacitatea de administrare a fost sporită mai ales în ceea ce privește aspectele legate de PCP/implementarea FEP și creșterea capacității de absorbție a fondurilor de către beneficiari.

Următoarele măsuri din Axa 5 și Axa 2 FEP vor fi folosite pentru promovarea acestui obiectiv:

- Măsura 5.1. - Asistență tehnică;
- Măsura 2.4 - Schema de inginerie financiară.

4.3. Calendarul și obiectivele intermediare

Tabelele următoare prezintă obiectivele stabilite în cadrul fiecărei axe prioritare, incluzând și delimitările dintre obiectivele stabilite pentru anul 2010 și 2013. Datele de bază prezentate sunt cele aferente anului 2007 sau cele mai recente date disponibile.

Axa 1

Indicatori	Punctul de plecare 2007	Obiective 2010	Obiective 2013
Reducerea capacității flotei prin oprirea temporară sau permanentă a activității navelor: <ul style="list-style-type: none"> • GT • kW 	2.604,86 tone 8.691,79 kW	7% 5%	7% 5%
Gradul de modernizare a flotei de pescuit	0	- 18% din navele de pescuit - 15% din flota pescuitului la scara-mica	- 22% din navele de pescuit - 18% din flota pescuitului la scara-mica
Puterea motoarelor înlocuite și micșorarea puterii totale (exprimată în kW)	0 kW	1.000 (7% din totalul puterii instalate)	2.000 kW (14% din totalul puterii instalate)
Nr. pescarilor instruiți	0	110	220

Axa 2

Indicatori de producție	2007	Obiective 2010	Obiective 2013
Cantitatea produsă în acvacultură	7248 tone (2005)	+40%	+95%
Cantitatea produsă prin procesare	8768 tone (2005)	+40%	+85%
Cantitatea produsă prin pescuitul în apele interioare	4000 tone (2005)	5.000	6.000
% din proiecte care obțin producții prietenoase cu mediul	0	10%	25%
Creșterea profitului (mii lei) (rezultatul brut al exercițiului)	Acvacultură și pescuit: 10.883 (2005) Procesare: 3.441 (2007)	Acvacultură și pescuit: +25% Procesare: +20%	Acvacultură și pescuit: +55% Procesare: +50%
Valoarea adăugată pe muncitor în acvacultură și pescuit (€/an) *	700 (2005)	+10%	+25%

* Se va utiliza cursul de schimb mediu anual calculat de Banca Națională Română

Axa 3

Indicatori de rezultat	Stadiul inițial - anul 2007	Obiective 2010	Obiective 2013
Numărul de porturi marine modernizate	0	0	1
Numărul de adăposturi la Marea Neagră	0	1	2
Numărul de locuri de debarcare la Marea Neagră	0	1	2
Pregătirea grupurilor de pescari și fermieri (nr. cursuri pregătire)	0	7	10
Organizații de producători Asociații de producători	90	10	3
Creșterea consumului mediu de pește	4,5 kg/persoană/an	5,25 kg/persoană/an	6,75 kg/persoană/an
Creșterea valorii adăugate a peștelui procesat și vândut (mil. €*)	4,757	5%	10%

* Se va utiliza cursul de schimb mediu anual calculat de Banca Națională Română

Axa 4

Indicatori de rezultat	Stare inițială	Obiective 2010	Obiective 2013
Nr. Grupuri Locale de Acțiune pentru Pescuit înființate	0	3	Maxim 14
Teritoriul acoperit de Grupurile Locale	0	3.700 km ²	19.000 km ²
Populația din teritoriul acoperit de Grupurile Locale	0	137.000	682.000
Locuri de muncă create sau menținute în sector	0	273	2.300

5. Rezumatul Evaluării ex-ante

Evaluarea pertinentei analizei socio-economice

Analiza structurii PO (capitolul 3) arată faptul că respectă prevederile Regulamentului de implementare FEP nr. 498/2007 din 26 martie 2007. Descrierea sectorului este corectă și adecvată. Capitolul înfățișează principalele tendințe și realizează analizele SWOT ale sub-sectoarelor și întregului sector. Analiza este relevantă și coerentă. Nevoia de a adapta efortul de pescuit marin nu este în totalitate clară, și în aceeași situație se află și stadiul resurselor acvatice din apele interioare; România prevede să analizeze aceste probleme în detaliu în cursul implementării Programului. În concluzie PO arată că există câteva puncte slabe și riscuri, dar și puncte tari și oportunități legate de sectorul pescăresc din România. Nevoile sunt puse în evidență, dar sunt descrise și opțiunile de intervenție.

Evaluarea obiectivelor și strategiilor programului

Capitolul 4 prezintă strategia și obiectivele PO, conform cerințelor Regulamentului de Implementare a FEP. Structura obiectivelor nu respectă în totalitate structura axelor prioritare, ci mai degrabă propune o diviziune între: producție primară/procesare și comercializare, zonele pescărești/administrarea sectorului piscicol. Această structură este clară și cuprinzătoare. Fiecare obiectiv include măsurile PO ce vor ajuta la atingerea acestuia. Astfel, există pe de o parte o legătură între obiective și axele prioritare și măsurile pe de altă parte. Sunt prezentați indicatorii și un calendar. Astfel, Capitolul 4 din PO este în conformitate cu prevederile Regulamentului de Implementare a FEP și este complet.

Obiectivele propuse sunt coerente, atât intern cât și extern, cu obiectivele altor politici și programe relevante.

Creșterea competitivității nu este exprimată clar ca un obiectiv pentru procesarea și comercializarea peștelui, dar contextul general și viziunea strategică sugerează că și aceasta este vizată. Cu toate acestea, evaluarea recomandă menționarea competitivității ca parte a obiectivului general pentru procesare și comercializare.

Pentru viziunea strategică, trei indicatori de impact sunt prezentați, care sunt în general adecvați, dar care au nevoie de precizare și cuantificare mai bune.

Evaluarea alocării bugetului planificat, rezultate, efecte și impact

Structura Capitolului 6 din PO corespunde în totalitate prevederilor Anexei I din Regulamentul de Implementare a FEP. Dacă se are în vedere folosirea posibilității de a reduce puterea prin înlocuirea motoarelor pentru un grup de nave, este necesară o precizare a condițiilor aferente. De asemenea, lipsește o prezentare a criteriilor pentru stabilirea unei sume maxime eligibile pe ambarcațiunile din apele interioare. În afară de această excepție, toate informațiile necesare sunt incluse, și axele prioritare și măsurile sunt descrise suficient de clar.

Alocarea generală de buget pare a fi relativ mare. În prezent, toate axele prioritare par a avea un buget suficient, unele chiar unul destul de generos. Însă, deoarece este greu de anticipat modul de utilizare al bugetului în contextul situației nesigure a României, cheltuielile trebuie atent monitorizate în cursul implementării programului și trebuie să se stabilească din timp ajustările de buget, cel târziu în cadrul evaluării intermediare.

Se poate aștepta ca PO să atingă rezultatele, impactul și efectele realizabile, inclusiv la nivelul sectorului pescăresc, și să atingă o contribuție extrem de semnificativă pentru obiectivele sale precum și pentru obiectivele generale, cum ar fi cele ale Politicii Comune de Pescuit (PCP) și ale Strategiei de la Lisabona. O estimare globală concluzionează că PO ar putea crea 4600 de noi locuri de muncă, cu condiția să se cheltuiască în totalitate sau cel puțin o parte semnificativă din buget.

Resursele sunt anticipate a fi în proporție rezonabilă cu rezultatele, efectele și impactul adică PO va atinge o eficiență satisfăcătoare sau bună. Operațiunile sunt planificate într-un mod în care marea majoritate a rezultatelor și a impacturilor sunt presupuse a fi durabile.

Evaluarea arată că Autoritate de Management, va avea nevoie de asistență considerabilă pentru a face față responsabilităților administrative specifice și de implementare a Programului Operațional, inclusiv de implementare a PCP. Capacitatea administrativă a Autorității de Management va fi întărită cu ajutorul asistenței tehnice (axa prioritară 5). Astfel această axă prioritară trebuie să se folosească în mod real și eficient, și trebuie elaborat un concept pentru aceasta (cu ajutorul asistenței tehnice, dacă este cazul).

Evaluarea recomandă de asemenea luarea în considerare a angajării temporare de personal - cu contracte pe cel mult durata programului - mai exact pentru implementarea POP (nu pentru sarcinile generale ale administrației piscicole) și finanțarea acesteia prin Axa prioritară 5.

Evaluarea procedurilor de implementare propuse

În urma analizei acestei evaluări, prevederile de implementare prezentate în capitolul 8 din PO respectă în totalitate cerințele Regulamentului privind FEP. Toate chestiunile solicitate sunt acoperite, totuși ar fi de dorit o documentație mai precisă cu privire la consultarea partenerilor. În plus, Capitolul 8 este marcat de câteva scăpări și mici erori, ce ar necesita o verificare și o corectare calitative finale.

Prevederile pentru implementarea PO, așa cum sunt prezentate în acest capitol, par a fi adecvate. Însă adevărata provocare o va constitui crearea și implementarea tuturor structurilor descrise aici și demararea procedurilor. Chiar și în condiții optime, trebuie să ne așteptăm la unele "pierderi", mai ales dacă ne gândim de unde pornește România. Pentru a menține aceste pierderi la un nivel scăzut, autoritatea de management și celelalte structuri implicate trebuie să dispună de personal suficient.

Evaluarea Raportului de Mediu

Raportul de Mediu a fost elaborat de aceeași echipă care a realizat această evaluare; principala responsabilitate a avut-o expertul de mediu, Dr. Victor Platon. Raportul de Mediu urmărește cerințele Directivei 2001/42/CE și a legilor și reglementărilor aferente din România și au fost discutate cu Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură precum și cu reprezentanți ai celorlalte ministere și autorități, organizații de mediu și cu publicul larg, în conformitate cu prevederile SEA.

În opinia evaluatorului, documentul final îndeplinește toate cerințele și reflectă situația într-un mod corespunzător.

Evaluarea ex-ante este prezentată în Anexa 2.

În acest context, majoritatea recomandărilor din evaluarea ex-ante au fost luate în considerare în procesul de realizare a Programului Operațional. Totuși recomandările făcute în legătură cu alegerea indicatorilor și țintele cantitative nu au fost în totalitate luate în considerare, deoarece Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură a luat ca model documentele de lucru realizate de Comisia Europeană. În plus recomandarea pentru înlocuirea motoarelor unui grup de nave nu a fost luată în considerare deoarece România are doar câteva nave care pescuiesc deci acest lucru ar fi fost irelevant.

6. AXELE PRIORITARE ALE PROGRAMULUI

6. a Coerența și justificarea axelor prioritare

(1) Părțile relevante ale Planului Național Strategic

Strategia prezentată în secțiunea 4 necesită utilizarea majorității măsurilor prevăzute în Regulamentul privind FEP, în scopul realizării „viziunii strategice” pe care Programul Operațional a adoptat-o în concordanță cu Planului Național Strategic.

(2) Liniile directoare ale Programului Operațional (Articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006)

Următoarele principii sunt luate în considerare la alegerea Axei Prioritare:

(a) consecvența cu principiile politicii comune de pescuit și cu Planul Național Strategic, în scopul realizării, în particular, a unui echilibru stabil și de durată între capacitatea de pescuit și oportunitățile pescuitului;

- Aceasta este încorporată în primul obiectiv al strategiei propuse pentru Programul Operațional. Toate măsurile Axei Prioritate 1 vor fi implementate astfel încât să fie în conformitate cu acest principiu director.

(b) dezvoltarea armonioasă, echilibrată și durabilă a activităților economice, locuri de muncă și resurse umane, precum și protejarea și îmbunătățirea mediului;

- Aceasta este acoperită întocmai de viziunea strategică pe care acest Program Operațional dorește să o realizeze.

(c) o alocare adecvată a resurselor financiare disponibile între axele prioritare și în special, acolo unde este cazul, un nivel adecvat de finanțare pentru operațiunile din Capitolul I Titlul IV (Axa prioritară 1: măsuri pentru adaptarea flotei de pescuit Comunitare);

- Alocarea resurselor a fost stabilită ținând cont de acest principiu director, dar și cu dorința de a aloca resurse financiare conform cerințelor fiecărui obiectiv al strategiei. Alocarea resurselor financiare este următoarea:
- Axa prioritară 1: 1,08% din totalul sprijinului acordat de Programul Operațional pentru adaptarea flotei de pescuit Comunitare. Aceasta este justificată de necesitatea modernizării navelor și în special a ambarcațiunilor care practică micul pescuit costier. Axa prioritară 1 include măsuri cu obiective specifice pentru pescarii afectați de evoluția activităților de pescuit ca urmare a încetării permanente a activității de pescuit a navelor prin casare sau prin schimbarea activității, susținere pentru tinerii muncitori din sectorul de pescuit pentru achiziționarea pentru prima dată a unei nave, pensionare timpurie și activități de instruire.

- Axa prioritară 2 primește un buget de 59,40% din totalul ajutorului alocat prin Programul Operațional și include măsuri de susținere pentru: dezvoltarea de ferme mici și micro de acvacultură, dezvoltarea de unități de procesare, modernizarea pescuitului în apele interioare prin construirea sau modernizarea de adăposturi și ambarcațiuni, îmbunătățirea calității produselor din pescuitul în apele interioare prin echiparea ambarcaunilor cu mașini de gheață, crearea condițiilor specifice pentru prima vânzare și dezvoltarea altor facilități specifice ce nu există sau nu corespund cu standardele UE. Aceasta măsură susține de asemenea prin măsura de inginerie financiar creșterea capacității beneficiarilor de absorbite a fondurilor FEP alocate pentru operațiuni de investiții.
- Axa prioritară 3 reprezintă 7,73% din totalul ajutorului alocat prin Programul Operațional. Măsurile din această axă vor ajuta la îndeplinirea obiectivelor politicii comune de pescuit în sectorul pescăresc. Această axă include măsuri de susținere pentru modernizarea porturilor pescărești și a locurilor de debarcare.
- Axa prioritară 4: 23,75% este alocat acestei axe, întrucât România dorește să ofere o mare importanță strategiilor locale integrate de dezvoltare ce par a fi extrem de adaptate nevoilor din zonele pescărești.
- Axa prioritară 5: 8,04% va fi necesar pentru atingerea obiectivelor de creștere a capacității administrative inclusiv aspectele PCP legate de implementarea FEP.

(d) promovarea operațiunilor ce contribuie la strategia de la Lisabona; Operațiunile ce vizează promovarea unui nivel durabil de angajare în sectorul pescăresc în special prin creșterea calității locurilor de muncă, încurajând accesul tinerilor la aceste profesii și stimularea inovației în întregul sector;

- Crearea sau menținerea de locuri de muncă este un impact major așteptat de la implementarea strategiei.
- Calitatea locurilor de muncă va fi crescută prin numeroasele acțiuni ce se vor lua pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de siguranță în sectorul pescăresc, inclusiv în industria de procesare.
- Modernizarea sectorului trebuie să îl facă mai atractiv pentru tineri
- Îmbunătățirea calității vieții în zonele pescărești ar trebuie să-i încurajeze pe tineri să rămână în sectorul piscicol sau în zona lor, unde ar putea găsi un loc de muncă.
- Inovația este principala preocupare a programului, ce caută să modernizeze sectorul pescăresc, să îmbunătățească strategiile de piață, să implementeze proiecte pilot și să găsească noi răspunsuri pentru nevoile locale prin grupurile locale susținute prin Axa prioritară 4.

(e) promovarea operațiilor ce contribuie la strategia Gothenburg și în special a celor ce sporesc dimensiunea de mediu în sectorul pescăresc; se vor încuraja operațiunile care au drept scop reducerea impactului de mediu la activitățile din sectorul piscicol și promovarea metodelor de producție prietenoase mediului;

- Acțiunile întreprinse vor căuta să reducă impactul asupra mediului a activităților din sectorul pescăresc. Evaluarea ex-ante a subliniat faptul că acest sector are deja un impact ecologic mic și se presupune că implementarea Programului Operațional nu va avea un impact negativ asupra mediului. În plus, mai multe măsuri urmăresc

promovarea unor metode prietenoase mediului în sector (pescuit, acvacultură, procesare, dezvoltare locală).

(f) îmbunătățirea situației resurselor umane în sectorul pescăresc prin operații ce urmăresc promovarea și diversificarea abilităților profesionale, dezvoltând instruirii permanente și îmbunătățirea condițiilor de muncă și a siguranței;

- Mai multe programe de formare sunt prevăzute prin măsurile corespunzătoare ale acestui Program Operațional. Acestea vor viza susținerea forței de muncă din sector pentru adaptarea la noile condiții determinate de modernizarea sectorului promovat de acest program. Principalele domenii unde au fost identificate lipsuri în instruirii sunt: îmbunătățirea abilităților pescarilor (securitatea, condițiile de muncă, siguranța, o înțelegere mai bună a cadrului legislativ.....), un mai bun management, implementarea tehnologiilor noi și a know-how, etichetare ecologică, etc.

(g) încurajarea operațiilor cu o valoare adăugată mare prin dezvoltarea acelor capacități inovative pentru asigurarea unor standarde de calitate ridicate și care îndeplinesc cerințele consumatorului pentru produsele provenite din pescuit și acvacultură; vor fi încurajate acele operațiuni care promovează transparența metodelor de producție prietenoase cu mediul pentru consumatorii;

- Strategia are un obiectiv dedicat adaptării produselor pescărești la nevoile și cerințele consumatorului. Aceasta este o condiție pentru modernizarea cu succes a sectorului pescăresc din România.

(h) contribuția la o aprovizionare mai bună și la dezvoltarea durabilă a pieței Comunitare a produselor provenite din pescuit și acvacultură;

- Adaptarea producției la cerințele pieței este prevăzută în mai multe măsuri.

(i) promovarea, în decursul diferitelor stadii de implementare a Programului Operațional, a egalității între sexe în sectorul pescăresc prin operațiuni ce vizează în special reducerea segregării bazate pe diferența dintre sexe în piața muncii;

- Femeile sunt mai mult prezente în industria de procesare, în timp ce activitatea de pescuit este practică mai mult de bărbați. Îmbunătățirea condițiilor de muncă și siguranță în toate sectoarele industriei de pescuit ar trebui să conducă la creșterea numărului de femei angajate. Acțiunile prevăzute pentru modernizarea industriei de procesare vor ajuta femeile deoarece acestea formează majoritatea forței de muncă. O atenție specială se va acorda egalității între sexe la parteneriatele locale susținute prin Axa prioritară 4.

(j) promovarea unei dezvoltări durabile integrate a zonelor pescărești prin grija față de potențialul existent și prin îmbunătățirea calității vieții;

- Acesta este obiectivul stabilit pentru crearea grupurilor de acțiune locale prin Axa prioritară 4.

(k) unde este cazul, îmbunătățirea capacităților instituționale și administrative ce vizează buna guvernare a politicii comune de pescuit și o implementare eficientă a programului operațional.

- Acesta este obiectivul Asistenței Tehnice prin acțiuni ce vor fi întreprinse prin Axa prioritară 5.

(3) Rezultatele evaluării *ex-ante* prevăzută în Articolul 48 din Norma (EC) Nr. 1198/2006.

Aceasta a fost rezumată în secțiunea 5.

6. b. Descrierea axelor prioritare

6.b.1. Axa 1: Măsuri de adaptare a flotei de pescuit Comunitare

6.b.1.1. Obiectivele Axei prioritare 1

În concordanță cu Regulamentul FEP și cu strategia prezentată în Secțiunea 4, principalele obiective ale Axei Prioritare 1 vor fi :

- adaptarea flotei de pescuit la resursele disponibile și accesibile din Marea Neagră și ajustarea efortului de pescuit în concordanță cu Politica Comună de Pescuit pentru speciile prezente în Marea Neagră;
- menținerea competitivității flotei Românești prin modernizarea și adaptarea navelor și ambarcațiunilor la exigențele actuale privind siguranța navigației, selectivitatea uneltelor de pescuit, îmbunătățirea condițiilor de muncă și de depozitare a capturilor;
- sprijinirea pescarilor afectați de evoluția activităților din pescuit (încetarea activității de pescuit prin casarea navelor sau schimbarea destinației acestora) prin implicarea pescarilor în programe de recalificare în alte domenii decât pescuitul;
- menținerea activității flotei de pescuit la scara mică în zonele de coastă;
- Creșterea eficienței flotei românești de pescuit.

România poate elabora sistemele de adaptare a flotei în conformitate cu Regulamentul 744/2008 care vizează restructurarea flotei de pescuit sau a unui segment de flota afectat de criza economică.

6.b.1.2. Liniile de bază și ținte cuantificate

Indicatori	Punctul de plecare 2007	Obiective 2010	Obiective 2013
Reducerea capacității flotei prin oprirea temporară sau permanentă a activității navelor: <ul style="list-style-type: none"> • GT • kW	2.604,86 tons 8.691,79 kW	7% 5%	7% 5%
Gradul de modernizare a flotei de pescuit	0	18% din navele de pescuit 15% din flota pescuitului la scara-mica	22% din navele de pescuit 18% din flota pescuitului la scara-mica
Puterea motoarelor înlocuite și micșorarea puterii totale (exprimată în kW)	0 kW	1.000 (7% din totalul puterii instalate)	2.000 kW (14% din totalul puterii instalate)
Nr. pescarilor instruiți	0	110	220

6.b.1.3. Justificarea ratei de cofinanțare publică, grupuri țintă/ sectoare/ zone și beneficiari

- Indicatorii, la ratele aplicate măsurilor specifice vor fi prezentați în sinteza fiecărei măsuri.
- Coasta Mării Negre este singura zonă unde măsurile prevăzute pe Axa prioritară 1 vor fi implementate.
- Sectorul pescăresc va fi singurul beneficiar al acestei axe. În cadrul beneficiarilor sunt incluși:
  - proprietarii navelor de pescuit comercial înscrise în Registrul navelor de pescuit;
  - organizațiile proprietarilor de nave;
  - pescarii care activează pe navele de pescuit;
  - familiile de pescari implicate în activitatea economică a sectorului.

6.b.1.4. Descrierea principalelor măsuri propuse prin Axa prioritară 1, rezultate din strategia propusă

Programul va cuprinde cele cinci măsuri propuse prin FEP :

- Măsura 1.1: Încetarea permanentă a activităților de pescuit;
- Măsura 1.2: Încetarea temporară a activităților de pescuit;
- Măsura 1.3: Investiții la bordul navelor de pescuit și selectivitate;
- Măsura 1.4: Pescuitul de coastă la scară redusă;
- Măsura 1.5: Compensații socio - economice pentru managementul flotei comunitare.

Oprirea activității de pescuit

România dorește să își adapteze flota de pescuit, urmărind să mențină un echilibru stabil între capacitatea de pescuit și resursele accesibile disponibile. Oprirea temporară sau definitivă a activității navelor de pescuit, va permite României să ajusteze efortul de pescuit în concordanță cu Politica Comună de Pescuit.

Există o supra-capacitate, în unele segmente, în special pentru traulere pentru speciile pelagice din Marea Neagră și flota de pescuit la scara mică. România dorește implementarea unor măsuri de conservare și, de asemenea, dorește elaborarea și implementarea unui Plan de Ajustare a Efortului de Pescuit. De aceea, oprirea permanentă a activităților de pescuit trebuie implementată în cadrul unui **plan de ajustare a efortului de pescuit bazat pe conservare**. România va elabora astfel de măsuri de conservare pentru două specii principale existente în apele României, calcan și posibil șprot. În acest scop, România va utiliza cele mai bune informații științifice disponibile.

Planul de ajustare a efortului de pescuit va fi elaborat și aprobat de Agenția Națională

pentru Pescuit și Acvacultură. În acest scop vor fi consultați factorii reprezentativi din sector.

Oricum, România dorește să mențină un nivel minim al flotei de pescuit („*minimum vitalis*”), care să opereze la Marea Neagră în scopul menținerii activităților de pescuit la mare și a activităților conexe (șantiere navale, procesare, producția de unelte de pescuit, etc.).

- Acest nivel minim poate fi estimat la aproximativ 12 nave cu lungimea mai mare de 12 m, cu un capacitate de 985 tone și a putere totală de 4.557,55 kW.
- România intenționează să mențină același nivel al flotei de pescuit la scară redusă.

Modernizarea navelor și ambarcațiunilor

Vârsta medie a flotei de pescuit a României este mult peste **20** de ani.

După anul 1990 nu a mai fost făcută nici o investiție în cadrul flotei la Marea Neagră. Navele au fost construite în anii '80 și nu au fost bine întreținute și nici modernizate. Siguranța la bord, condițiile de muncă, igiena, calitatea produselor, eficiența energetică și selectivitatea trebuie îmbunătățite prin modernizarea acestor nave de pescuit.

Navele de pescuit românești care operează în Marea Neagră, au echipamente și instalații învechite, care nu conferă siguranță în exploatare și nu corespund actualelor nevoi de mentenanță, manevrabilitate, productivitate și normelor de protecție a mediului. Aceste echipamente trebuie să fie înlocuite sau refăcute complet.

Tehnologia uneltelor folosite pentru pescuitul în Marea Neagră este veche (ca material utilizat, construcție, armare, și selectivitate), în comparație cu tehnologia folosită în Comunitate. În România, nu mai există instituții care să proiecteze și să construiască traulere moderne, adaptate la navele de pescuit Românești, capturilor predominante și la condițiile de pescuit actuale la coasta Românească a Mării Negre.

Investițiile la bordul navelor făcute conform Schemei de Adaptare a Flotei pot beneficia de o finanțare mai ridicată.

Sprijinirea pescuitului costier la scară mică

Un număr mare de ambarcațiuni operează de-a lungul coastei Mării Negre: sunt înregistrate 417 ambarcațiuni mai mici de 12 metri.

Scopul este de a avea 290 de ambarcațiuni modernizate și echipate corespunzător. Acestea au nevoie de motoare și unelte noi pentru capturarea și alte specii de pești, având în vedere:

- Creșterea siguranței prin acoperirea ambarcațiunilor, care va permite practicarea pescuitului mai departe de coastă
- Înlocuirea motoarelor
- Adaptarea mărimii flotei de pescuit costier

Pentru această flotă de pescuit la scara mică, obiectivul este menținerea și modernizarea ei în scopul menținerii pescuitului și a comunităților de pescari în aceste zone. Procesul de modernizare va urmări cu precădere îmbunătățirea siguranței, condițiilor de muncă, igiena și calitatea produselor, schimbarea motoarelor și investiții în selectivitate.

În sensul articolului 40 din Regulamentul 498/2007, aceste operațiuni vor fi înregistrate în conformitate cu „Măsura 1.3 - Investiții la bordul navelor și selectivitate”, împreună cu operațiuni de pescuit, altele decât pescuitul costier la scară redusă, conform articolului 25 din Regulamentul 1198/2006.

Sprijin pentru acțiuni menite să îmbunătățească controlul capturilor și monitorizare a accesului la anumite zone de pescuit, este necesar în scopul de a proteja resursa piscicolă. Se vor acorda, de asemenea, prime pentru organizarea producției, prelucrării și comercializării produselor pescărești, pentru a îmbunătăți distribuția și comercializarea de produse de pescuit de coastă la scară redusă și formarea sectorului.

Pensionarea anticipată din sectorul pescuitului este de asemenea prevăzută și pentru pescarii din sectorul pescuitului la scară redusă, conform aceluiași condiții aplicate și pescarilor din restul flotei. Tinerii pescari din sectorul pescuitului la scară redusă vor fi, de asemenea, eligibili pentru prime în cazul achiziției primei nave, conform aceluiași condiții aplicabile și celorlalți pescari tineri. În temeiul Articolului 40 al Regulamentului 498/2007, aceste operațiuni se vor desfășura în cadrul Măsurii 1.5 – „Compensații socio-economice”, împreună cu cele care vizează compensațiile economice acordate în sectorul pescuitului pentru managementul flotei, exclusiv cele destinate pescuitului la scară mică prezentate în Articolul 27 al Regulamentului Fondului European pentru Pescuit.

În vederea adoptării unor practici de pescuit noi și durabile este necesară instruirea pescarilor.

Trebuie subliniat faptul că, zona de coastă a Mării Negre va fi desemnată ca zonă-țintă pentru grupurile locale de acțiune stabilite prin **Axa prioritară 4**. Acest lucru va deschide multe oportunități pentru comunitățile de pescari care vor dori să își diversifice activitățile, altele decât pescuitul, cum ar fi turismul și activități conexe.

Implementarea compensațiilor socio-economice pentru pescari

Pescarii afectați de reducerea flotei vor primi o compensație pentru pierderea locului de muncă. Pot beneficia de pensionarea anticipată în anumite condiții (vârstă, experiență în domeniu, etc.) toți pescarii implicați în activitatea de pescuit comercial la Marea Neagră, inclusiv pescuitul de coastă la scară redusă .

Tinerii pescari implicați în pescuitul de coastă la scară redusă pot aplica pentru măsura de achiziționare pentru prima dată a unei nave de pescuit cu o lungime sub 24 metri, în condițiile respectării articolului 27 din R (CE) 1198/2006, alin. 2 și 3.

6.b.1.5. Delimitarea de alte activități similare finanțate din alte fonduri Comunitare și măsuri luate pentru asigurarea complementarității

Toate măsurile Axei Prioritare 1 vor fi finanțate exclusiv de FEP, incluzând instruirea pescarilor. Autoritățile responsabile de Fondul Social European din România vor fi consultate când vor fi luate în calcul evaluarea nevoilor de instruire a pescarilor.

6.b.1.6.. Informații specifice pentru fiecare măsură

Măsura 1.1 – Încetarea permanentă a activităților de pescuit

1. Descrierea măsurii

Primele acordate pentru oprirea permanentă a activității navelor de pescuit vor fi limitate, deoarece România dorește să păstreze o flotă de pescuit rezonabilă.

Navele implicate în activități de pescuit la scară redusă, parțiale sau totale la specia calcan vor fi, de asemenea, eligibile pentru încetarea permanentă a activității de pescuit.

Vor fi luate în considerare următoarele criterii pentru alocarea primelor:

- Nava face parte dintr-un plan de ajustare;
- Nava face parte dintr-un plan național de dezafectare;
- nava să aibă o vechime de minim 10 ani;
- nava să fie înregistrată ca fiind operațională cel puțin în ultimele 24 luni;
- să nu fi beneficiat de alt sprijin financiar pentru modernizare în ultimii 5 ani.

2. Beneficiarii măsuri

Beneficiarii acestei măsuri sunt proprietarii de nave de pescuit înregistrate în Fișierul Comunitar al navelor de pescuit.

3. Alocarea financiară

Sprijinul financiar public este 100%, din care 85% FEP și 15% buget național, în concordanță cu Art. 53(8) din Regulamentul 1198/2006.

Prioritate va avea planul de refacere, care va avea alocat 30% din bugetul total al acestei măsuri. După 2012, suma necheltuită rezervată pentru planul de ajustare a efortului de pescuit va fi realocată altor măsuri.

4. Obiective cantitative - Indicatori

Momentan se preconizează oprirea permanentă a activității a 8 -10 nave peste 12 metri și, de asemenea, a unora dintre navele de pescuit la scară redusă. Acest număr se poate revizui și detalia luând în considerare posibilele măsuri de conservare și atunci când planul de ajustare va fi disponibil.

Reducerea capacității: (tonaj și număr de nave) și puterea.

5. Informații specifice ale măsurii:

Metoda folosită pentru stabilirea nivelului primei

Nivelul sprijinului financiar public va fi stabilit luând în considerare cel mai bun raport cost - eficacitate bazat pe criterii obiective ca vârsta și tonajul navei de pescuit exprimat în GT. Comitetul de Monitorizare va aproba o schemă care stabilește nivelul maxim admis al primei acordate bazat pe o scară folosită în anexa 4 a FIFG-R.

Măsura 1.2 – Încetarea temporară a activității de pescuit

1. Descrierea măsurii

FEP va acorda ajutor public pentru proprietarii de nave și pescari în vederea încetării temporare a activității de pescuit, dacă acest lucru se dovedește a fi un mod de a contribui la menținerea flotei de pescuit românești la un nivel rezonabil, adaptată efortului de pescuit.

Criteriile folosite trebuie să aibă în vedere salariul de bază al pescarului în România și o metodă aprobată de Comitetul de Monitorizare.

Criteriile următoare vor fi luate în considerare pentru alocarea primelor:

- Nava face parte din planurile sau măsurile de urgență prevăzute la pct. (1) lit. (i), (ii), (iii), (iv), (v), (vi), (vii), art. 24 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006;
- Nava trebuie să fi fost operațională în ultimele 24 de luni;
- Autorizația de pescuit este valabilă în perioada de aplicare a planurilor sau măsurilor de urgență.

2. Beneficiarii măsurii

Beneficiarii acestei măsuri sunt proprietarii navelor de pescuit comercial și pescarii.

3. Alocarea financiară

Sprrijinul financiar public este 100%, reprezentând finanțările din FEP și din bugetul național, în conformitate cu Art. 53 (7) din Regulamentul FEP 1198/2006.

4. Obiective cantitative - Indicatori

Această măsură trebuie să contribuie la realizarea obiectivelor propuse în cadrul Axei Prioritare 1.

5. Informații specifice ale măsurii:

Metoda folosită pentru stabilirea nivelului primei

Nivelul sprijinului financiar public a fost stabilit luând în considerare cel mai bun raport cost-eficacitate bazat pe criterii obiective ca vârsta și tonajul navei de pescuit exprimat în GT. Comitetul de Monitorizare va aproba o schemă care stabilește nivelul maxim al primei ce va fi acordată.

Acest plafon va lua în considerare, pentru navele cu o vechime maximă de 10 ani, costul legat de împrumutul ce acoperă perioada pentru încetarea temporară a activității, costurile fixe suportate de proprietarul navei pe perioada când nava nu activează, și o parte din veniturile pierdute care i-ar fi revenit proprietarului navei.

Pentru navele mai vechi de 10 ani, acest plafon va lua în considerare doar costurile fixe suportate de proprietarul navei când nava nu activează, și o parte din veniturile pierdute care i-ar fi revenit proprietarului navei.

În ceea ce privește pescarii angajați, criteriul care va fi luat în considerare de Comitetul de Monitorizare pentru a stabili prima ce va fi plătită acestora va reprezenta un procent din salariul de bază.

Măsura 1.3: Investiții la bordul navelor și selectivitate

1. Descrierea măsurii

Această măsură va sprijini creșterea competitivității flotei românești prin adaptarea caracteristicilor navelor și ambarcațiunilor la cerințele moderne privind siguranța navigației, îmbunătățirea condițiilor de muncă și de depozitare a capturilor.

În sensul articolului 40 din Regulamentul 498/2007, privind investițiile la bordul navelor și selectivitate, proprietarii de nave de pescuit implicate în pescuitul de coastă la scară redusă pot, de asemenea, beneficia de Măsura 1.3 - „Investiții la bordul navelor și selectivitate”, împreună cu operațiunile de investiție la bordul navelor care desfășoară activități de pescuit, exclusiv cele implicate în pescuitul la scară redusă, conform Articolului 25 din Regulamentul FEP.

Investițiile făcute pentru modernizare pot cuprinde:

- motoare noi cu un consum redus de combustibil și un impact redus asupra mediului;
- echipamente ce fac posibilă menținerea și păstrarea capturilor accidentale la bord;
- echipamente ce reduc impactul asupra habitatelor și speciilor care nu se comercializează;
- echipamente ce reduc impactul asupra ecosistemelor și bentosului;
- investiții pentru unelte de pescuit mai selective (sprijinul este acordat până când acestea devin obligatorii);
- echipamente pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și siguranță la bord.

Vor fi luate în considerare următoarele criterii de eligibilitate:

- Nava de pescuit trebuie să aibă minim 5 (cinci) ani vechime;
- Nava trebuie să fi fost operațională în ultimele 24 luni;
- Solicitantul deține licență și autorizație de pescuit.

2. Beneficiarii măsurii

Beneficiarii acestei măsuri sunt proprietarii navelor de pescuit comercial.

3. Alocarea financiară

Mărimea sprijinului financiar poate varia între 20% până la 60%.

4. Obiective cantitative – Indicatori

- Aproximativ 2.000 kW din puterea totală a motoarelor va fi înlocuită, ceea ce reprezintă 14% din puterea totală
- 22% din flota de pescuit modernizată;
- 18% din flota de pescuit la scară redusă modernizată.

5. Informații specifice ale măsurii:

Metoda folosită pentru stabilirea nivelului intervenției

Centru Regional pentru POP Constanța va fi responsabil cu verificarea caracteristicilor motoarelor vechi comparativ cu cele noi în momentul înlocuirii.

Conform art. 6 din Regulamentul (CE) nr. 498/2007, suma maximă pentru fiecare navă de pescuit de-a lungul întregii perioade de programare este stabilită pentru „investiții la bordul navelor de pescuit și selectivitate”. Valoarea maximă a investițiilor eligibile pentru perioada 2007-2013 pentru fiecare navă de pescuit este stabilită luând în considerare vârsta și tonajul navei de pescuit exprimat în GT și va fi jumătate din prima stabilită pentru încetarea permanentă a activităților flotei de pescuit (Nivelul acestei prime se va stabili în cadrul Comitetului de Monitorizare).

Măsura 1.4 – Pescuitul de coastă la scară redusă

1. Descrierea măsurii

Această măsură va contribui la implementarea politicii prevăzute pentru pescuitul de coastă la scară redusă, care operează de-a lungul coastei Mării Negre.

Finanțarea va fi acordată în mod special pentru:

- Acțiuni menite să îmbunătățească managementul și controlul condițiilor de acces către anumite zone de pescuit;
- Acțiuni menite să promoveze organizarea lanțurilor de producție, procesare și comercializare a produselor din pește;
- Acțiuni destinate încurajării voluntariatului cu privire la reducerea efortului de pescuit, în scopul conservării resursei acvatice;
- Acțiuni destinate să încurajeze utilizarea inovațiilor tehnologice care nu cresc nivelul efortului de pescuit (tehnici de pescuit mai selective, care se depășesc obligațiile de reglementare ale legislației Comunitare sau inovații pentru protejarea echipamentului și capturilor de prădători);
- Cursuri de perfecționare despre noi metode de pescuit și durabilitate, organizate pentru pescarii și proprietarii de nave din sectorul micului pescuit costier (Art. 26(4)(e) din Regulamentul 1198/2006).

Prin această măsură se finanțează 3(trei) acțiuni:

Acțiunea 1 – Proiecte colective

Sunt luate în considerare următoarele criterii:

1. Stimularea organizării lanțului de procesare și comercializarea produselor pescărești.
2. Îmbunătățirea gestiunii și controlului căilor de acces la zonele de pescuit folosind ambarcațiuni, vehicule, echipamente.

Acțiunea 2 – Sprijin pentru pensionarea anticipată

Sunt luate în considerare următoarele criterii:

- Pescarul are 10 ani sau mai puțin de 10 ani până la ieșirea definitivă la pensie;
- Pescarul a lucrat cel puțin 12 luni ca pescar pe o navă de pescuit în perioada 1 ian. 2007 și momentul depunerii aplicației;
- Beneficiarul trebuie să fi lucrat cel puțin 10 ani ca pescar pe o navă de pescuit de coastă la scară redusă.

Acțiunea 3 – Investiții la bordul navelor de pescuit

Sunt luate în considerare următoarele criterii:

- navele de pescuit au o lungime totală mai mică de 12 m și nu folosesc unelte de pescuit tractate;
- Navele de pescuit trebuie să aibă o vechime de minim 5 ani;

- Nava a desfășurat activitate de pescuit în ultimele 24 luni;
- Solicitantul deține licență și autorizație de pescuit.

2. Beneficiarii măsurii

Beneficiarii acestei măsuri vor fi:

- Pentru acțiunea 1 – organizații de producători recunoscute de autoritatea competentă a Statului Membru;
- Pentru acțiunea 2 - vor fi pescarii implicați în pescuitul la scară mică;
- Pentru acțiunea 3 - proprietarii de nave implicați în pescuitul la scară mică.

3. Alocarea financiară

Cursurile de perfecționare și măsurile de control vor fi finanțate 100% din fonduri publice, în conformitate cu Articolul 53 (7) din Regulamentul FEP 1198/2006.

4. Obiective cantitative - Indicatori

220 de pescari vor beneficia de cursuri de pregătire.

Număr de experimente fixate pentru selectivitatea uneltelor de pescuit.

Măsura 1.5 - Compensații socio – economice pentru managementul flotei comunitare

1. Descrierea măsurii

Compensațiile socio-economice vor fi acordate pescarilor de la Marea Neagră, incluzându-i și pe cei din micul pescuit costier, pentru următoarele situații:

- 1.5.a - Indemnizații ne-reînnoibile pentru pescarii care au lucrat la bordul unei nave pe o perioadă de cel puțin 12 luni ca pescari (Articolul 27 (1) (e));
- 1.5.b - Plecarea timpurie din sectorul pescuitului, inclusiv pensionarea anticipată (Art. 27(1)(d));
- 1.5.c - Prime individuale acordate pescarilor cu vârsta sub 40 de ani, care pot demonstra că au lucrat cel puțin 5 ani ca pescari sau au o formare profesională echivalentă și care dobândesc pentru prima dată proprietatea parțială sau totală a unei nave de pescuit, care are mai puțin de 24 m în lungime maximă, echipată pentru pescuit și are o vârstă între 5 și 30 de ani vechime(Art. 27(2)).

2. Beneficiarii măsurii sunt următorii:

Pentru 1.5.a – pescarii care au lucrat la bordul unei nave de pescuit sau ambarcațiuni de pescuit costier cel puțin 12 luni în calitate de pescar, doar dacă nava de pescuit a făcut obiectul unei opriri definitive din activitatea de pescuit, în conformitate cu măsura 1.1.

Pentru 1.5.b - Pescarii, inclusiv pescarii implicați în pescuitul la scară redusă, care mai au 10 ani sau mai puțin de 10 ani până la data pensionării oficiale.

Pentru 1.5.c – pescarii, inclusiv pescarii implicați în pescuitul la scară redusă, care au o vârstă mai mică de 40 de ani și care pot demonstra că au lucrat cel puțin 5 ani ca pescari sau au cursuri profesionale echivalente.

3. Alocarea financiara

Ajutorul financiar public este de 100% pentru plata indemnizațiilor financiare nerambursabile.

Pentru achiziția unei nave, prima nu poate să depășească 15% din costul achiziției și nici valoarea de 50.000 Euro.

4. Obiective cantitative – Indicatori

Țintele vor fi stabilite în funcție de numărul pescarilor în „exces” datorită casării navelor.

5. Informații specifice:

Compensația acordată pescarilor ca urmare a opririi definitive a unei nave din activitatea de pescuit reprezintă 85% din salariul mediu brut pe economie, acordat pe o perioadă de 12 luni.

Compensația acordată pescarilor care se pensionează anticipat reprezintă 85% din salariul mediu brut pe economie, acordat până la vârsta de pensionare.

6.b.2. Axa prioritară 2: Acvacultura, pescuitul în apele interioare, procesarea și marketingul produselor obținute din pescuit și acvacultură

6.b.2.1. Principalele obiective de realizat prin Axa prioritară 2

În concordanță cu regulamentul FEP și cu strategia prezentată anterior în Secțiunea 4, principalele obiective ale Axei Prioritare 2 vor ajuta România la:

- Modernizarea acvaculturii pentru adaptarea acesteia la cerințele pieței;
- Menținerea unui nivel durabil pentru activitatea de pescuit în apele interioare;
- Îmbunătățirea calității produselor procesate și comercializate din sectorul pescăresc.

În scopul sprijinirii implementării acestor măsuri precum și a altor măsuri care susțin investițiile în sectorul pescăresc, autoritățile române intenționează să aplice măsuri de inginerie financiară în special pentru garantarea creditelor, în vederea creșterii capacității de absorbție a FEP. În acest scop intensitatea ajutorului va fi adaptată corespunzător respectând plafoanele prevăzute de Regulament.

6.b.2.2. Liniile de bază și obiective cuantificate

Indicatori de rezultat	2007	Obiective 2010	Obiective 2013
Cantitatea produsă în acvacultură	7248 tone (2005)	+40%	+95%
Cantitatea produsă prin procesare	8768 tone (2005)	+40%	+85%
Cantitatea produsă prin pescuitul în apele interioare	4000 tone (2005)	5.000	6.000
% din proiecte care obțin producții prietenoase cu mediul	0	10%	25%
Creșterea profitului (mii lei) (rezultatul brut al exercițiului)	Acvacultură și pescuit: 10.883 (2005) Procesare: 3.411(2007)	Acvacultură și pescuit: +25% Procesare: +20%	Acvacultură și pescuit: +55% Procesare: +50%
Valoarea adăugată pe muncitor în acvacultură și pescuit (€/an)*	700 (2005)	+10%	+25%
Creșterea numărului de beneficiari	0	0	120
Creșterea gradului de absorbție a FEP	0	0	15%

* Se va utiliza cursul de schimb mediu anual calculat de Banca Națională Română

6.b.2.3. Justificarea ratei de cofinanțare publică/grupuri țintă/sectoare/zone și beneficiari

- Procentul de sprijin financiar alocat pentru operațiunile finanțate prin Axa prioritară 2, va fi între 20% și 100% fonduri publice, în concordanță cu natura măsurii și tipul beneficiarilor. Indicații suplimentare asupra ratei aplicate măsurilor specifice sunt indicate în rezumatul fiecărei Măsuri;
- Întreaga suprafață a României este eligibilă pentru măsurile din cadrul Axei Prioritare 2;
- Beneficiarii acestei Axe Prioritare sunt persoane fizice autorizate și juridice. Informații suplimentare cu privire la beneficiari sunt prezentate în rezumatul fiecărei măsuri.

6.b.2.4. Descrierea principalelor măsuri propuse a fi realizate prin prioritară 2 rezultate din strategia propusă

Programul și-a propus să aplice pentru toate măsurile și submăsurile cuprinse în Axa prioritară 2 din cadrul FEP:

- Măsura 2.1. Acvacultură
  - Acțiunea 1: Creșterea capacității de producție datorită construirii de noi exploatații piscicole;
  - Acțiunea 2: Variațiile producției datorită extinderii sau modernizării exploatațiilor piscicole existente;
  - Acțiunea 3: Creșterea cantității de alevini proveniți din crescătorii;
  - Acțiunea 4: Măsuri pentru mediul acvatic;

- Acțiunea 5: Măsuri de sănătate publică;
- Acțiunea 6: Măsuri de sănătate animală.
- Măsura 2.2. Pescuitul în apele interioare
  - Acțiunea 1: Nave de pescuit în apele interioare;
  - Acțiunea 2: Investiții pentru construirea de instalații de pescuit în apele interioare;
  - Acțiunea 3: Investiții pentru extinderea, echiparea și modernizarea instalațiilor de pescuit în apele interioare.
- Măsura 2.3. Prelucrarea și comercializarea peștelui
  - Acțiunea 1: Creșterea capacității de prelucrare (construirea de noi unități și/sau extinderea unităților existente);
  - Acțiunea 2: Construirea, extinderea, echiparea și modernizarea unităților de prelucrare;
  - Acțiunea 3: Construirea unui nou punct de comercializare;
  - Acțiunea 4: Modernizarea punctelor de comercializare existente.
- Măsura 2.4. Inginerie financiară.

Acvacultură:

Autoritățile Române doresc să găsească un echilibru corect între producțiile obținute din acvacultura tradițională și cea intensivă și semi-intensivă.

Producerea unor specii de pești cu valoare și calitate ridicată se pare că are perspective bune de piață și va fi luată în considerare. Ca prioritate va fi acordarea de suport pentru diversificarea către noi specii de creștere (sturioni, păstrăvi, calcan, șalău și somn african).

Costurile mari pentru modernizarea infrastructurii degradate din acvacultură sugerează că aceste modernizări trebuie concentrate în zonele unde există un potențial de piață bun. Reabilitarea bazinelor trebuie limitată la cazurile cu un raport cost-beneficiu acceptabil și condiții bune în ceea ce privește alimentarea cu apă, calitatea mediului, etc.

Autoritatea de Management, împreună cu alte administrații vor evalua toate locațiile care pot fi folosite pentru acvacultură (teren și apă), identificând tipul de acvacultură și sistemul de creștere care poate fi promovat. Un **Master plan pentru dezvoltarea durabilă a acvaculturii** în România pentru următorii 20 de ani va fi elaborat până la începutul următoarei perioade de programare 2014-2020. Acest plan va lua în considerare alți factori cum ar fi solicitări colective pentru măsuri sanitare, îmbunătățirea calității puietului, posibilitatea producerii pe plan local a furajelor, îmbunătățirea consumului energetic, etc.

În scopul îndeplinirii cerințelor din art. 28, paragraful 5, Autoritatea de Management, după consultarea Comitetului de Monitorizare, va lansa o cerere de oferte în vederea desemnării unui organism specializat să realizeze sarcinile stabilite.

Măsuri de acva – mediu

Măsurile de acva-mediu vor fi implementate pentru dezvoltarea formelor de acvacultură care includ protecția și îmbunătățirea mediului, resursele naturale, diversitatea genetică și managementul peisajelor și caracteristicile tradiționale ale zonelor de acvacultură (Delta Dunării, zonele montane).

Scopul este de a promova practicile de producție prietenoase cu mediul în sectorul de acvacultură românesc. Această măsură intenționează să acorde prime fermierilor din acvacultură care se angajează să aplice formele de acvacultură cuprinse în articolul 30 din Regulamentul Comisiei privind Fondul European pentru Pescuit.

Măsurile de sănătate animală vor fi implementate pentru finanțarea controlului și eradicării bolilor din acvacultură.

Măsurile de sănătate publică pot fi de asemenea implementate dacă este necesar.

Pescuit în apele interioare

Modernizarea și dezvoltarea pescuitului în apele interioare este o prioritate pentru România, având în vedere suprafețele întinse de ape, numărul de muncitori, nivelul capturilor, diversitatea resurselor și experiența muncitorilor în această activitate.

Scopul acestei măsuri va fi să crească nivelul producției actuale menținând aceeași capacitate. Nivelul angajaților va fi stabilizat dar se vor îmbunătăți condițiile de muncă (organizarea locurilor de debarcare și modernizarea ambarcațiunilor), calitatea produselor pescuite (mașini de gheață, depozite frigorifice) și organizarea primei vânzări a producției. Crearea punctelor de colectare centrale pentru comercializarea capturilor pot fi prevăzute în Delta Dunării și de-a lungul fluviului Dunărea dacă este necesar. Crearea locurilor de debarcare va necesita întărirea controlului pentru folosirea acestor locuri de către pescari: pescuitul ilegal poate fi descurajat în acest fel.

În plus se așteaptă ca Ministerul Mediului să monitorizeze periodic calitatea apei Dunării în special conținutul de metale grele, în scopul asigurării că cerințele importante sunt realizate.

Dezvoltarea pescuitului în apele interioare trebuie să țină cont de nevoile pentru o dezvoltare durabilă a resurselor: menținerea stocurilor genetice sălbatice în ecosistemele naturale.

În scopul întăririi controlului în locurile de debarcare, numărul acestora trebuie să fie redus și se vor stabili măsuri suplimentare de control cum ar fi declarațiile de debarcare, etc.

Pentru pescarii interesați în retragerea către activități în afara sectorului de pescuit (posibil în Delta Dunării) la calcularea primelor se va ține cont de tonajul și vârsta ambarcațiunii. Comitetul de Monitorizare va stabili valoarea acestor prime.

Pentru primele legate de retragerea către alte activități în afara pescuitului acordate în baza art. 33, paragraful 3, Autoritatea de Management va folosi aceeași metodă folosită în cazul încetării permanente a activității de pescuit (paragraf 6.b.1.4).

Procesare și comercializare

Această măsură este un instrument important pentru următoarele obiective:

- creșterea valorii adăugate la produsele pescărești;
- susținerea durabilității sectorului primar (acvacultură și pescuit);
- aprovizionarea pieței interne cu produse autohtone;
- modernizarea și transformarea sectorului de procesare existent.

Procesarea este împărțită în două direcții majore: procesarea realizată de fermieri sau alți producători primari (desolțire, filetare, afumare, etc.) și procesarea industrială pentru piața internă și pentru export.

Se vor avea în vedere următoarele obiective pentru modernizarea sectorului de procesare:

- Creșterea capacității industriei de procesare prin extinderea facilităților existente sau construire de noi unități;
- Îmbunătățirea competitivității produselor din pește procesate și comercializate prin investiții în tehnologii și echipamente noi;
- Această măsură va urmări de asemenea îmbunătățirea condițiilor de muncă și adaptarea unităților de procesare și comercializare la restricțiile de mediu.

Comercializarea produselor din pește trebuie încurajată în scopul aprovizionării pieței interne cu produse alimentare de calitate ridicată și garantate din punct de vedere al siguranței alimentare. Dezvoltarea pieței interne din România va pune sectorul românesc într-o poziție mai bună de a concura cu importurile și va fi mai ușor pentru producători să-și vândă producția proprie.

Un **observator de piață** trebuie stabilit pentru a monitoriza atent prețurile pieței.

6.b.2.5. Demarcarea cu activități similare sub alte fonduri Comunitare și măsurile luate pentru a asigura complementaritatea

Acvacultură

Investițiile productive în acvacultură vor fi finanțate numai din FEP. Decolmatarea bazinelor care nu vor fi utilizate din nou de acvacultură pot fi realizate cu fonduri de la FEDR, dacă bazinele aparțin unei autorității publice.

Măsuri de acva – mediu

FEP va susține orice acțiune legată de implementarea măsurilor de mediu în acvacultura comercială, indiferent de tipul beneficiarului. Terenul agricol înconjurător trebuie finanțat prin FEADR.

Măsurile NATURA 2000 trebuie implementate de preferință prin FEADR dacă beneficiarul este un fermier.

Procesare și comercializare

FEP va finanța întreprinderile micro, mici și medii și pe cele care nu se încadrează în definițiile pentru întreprinderi mici, mici și medii dar cu mai puțin de 750 de lucrători sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 milioane EUR pe an.

Instruiri

FEP va finanța educația și instruirea persoanelor angajate în sectorul de acvacultură, pescuit în apele interioare, procesarea și comercializarea produselor din pescuit și acvacultură. FSE va finanța realizarea de cursuri în scopul reconversiei profesionale către alte activități decât cele din sectorul pescăresc.

6.b.2.6. Informații specifice solicitate pentru fiecare măsură/sub-măsură

Măsura 2.1. Acvacultură

1. Descrierea măsurii

Prin această măsură, FEP va finanța investiții pentru construirea, extinderea, echiparea și modernizarea instalațiilor de producție în sectorul de acvacultură.

Mai concret, acțiunile care vor fi finanțate se referă la:

- Acțiunea 1: Creșterea capacității de producție datorită construirii de noi exploatații piscicole;
- Acțiunea 2: Variațiile producției datorită extinderii sau modernizării exploatațiilor piscicole existente;
- Acțiunea 3: Creșterea cantității de alevini proveniți din crescătorii;
- Acțiunea 4: Măsuri pentru mediul acvatic;
- Acțiunea 5: Măsuri de sănătate publică;
- Acțiunea 6: Măsuri de sănătate animală.

Sunt luate în considerare următoarele criterii:

- 1) îmbunătățirea pieței locurilor de muncă (crearea de noi locuri de muncă, crearea și/sau menținerea locurilor de muncă pentru femei și tineri, îmbunătățirea condițiilor de muncă și siguranța muncitorilor, menținerea locurilor de muncă existente);
- 2) promovarea tehnologiilor noi;
- 3) diversificarea către specii noi și producția de specii cu perspective comerciale bune.

2. Beneficiarii măsurii

Beneficiarii acestei măsuri pot fi întreprinderile micro, mici și mijlocii și întreprinderile care nu se încadrează în definițiile pentru întreprinderi micro, mici și mijlocii, dar care au mai puțin de 750 de lucrători sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 MEUR pe an.

3. Alocarea financiară

Contribuția publică va fi limitată la 60% din investiția totală pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii. Pentru întreprinderile care nu se încadrează într-una din aceste categorii și au mai puțin de 750 de lucrători sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 MEUR pe an, contribuția publică va fi limitată la 30%.

Pe parcursul desfășurării procesului de evaluare a activităților finanțate de Autoritatea de Management va acorda prioritate întreprinderilor micro și mici. 50% din fondurile alocate vor fi rezervate la fiecare anunț pentru depunerea proiectelor pentru acest tip de întreprinderi. Acest procentaj poate fi modificat de Comitetul de monitorizare în funcție de cererile actuale.

4. Obiective cuantificate – indicatori

Pentru perioada 2007 – 2013 se dorește să se obțină următoarele rezultate:

- Creșterea producției din acvacultură până la 95%;
- Creșterea profitului până la 55%;
- Creșterea valorii adăugate pe muncitor până la 25%.

Măsura 2.2. Pescuit în apele interioare

1. Descrierea măsurii

Investițiile în pescuitul din apele interioare va fi o prioritate în implementarea PO având în vedere suprafețele mari de ape, diversitatea speciilor și numărul de angajați implicați în activitatea de pescuit în apele interioare Românești.

Dezvoltarea pescuitului în apele interioare trebuie făcută astfel încât să se asigure durabilitatea resurselor din apele interioare, a patrimoniul genetic sălbatic și a mediului.

Această măsură va acorda suport financiar pentru:

- Investiții în flota de pescuit din apele interioare în scopul îmbunătățirii siguranței la bordul ambarcațiunilor, a condițiilor de muncă, igiena și calitatea produselor și modernizarea ambarcațiunilor;
- Modernizarea facilităților de pescuit în apele interioare prin investiții care urmăresc finanțarea organizării unui număr de locuri de debarcare, îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru activitățile din locurile de debarcare și îmbunătățirea echipamentelor existente sau amenajarea unor locuri de debarcare noi - facilități de depozitare, depozite frigorifice și mașini de gheață;
- Schimbarea destinației ambarcațiunilor care operează în pescuitul în ape interioare către alte activități în afara pescuitului, în special în Delta Dunării.

2. Beneficiarii acestei măsuri

Beneficiarii vor fi:

- pentru investiții în flota de pescuit în apele interioare, proprietarii navelor care operează exclusiv în apele interioare dacă nava de pescuit are minim 5 (cinci) ani vechime și a desfășurat activitate de pescuit în apele interioare în ultimii 2 ani;
- Pentru modernizarea facilităților de pescuit din apele interioare, persoane fizice autorizate sau juridice care dețin aprobările necesare pentru implementarea activităților de mai sus;
- Pentru schimbarea destinației ambarcațiunilor care operează exclusiv în apele interioare, proprietarii navelor de pescuit comercial care au desfășurat activitate de pescuit în apele interioare în ultimii 2 ani.

3. Alocarea financiară

- pentru investiții în flota de pescuit în apele interioare contribuția publică va fi limitată la 60% din valoarea totală de investiție, iar contribuția publică pentru înlocuirea de motor poate fi de 40% din valoarea acestuia, conform condițiilor stabilite prin Art. 25 din Regulamentul (CE) 1198/2006 ;
- contribuția publică pentru modernizarea facilităților de pescuit din apele interioare este de 100%;
- contribuția publică pentru schimbarea destinației vaselor care operează în pescuitul în ape interioare către alte activități în afara pescuitului, poate fi de până la 100%.

4. Obiective cuantificate – indicatori

Cantitatea de pește debarcat va crește de la 4.000 tone/an la 6.000 tone/an.

5. Informații specifice ale acestei Măsuri

Toate ambarcațiunile care vor primi ajutor financiar conform Art. 33 din Regulamentul (EC) 1198/2006 trebuie să fie înregistrate în Fișierul Navelor pentru pescuit în apele interioare ca operând în apele interioare. Ei vor continua să opereze exclusiv în apele interioare cel puțin 5 ani de la semnarea contractului de finanțare, ei primind licență numai pentru pescuitul în apele interioare.

Ambarcațiunile de pescuit care operează în apele interioare și care au primit ajutor public pentru schimbarea destinației ambarcațiunii pentru altă activitate decât pescuitul (ex. turism, în special în delta Dunării) nu se vor mai întoarce să opereze în pescuitul din apele interioare timp de 5 ani de la semnarea contractului de finanțare. Va fi posibil să se controleze această condiție deoarece toate ambarcațiunile sunt înregistrate în Fișierul Navelor și au nevoie de o licență de pescuit ca să poată activa.

Măsura 2.3. Prelucrarea și comercializarea peștelui

1. Descrierea măsurii

Acțiunile care vor fi finanțate se referă la:

- Creșterea capacității de prelucrare (construirea de noi unități și/sau extinderea unităților existente);
- Construirea, extinderea, echiparea și modernizarea unităților de prelucrare;

- Construirea unui nou punct de comercializare;
- Modernizarea punctelor de comercializare existente.

Se iau în considerare următoarele criterii:

- 1) îmbunătățirea pieței locurilor de muncă (crearea de noi locuri de muncă, crearea și/sau menținerea locurilor de muncă pentru femei și tineri, îmbunătățirea condițiilor de muncă și siguranța muncitorilor, menținerea locurilor de muncă existente);
- 2) promovarea tehnologiilor noi;
- 3) promovarea speciilor din producția autohtonă.

2. Beneficiarii acestei măsuri

Beneficiarii acestei măsuri pot fi întreprinderile micro, mici și medii și întreprinderile care nu se încadrează în definițiile pentru întreprinderi mici, medii și mari dar cu mai puțin de 750 de lucrători sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 MEUR pe an.

3. Alocarea financiară

Contribuția publică va fi limitată la 60% din investiția totală pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii. Pentru întreprinderile care nu se încadrează într-una din aceste categorii și au mai puțin de 750 de lucrători sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 milioane EUR pe an, contribuția publică va fi limitată la 30%.

Prioritate se va acorda întreprinderilor micro și mici în procesul de selecție. 50% din fonduri vor fi rezervate pentru ele la fiecare anunț pentru depunerea proiectelor pentru proiectele eligibile din această categorie de întreprinderi. Acest procentaj poate fi modificat de Comitetul de monitorizare în funcție de cererile actuale.

4. Obiective cuantificate – indicatori

Creșterea profitului cu 50%.

Creșterea producției obținute prin procesare până la 85%.

Măsura 2.4 Schema de inginerie financiară

1. Descrierea măsurii

În baza prevederilor art. 55. alin. 8 din Regulamentul 1198/2006 și art. 34 și 35 din Regulamentul 498/2007, se creează o măsură de inginerie financiară respectiv, o schemă de garantare a creditelor bancare pentru beneficiarii eligibili ai POP.

2. Beneficiarii acestei măsuri

Beneficiarii acestei măsuri vor fi solicitanții eligibili care au nevoie de credite bancare pentru pre-finanțarea și/sau co-finanțarea investiției propuse, în situațiile în care aplică în principal pentru următoarele măsuri din POP:

- 1.3 – Investiții la bordul navelor și selectivitate;
- 1.4 – Pescuitul de coastă la scară redusă;

- 1.5 – Compensații socio-economice pentru managementul flotei comunitare;
- 2.1 – Acvacultură;
- 2.2 – Pescuit în apele interioare;
- 2.3 – Investiții în procesare și marketing;
- 3.1 - Acțiuni colective
- 3.3 – Porturi de pescuit, locuri de debarcare și adăposturi
- 4.1 - Dezvoltarea zonelor pescărești.

3. Alocarea financiara

Suma alocată pentru măsură de inginerie financiară este finanțată din fonduri publice în procent de 75% FEP și 25% contribuția națională.

Gestionarul pentru implementarea acestei măsuri de inginerie financiară va fi selectat în urma unei licitații publice deschise, conform legislației naționale.

Modalitățile de alocare a sumei către gestionar, relația acestuia cu AM POP, precum și termenele și condițiile de implementare a măsurii de inginerie financiară vor fi reglementate printr-o convenție de finanțare care va respecta prevederile art. 35 din Regulamentul 498/2007.

4. Indicatori cantitativi

- Creșterea numărului beneficiarilor cu cca. 120;
- Creșterea gradului de absorbție al fondurilor alocate prin POP cu aproximativ 15%.

6.b.3. Axa prioritară 3: Măsuri de interes comun

6.b.3.1. Obiectivele principale ale Axei Prioritare 3

În concordanță cu regulamentul Fondului European pentru Pescuit, principalele obiective ale Axei prioritare 3 sunt:

- Întărirea infrastructurii pentru asigurarea unei industrii de pescuit profitabile și competitive pe termen lung cu creșterea măsurilor de siguranță pentru lucrătorii sectorului piscicol;
- Sprijinirea organizării și a abilităților profesionale în sectorul de pescuit și acvacultură;
- Sprijinirea acțiunilor comune pentru dezvoltarea unui sector de pescuit și acvacultură sustenabil.

Sprijinul financiar de la FEP în cadrul Axei Prioritare 3 acoperă măsurile de „interes comun” cu un scop mai larg, decât măsurile luate de întreprinderile private și care ajută la realizarea obiectivelor politicii comune de pescuit. Măsurile sunt de „interes comun” când contribuie la realizarea intereselor unui grup de beneficiari sau al publicului larg. Orice venit rezultat din aplicarea măsurilor de interes comun trebuie dedus din ajutorul public obținut pentru operațiune.

6.b.3.2. Obiective cuantificabile

Indicatori de rezultat	Stadiul inițial - anul 2007	Obiective 2010	Obiective 2013
Numărul de porturi marine modernizate	0	0	1
Numărul de adăposturi	0	1	2
Numărul de locuri de debarcare la Marea Neagră	0	1	2
Pregătirea grupurilor de pescari și fermieri (nr. cursuri pregătire)	0	7	10
Organizații de producători Asociații de producători	90	10	3
Creșterea consumului mediu de pește	4,5 kg/persoană/an	5,25 kg/persoană/an	6,75 kg/persoană/an
Creșterea valorii adăugate a peștelui procesat și vândut	4,757 mil. Euro	5%	10%

6.b.3.3. Justificarea ratelor de cofinanțare publică, grupurile țintă/sectoare/zone și beneficiari

- Ratele de cofinanțare variază între 80% și 100% din fondurile publice, în funcție de natura măsurii și de tipul beneficiarilor. Date mai detaliate cu privire la ratele aplicate pentru fiecare măsură sunt disponibile în cuprinsul fiecărei Măsuri.
- Întreg teritoriul României este eligibil pentru măsurile Axei prioritare 3
- Sectorul pescăresc va fi singurul beneficiar al acestei axe prioritare. Beneficiarii sunt:
  1. **structuri recunoscute de către autoritățile române** ca reprezentanți ai producătorilor din domeniul pescăresc (cum ar fi organizații, grupuri sau asociații);
  2. **autorități publice centrale**, în sensul cap. V secțiunea 1 din Constituția României (ex: ministere, autorități administrative autonome înființate prin lege organică),
  3. **autorități publice locale** în sensul cap. V secțiunea 2 din Constituția României și al Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare (ex: Consiliul Județean X.)
  4. **organisme de drept public** (autorități contractante definite conform O.U.G. 34/2006 cu modificările și completările ulterioare:

“ Art. 8

Este autoritate contractantă în sensul prezentei ordonanțe de urgență:

a) oricare organism al statului - autoritate publică sau instituție publică - care acționează la nivel central ori la nivel regional sau local;

b) oricare organism, altul decât unul dintre cele prevăzute la lit. a), cu personalitate juridică, care a fost înființat pentru a satisface nevoi de interes general fără caracter comercial sau industrial și care se află cel puțin în una dintre următoarele situații:

- este finanțat, în majoritate, de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

- se află în subordinea sau este supusă controlului unei autorități contractante, astfel cum este definită la lit. a), sau unui alt organism de drept public;

- în componența consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare mai mult de jumătate din numărul membrilor acestuia sunt numiți de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

b1) orice regie autonomă sau companie națională/societate comercială cu capital integral ori majoritar deținut de o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

c) oricare asocierie formată de una sau mai multe autorități contractante dintre cele prevăzute la lit. a), b), d) sau e);

d) oricare întreprindere publică ce desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, atunci când aceasta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități;

e) oricare subiect de drept, altul decât cele prevăzute la lit. a) - d), care desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, în baza unui drept special sau exclusiv, astfel cum este acesta definit la art. 3 lit. k), acordat de o autoritate competentă, atunci când acesta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități”.

“CAPITOLUL VIII: Contracte sectoriale

SECȚIUNEA 1: Activități relevante

SUBSECȚIUNEA 1: PARAGRAFUL 1 Domeniu de aplicare

Art. 229

(1) Dispozițiile cap. I-VI sunt aplicabile contractelor sectoriale în măsura în care prezentul capitol nu prevede altfel.

(2) În sensul prevederilor alin. (1), prin contract sectorial se înțelege contractul de achiziție publică care se atribuie în scopul efectuării unei activități relevante în sectoarele de utilitate publică:

a) apă;

b) energie;

c) transport;

d) poștă.”

Exemple de beneficiari eligibili în cadrul pct. 1.4: structuri asociative ale autorităților locale, universități de stat, instituții naționale de cercetare etc.

5. Organizații non-guvernamentale (ONG), respectiv asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România, **declarat ca fiind de interes public, conform legislației în vigoare în România.**

6. **Organizații non-guvernamentale (ONG)**, înființate cu cel puțin 6 luni înainte de data depunerii Cererii de finanțare, respectiv asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România.

7. **Alte organisme de drept privat** (camere de comerț, universități și instituții de cercetare)

8. **Companii private** care depun proiecte cu beneficiu comun pentru sectorul pescăresc

9. **Parteneriate** între oricare din categoriile menționate anterior

6.b.3.4. Descrierea principalelor măsuri propuse în cadrul Axei prioritare 3 rezultate din strategia propusă

Abordarea generală a Axei prioritare 3 constă în sprijinirea implementării Axelor prioritare 1 și 2, prin crearea unei infrastructuri comune pentru lucrătorii sectorului piscicol, sprijinirea restructurării sectorului prin intermediul acțiunilor colective, acțiuni care urmăresc dezvoltarea pieței.

În cadrul Programului Operațional pentru Pescuit vor fi eligibile următoarele măsuri:

Măsura 3.1. Acțiuni colective;

Măsura 3.2. Protecția și dezvoltarea faunei și florei acvatice;

Măsura 3.3. Porturi de pescuit, locuri de debarcare și adăposturi;

Măsura 3.4. Dezvoltarea de noi piețe și campanii de promovare;

Măsura 3.5. Acțiuni pilot.

Acțiuni colective:

În cadrul „acțiuni colective”, se va acorda finanțare în special pentru restructurarea și dezvoltarea asociațiilor de producători.

În prezent există 90 de asociații care reprezintă producători și procesatori. Numărul lor mare relevă faptul că fiecare din aceste asociații reprezintă o mică parte din sector, sau o mică zonă geografică. Această organizare slabă ca și faptul că toate aceste organizații au fost înființate relativ recent a dus la o funcționare redusă a pieței produselor pescărești și împiedică implementarea obiectivelor politicii comune pentru pescuit în România.

Asociațiile vor fi încurajate pentru a-și restructura activitatea și a se regrupa într-un număr mai mic de asociații mai mari. Pentru a putea fi finanțate asociațiilor li se va solicita un plan de afaceri, care să prezinte programul de activitate și să explice tipul de servicii pe care îl asigură membrilor săi.

Această restructurare a organizațiilor de producători va fi susținută prin parteneriate mai bune între aceste organizații, institute de cercetare și administrație. Cursuri de pregătire pentru aceste grupuri de producători vor fi inițiate pentru a îmbunătăți calitatea managementului și a resurselor umane.

Beneficiarii unor astfel de acțiuni colective vor fi structuri recunoscute de către instituțiile acreditate în domeniu ca reprezentanți ai producătorilor pe baza Ordinului Ministrului

Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 772/2007, care implementează în România condițiile și solicitările Regulamentului Comisiei Europene nr. 104/2000.

Prin măsura 3.1 „Acțiuni colective” vor fi finanțate și alte tipuri de acțiuni.

Fauna și flora acvatică

Se prevede crearea de zone protejate, unde pescuitul este interzis.

Refacerea zonelor de reproducere și alte acțiuni similare se pot dovedi de asemenea necesare pentru managementul durabil al pescuitului în apele interioare.

FEP poate finanța în cadrul acestei măsuri unele infrastructuri comune pentru facilitarea acțiunilor cum ar fi reabilitarea rutelor de migrație ale sturionilor pe Dunăre (în special prin crearea de trecători pentru pești) sau îmbunătățirea condițiilor de mediu și creșterea stocurilor pentru lostrică.

Înainte de începerea studiului de fezabilitate pentru reabilitarea rutelor de migrație a sturionilor în Dunăre, Autoritatea de Management va menține un contact permanent cu Autoritatea de Management pentru Transport pentru asigurarea coerenței dintre proiectele legate de fluviul Dunăre.

Acest lucru va fi atins printr-o strânsă colaborare cu Ministerul de Transport.

Porturi de pescuit, puncte de debarcare și adăposturi

La momentul actual România nu dispune de infrastructură portuară pentru pescuit, cu cheiuri specializate și zone de stocare și refrigerare a peștelui debarcat.

Pentru a asigura competitivitatea pe termen lung a sectorului este necesară **modernizarea a cel puțin 1 port pescăresc marin existent**, care este deja utilizat de navele de pescuit pentru debarcarea capturilor prin construirea facilităților necesare navelor și ambarcațiunilor de pescuit care operează la Marea Neagră. Locația acestui port de pescuit poate fi: Sulina, în Rezervația Biosferei „Delta Dunării”, Midia, lângă Constanța și Mangalia, în apropierea frontierei cu Bulgaria. Îmbunătățirea serviciilor oferite pescarilor în aceste porturi va include facilități pentru:

- asigurarea de gheață, combustibil și apă;
- întreținerea și repararea navelor și ambarcațiunilor, a echipamentului de pescuit;
- facilități de debarcare pentru produsele pescărești.

Dezvoltarea a cel puțin 2 puncte de debarcare va fi finanțată prin FEP în scopul îmbunătățirii funcționării flotei de pescuit la scară redusă. Aceste puncte de debarcare vor fi echipate cu facilități pentru debarcarea produselor pescărești și se va realiza controlul activității în aceste infrastructuri colective. Aceste puncte de debarcare vor fi de asemenea folosite ca atracții turistice pentru urmărirea activităților de pescuit și pentru pescuitul

recreativ. Locațiile exacte ale acestor facilități trebuie determinate ulterior pe baza analizelor beneficii – costuri. Dacă locația lor este aleasă în zonele selectate de Axa prioritară 4 ele sunt utile în cadrul strategiilor de dezvoltare locală integrată implementate de grupurile locale.

Cum condițiile meteo pot fi foarte dificile pe Marea Neagră și ținând cont de lungimea coastei, construcția a cel puțin 2 adăposturi este necesară pentru îmbunătățirea siguranței pescarilor pe mare. Localizarea acestor adăposturi va viza completarea facilităților descrise mai sus.

Dezvoltarea de noi piețe de pescuit

Analizele de piață arată că este necesară promovarea consumului de pește din producția internă pentru a recupera nișe de piață pierdute.

Campanii de promovare pentru creșterea consumului de pește și pentru introducerea de noi produse din pește, vor fi finanțate prin această măsură, incluzând posibilitatea creării unor mărci „generice” respectând restricțiile prevăzute de Regulamentul FEP prin Art. 40, secțiunea 2. Vor fi promovate de asemenea produsele organice.

Pentru a susține promovarea produselor din pește vor trebui elaborate standarde de calitate precum și proceduri pentru urmărirea trasabilității capturilor și a producției din acvacultură. Deschiderea piețelor în contextul integrării la Uniunea Europeană facilitează intrarea pe piață a produselor din import pentru creșterea concurenței pe piața internă. Sectorul pescăresc din România va trebui să pună accent pe calitatea produselor din producția internă decât să încerce să concureze cu produsele de import în privința prețului produselor.

Acțiuni pilot

Această măsură trebuie să permită sectorului de pescuit și de acvacultură să testeze viabilitatea tehnică și economică a noilor tehnologii și a planurilor de management.

Prin intermediul acțiunilor pilot, organizațiile publice și private vor beneficia de:

- realizarea de proiecte experimentale sau operații coordonate de companii private, organisme publice sau semi-publice, așa cum sunt institutele de cercetare;
- transferul cunoștințelor tehnice și/sau economice necesare pentru modernizarea sectorului;
- adaptarea sectorului la evoluția mediului economic, tehnic și legislativ.

Următoarele tipuri de proiecte pilot vor fi finanțate cu prioritate:

- Noi tehnologii pentru tehnici și echipamente de pescuit mai selective;
- Achiziționarea de Know-how și tehnologii pentru producția din acvacultură și procesare.

6.b.3.5. Demarcarea de activități finanțate de alte programe comunitare și măsurile luate pentru a întări complementaritatea

Măsurile pentru protecția și dezvoltarea florei și faunei acvatice pot fi, în anumite cazuri finanțate prin instrumentul financiar LIFE+, în special în zonele NATURA 2000. Cei doi administratori implicați vor face schimb de informații pentru a evita riscul de a suprapune finanțarea anumitor proiecte, atâta timp cât aceeași zonă poate fi eligibilă atât prin FEP cât și prin programe LIFE+. Intervențiile finanțate de FEP în zonele NATURA 2000 vor fi limitate la acțiuni legate de activitățile de pescuit.

Echiparea porturilor actuale este eligibilă prin FEP dacă se dovedește că ele sunt deja folosite de vasele de pescuit. Construcția unui port de pescuit nou trebuie suportată de FADR.

Construcția de mici adăposturi este eligibilă atât prin FEP cât și prin FEADR. România a ales să utilizeze fondurile FEP în acest scop.

6.b.3.6.. Informații specifice pentru fiecare măsură

Măsura 3. 1. Acțiuni colective

1. Descrierea măsurii

Toate acțiunile eligibile sunt finanțate prin măsura 3.1., prioritate acordându-se următoarelor:

- **Parteneriatul cu cercetarea:** participarea activă la programe de cercetare cu tematica legată de sectorul piscicol (managementul resurselor, tehnologii de acvacultură, controlul calității produselor, reducerea consumului energetic, etc.) realizate de institutele de cercetare, ale căror rezultate vor fi de interes colectiv și vor fi popularizate pe scară largă.

sau

- **Pregătire profesională:** îmbunătățirea abilităților profesionale, dezvoltarea de noi metode și instrumente de pregătire (ex. cursuri care ajută pescarii să cunoască regulamentele naționale și europene cu privire la dimensiunile minime de captură, condiții de igienă, controlul calității).

sau

- Crearea de organizații de producători recunoscute în temeiul regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului din 17 decembrie 1999, privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, restructurarea acestora și punerea în aplicare a planurilor acestora de îmbunătățire a calității.
- **Facilități pentru înființarea unei piețe de gross și a bursei de pește electronice.**

2. Beneficiarii măsurii sunt următorii:

2.1. **structuri recunoscute de către autoritățile române** ca reprezentanți ai producătorilor din domeniul pescăresc (cum ar fi organizații, grupuri sau asociații);

2.2. **autorități publice centrale**, în sensul cap. V secțiunea 1 din Constituția României (ex: ministere, autorități administrative autonome înființate prin lege organică),

2.3. **autorități publice locale** în sensul cap. V secțiunea 2 din Constituția României și al Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare (ex: Consiliul Județean X.)

2.4. **organisme de drept public** (autorități contractante definite conform O.U.G. 34/2006 cu modificările și completările ulterioare:

“ Art. 8

Este autoritate contractantă în sensul prezentei ordonanțe de urgență:

a) oricare organism al statului - autoritate publică sau instituție publică - care acționează la nivel central ori la nivel regional sau local;

b) oricare organism, altul decât unul dintre cele prevăzute la lit. a), cu personalitate juridică, care a fost înființat pentru a satisface nevoi de interes general fără caracter comercial sau industrial și care se află cel puțin în una dintre următoarele situații:

- este finanțat, în majoritate, de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

- se află în subordinea sau este supusă controlului unei autorități contractante, astfel cum este definită la lit. a), sau unui alt organism de drept public;

- în componența consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare mai mult de jumătate din numărul membrilor acestuia sunt numiți de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

b1) orice regie autonomă sau companie națională/societate comercială cu capital integral ori majoritar deținut de o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

c) oricare asocierie formată de una sau mai multe autorități contractante dintre cele prevăzute la lit. a), b), d) sau e);

d) oricare întreprindere publică ce desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, atunci când aceasta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități;

e) oricare subiect de drept, altul decât cele prevăzute la lit. a) - d), care desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, în baza unui drept special sau exclusiv, astfel cum este acesta definit la art. 3 lit. k), acordat de o autoritate competentă, atunci când acesta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități”.

“CAPITOLUL VIII: Contracte sectoriale

SECȚIUNEA 1: Activități relevante

SUBSECȚIUNEA 1: PARAGRAFUL 1 Domeniu de aplicare

Art. 229

(1) Dispozițiile cap. I-VI sunt aplicabile contractelor sectoriale în măsura în care prezentul capitol nu prevede altfel.

(2) În sensul prevederilor alin. (1), prin contract sectorial se înțelege contractul de achiziție publică care se atribuie în scopul efectuării unei activități relevante în sectoarele de utilitate publică:

a) apă;

b) energie;

c) transport;

d) poștă.”

Exemple de beneficiari eligibili în cadrul pct. 1.4: structuri asociative ale autorităților locale, universități de stat, instituții naționale de cercetare etc.

2.5. **Organizații non-guvernamentale (ONG)**, respectiv asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România, **declarat ca fiind de interes public, conform legislației în vigoare în România.**

2.6. **Organizații non-guvernamentale (ONG)**, înființate cu cel puțin 6 luni înainte de data depunerii Cererii de finanțare, respectiv asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România.

2.7. **Alte organisme de drept privat** (camere de comerț, universități și instituții de cercetare)

2.8. **Parteneriate** între oricare din categoriile menționate anterior

3. Alocarea financiară

Contribuția publică poate varia între 100 % din totalul investiției pentru beneficiarii eligibili menționați anterior la pct. 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 și 2.5 și 80% din totalul investiției pentru celelalte categorii de beneficiari.

4. Obiective cantitative – Indicatori

- 15 grupuri de pregătire;
- Reducerea numărului de asociații de producători de la 90 la 3.

Măsura 3. 2. Protecția și dezvoltarea florei și faunei acvatice

1. Descrierea măsurii

Această măsură va sprijini acțiuni pentru :

- Construirea sau instalarea facilităților statice sau mobile destinate protecției și dezvoltării faunei și florei acvatice;
- Reabilitarea apelor interioare, inclusiv a zonelor de reproducere și a rutelor de migrație pentru speciile migratoare;
- Protecția și îmbunătățirea mediului în cadrul programului NATURA 2000, dacă sunt legate de activități de pescuit.

Sprijinul conform Art. 38(2)(c) din FEP (de ex. măsuri cu privire la protecția și îmbunătățirea mediului ariilor protejate din cadrul rețelei NATURA 2000, unde aceste zone sunt direct legate de activități piscicole) poate acoperi de asemenea costurile pentru consultarea actorilor implicați pe durata discuțiilor planurilor de management, studiilor pentru monitorizarea și supravegherea speciilor și a habitatelor, incluzând cartarea și a

managementului de risc (sisteme de avertizare), prelucrarea informațiilor și materiale publicitare.

2. Beneficiarii măsurii sunt următorii:

2.1. **structuri recunoscute de către autoritățile române** ca reprezentanți ai producătorilor din domeniul pescăresc (cum ar fi organizații, grupuri sau asociații);

2.2. **autorități publice centrale**, în sensul cap. V secțiunea 1 din Constituția României (ex: ministere, autorități administrative autonome înființate prin lege organică),

2.3. **autorități publice locale** în sensul cap. V secțiunea 2 din Constituția României și al Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare (ex: Consiliul Județean X.)

2.4. **organisme de drept public** (autorități contractante definite conform O.U.G. 34/2006 cu modificările și completările ulterioare:

“ Art. 8

Este autoritate contractantă în sensul prezentei ordonanțe de urgență:

a) oricare organism al statului - autoritate publică sau instituție publică - care acționează la nivel central ori la nivel regional sau local;

b) oricare organism, altul decât unul dintre cele prevăzute la lit. a), cu personalitate juridică, care a fost înființat pentru a satisface nevoi de interes general fără caracter comercial sau industrial și care se află cel puțin în una dintre următoarele situații:

- este finanțat, în majoritate, de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

- se află în subordinea sau este supusă controlului unei autorități contractante, astfel cum este definită la lit. a), sau unui alt organism de drept public;

- în componența consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare mai mult de jumătate din numărul membrilor acestuia sunt numiți de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

b1) orice regie autonomă sau companie națională/societate comercială cu capital integral ori majoritar deținut de o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

c) oricare asocierie formată de una sau mai multe autorități contractante dintre cele prevăzute la lit. a), b), d) sau e);

d) oricare întreprindere publică ce desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, atunci când aceasta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități;

e) oricare subiect de drept, altul decât cele prevăzute la lit. a) - d), care desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, în baza unui drept special sau exclusiv, astfel cum este acesta definit la art. 3 lit. k), acordat de o autoritate competentă, atunci când acesta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități”.

“CAPITOLUL VIII: Contracte sectoriale

SECȚIUNEA 1: Activități relevante

SUBSECȚIUNEA 1: PARAGRAFUL 1 Domeniu de aplicare

Art. 229

(1) Dispozițiile cap. I-VI sunt aplicabile contractelor sectoriale în măsura în care prezentul capitol nu prevede altfel.

(2) În sensul prevederilor alin. (1), prin contract sectorial se înțelege contractul de achiziție publică care se atribuie în scopul efectuării unei activități relevante în sectoarele de utilitate publică:

- a) apă;
- b) energie;
- c) transport;
- d) poștă.”

Exemple de beneficiari eligibili în cadrul pct. 1.4: structuri asociative ale autorităților locale, universități de stat, instituții naționale de cercetare etc.

2.5. Organizații non-guvernamentale (ONG), respectiv asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România, **declarată ca fiind de interes public, conform legislației în vigoare în România.**

2.6. Organizații non-guvernamentale (ONG), înființate cu cel puțin 6 luni înainte de data depunerii Cererii de finanțare, respectiv asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România.

2.7. Alte organisme de drept privat (camere de comerț, universități și instituții de cercetare)

2.8. Parteneriate între oricare din categoriile menționate anterior

3. Alocarea financiară

Contribuția publică poate varia între 100 % din totalul investiției pentru beneficiarii eligibili menționați anterior la pct. 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 și 2.5 și 80% din totalul investiției pentru celelalte categorii de beneficiari.

Măsura 3.3. Porturi de pescuit, locuri de debarcare și adăposturi

1. Descrierea măsurii

Principalele acțiuni care se vor finanța sunt:

Acțiunea 1: Investiții în porturi de pescuit existente

- modernizarea **unui port pescăresc marin**. Această acțiune va include:
  1. dezvoltarea și modernizarea danelor specifice pentru navele și ambarcațiunile de pescuit;
  2. construirea de facilități pentru aprovizionarea cu combustibil, gheață și alimentare cu apă;
  3. construirea de facilități pentru debarcare, procesare și depozitare la rece a produselor din pescuit;
  4. asigurarea de facilități și echipamente pentru întreținerea și repararea navelor și ambarcațiunilor de pescuit;

5. construirea de facilități pentru depozitarea și tratamentul deșeurilor;

Acțiunea 2: Investiții în restructurarea și ameliorarea locurilor de debarcare

- Investiții pentru refacerea a **cel puțin 2 locuri de debarcare marine existente**:
  1. construirea, modernizarea și dezvoltarea facilităților pentru debarcare, îmbunătățirea siguranței în timpul operațiilor de debarcare;
  2. construirea de facilități pentru aprovizionarea cu combustibil, gheață și alimentare cu apă;
  3. construirea de facilități pentru depozitarea la rece;
  4. construirea de amplasamente pentru depozitarea și tratarea deșeurilor.

Acțiunea 3: Investiții legate de securitatea pentru construcții sau modernizarea unor mici adăposturi de pescuit.

- Investiții în construirea și modernizarea a **cel puțin 2 adăposturi marine**. Aceste adăposturi au drept scop îmbunătățirea siguranței muncitorilor din sectorul pescăresc și nu vor dispune de facilitățile specifice locurilor de debarcare.

Aceste trei tipuri de facilități vor fi de asemenea utilizate pentru activități turistice cum ar fi navigarea sau pescuitul sportiv.

2. Beneficiarii măsurii

Beneficiarii vor fi :

- 2.1. **structuri recunoscute de către autoritățile române** ca reprezentanți ai producătorilor din domeniul pescăresc (cum ar fi organizații, grupuri sau asociații);
- 2.2. **autorități publice centrale**, în sensul cap. V secțiunea 1 din Constituția României (ex: ministere, autorități administrative autonome înființate prin lege organică),
- 2.3. **autorități publice locale** în sensul cap. V secțiunea 2 din Constituția României și al Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare (ex: Consiliul Județean X.)
- 2.4. **organisme de drept public** (autorități contractante definite conform O.U.G. 34/2006 cu modificările și completările ulterioare:

“ Art. 8

Este autoritate contractantă în sensul prezentei ordonanțe de urgență:

- a)** oricare organism al statului - autoritate publică sau instituție publică - care acționează la nivel central ori la nivel regional sau local;
- b)** oricare organism, altul decât unul dintre cele prevăzute la lit. a), cu personalitate juridică, care a fost înființat pentru a satisface nevoi de interes general fără caracter comercial sau industrial și care se află cel puțin în una dintre următoarele situații:
  - este finanțat, în majoritate, de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;
  - se află în subordinea sau este supusă controlului unei autorități contractante, astfel cum este definită la lit. a), sau unui alt organism de drept public;
  - în componența consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare mai mult de jumătate din numărul membrilor acestuia sunt numiți de către o autoritate

contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

b1) orice regie autonomă sau companie națională/societate comercială cu capital integral ori majoritar deținut de o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

c) oricare asociere formată de una sau mai multe autorități contractante dintre cele prevăzute la lit. a), b), d) sau e);

d) oricare întreprindere publică ce desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, atunci când aceasta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități;

e) oricare subiect de drept, altul decât cele prevăzute la lit. a) - d), care desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, în baza unui drept special sau exclusiv, astfel cum este acesta definit la art. 3 lit. k), acordat de o autoritate competentă, atunci când acesta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități”.

“CAPITOLUL VIII: Contracte sectoriale

SECȚIUNEA 1: Activități relevante

SUBSECȚIUNEA 1: PARAGRAFUL 1 Domeniu de aplicare

Art. 229

(1) Dispozițiile cap. I-VI sunt aplicabile contractelor sectoriale în măsura în care prezentul capitol nu prevede altfel.

(2) În sensul prevederilor alin. (1), prin contract sectorial se înțelege contractul de achiziție publică care se atribuie în scopul efectuării unei activități relevante în sectoarele de utilitate publică:

a) apă;

b) energie;

c) transport;

d) poștă.”

Exemple de beneficiari eligibili în cadrul pct. 1.4: structuri asociative ale autorităților locale, universități de stat, instituții naționale de cercetare etc.

2.5. Organizații non-guvernamentale (ONG), respectiv asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România, **declarat ca fiind de interes public, conform legislației în vigoare în România.**

2.6. Organizații non-guvernamentale (ONG), înființate cu cel puțin 6 luni înainte de data depunerii Cererii de finanțare, respectiv asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România.

2.7. Alte organisme de drept privat (camere de comerț, universități și instituții de cercetare)

2.8. Companii private care depun proiecte cu beneficiu comun pentru sectorul pescăresc

2.9. Parteneriate între oricare din categoriile menționate anterior

3. Alocarea financiară

Contribuția publică poate varia între 100 % din totalul investiției pentru beneficiarii eligibili menționați anterior la pct. 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 și 2.5 și 80% din totalul investiției pentru celelalte categorii de beneficiari.

4. Obiective cantitative – Indicatori

De-a lungul coastei Mării Negre

- 1 port pescăresc modernizat și echipat;
- 2 puncte de debarcare modernizate sau construite;
- 2 adăposturi create.

Măsura 3. 4. Dezvoltarea de noi piețe și campanii de promovare

1. Descrierea măsurii

Principalele acțiuni care se vor finanța sunt:

1. campanii de promovare a echipamentelor și procedurilor care contribuie la îmbunătățirea calității, siguranței și trasabilitatea produselor pescărești;
2. campanii de promovare regionale, naționale sau transnaționale pentru produsele pescărești;
3. Participarea la expoziții de produse pescărești.

2. Beneficiarii vor fi :

- 2.1. **structuri recunoscute de către autoritățile române** ca reprezentanți ai producătorilor din domeniul pescăresc (cum ar fi organizații, grupuri sau asociații);
- 2.2. **autorități publice centrale**, în sensul cap. V secțiunea 1 din Constituția României (ex: ministere, autorități administrative autonome înființate prin lege organică),
- 2.3. **autorități publice locale** în sensul cap. V secțiunea 2 din Constituția României și al Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare (ex: Consiliul Județean X.)
- 2.4. **organisme de drept public** (autorități contractante definite conform O.U.G. 34/2006 cu modificările și completările ulterioare:

“ Art. 8

Este autoritate contractantă în sensul prezentei ordonanțe de urgență:

a) oricare organism al statului - autoritate publică sau instituție publică - care acționează la nivel central ori la nivel regional sau local;

b) oricare organism, altul decât unul dintre cele prevăzute la lit. a), cu personalitate juridică, care a fost înființat pentru a satisface nevoi de interes general fără caracter comercial sau industrial și care se află cel puțin în una dintre următoarele situații:

- este finanțat, în majoritate, de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

- se află în subordinea sau este supusă controlului unei autorități contractante, astfel cum este definită la lit. a), sau unui alt organism de drept public;

- în componența consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare mai mult de jumătate din numărul membrilor acestuia sunt numiți de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

b1) orice regie autonomă sau companie națională/societate comercială cu capital integral ori majoritar deținut de o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

c) oricare asociere formată de una sau mai multe autorități contractante dintre cele prevăzute la lit. a), b), d) sau e);

d) oricare întreprindere publică ce desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, atunci când aceasta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități;

e) oricare subiect de drept, altul decât cele prevăzute la lit. a) - d), care desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, în baza unui drept special sau exclusiv, astfel cum este acesta definit la art. 3 lit. k), acordat de o autoritate competentă, atunci când acesta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități”.

“CAPITOLUL VIII: Contracte sectoriale

SECȚIUNEA 1: Activități relevante

SUBSECȚIUNEA 1: PARAGRAFUL 1 Domeniu de aplicare

Art. 229

(1) Dispozițiile cap. I-VI sunt aplicabile contractelor sectoriale în măsura în care prezentul capitol nu prevede altfel.

(2) În sensul prevederilor alin. (1), prin contract sectorial se înțelege contractul de achiziție publică care se atribuie în scopul efectuării unei activități relevante în sectoarele de utilitate publică:

a) apă;

b) energie;

c) transport;

d) poștă.”

Exemple de beneficiari eligibili în cadrul pct. 1.4: structuri asociative ale autorităților locale, universități de stat, instituții naționale de cercetare etc.

2.5. Organizații non-guvernamentale (ONG), respectiv asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România, **declarat ca fiind de interes public, conform legislației în vigoare în România.**

2.6. Organizații non-guvernamentale (ONG), înființate cu cel puțin 6 luni înainte de data depunerii Cererii de finanțare, respectiv asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România.

2.7. Alte organisme de drept privat (camere de comerț, universități și instituții de cercetare)

2.8. Companii private care depun proiecte cu beneficiu comun pentru sectorul pescăresc

2.9. Parteneriate între oricare din categoriile menționate anterior

3. Alocarea financiară

Contribuția publică poate varia între 100 % din totalul investiției pentru beneficiarii eligibili menționați anterior la pct. 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 și 2.5 și 80% din totalul investiției pentru celelalte categorii de beneficiari.

4. Obiective cantitative - Indicatori

Creșterea consumului mediu de pește și produse din pește de către populație, de la 4,5 kg/an/locuitor la 6,75 kg/an/locuitor.

Creșterea cu 10% a valorii adăugate a produselor procesate și vândute.

Măsura 3. 5. Acțiuni pilot

1. Descrierea măsurii

FEP va finanța patru noi tipuri de proiecte:

- **tehnologii inovative** la care va fi testată viabilitatea tehnică și economică în condițiile sectorului autohton de pescuit pentru a obține și răspândi cunoștințele economice și tehnice ale tehnologiei testate;
- teste făcute asupra **planurilor de management** și a planurilor pentru alocare a efortului de pescuit, inclusiv, dacă este necesar, instituirea de zone interzise pescuitului, în scopul evaluării consecințelor biologice și financiare și refacerea ecologică experimentală;
- dezvoltarea și testarea de metode pentru **îmbunătățirea selectivității uneltelor de pescuit**, reducerea capturilor accidentale în special pe fundul mării;
- testarea unor **tehnici alternative de management al pescuitului**.

Sunt eligibile pentru proiectele pilot finanțate din FEP, cheltuielile aferente furnizării de date și informații, expertize, materiale documentare de către experți ai altor state membre ale Uniunii Europene și riverane Marii Negre

Proiectele pilot finanțate prin FEP trebuie să fie cu adevărat inovative. Îmbunătățiri tehnice minore ale unor tehnologii cunoscute nu se pot califica pentru sprijin din partea FEP, conform art. 41. Proiectele pilot trebuie să aibă costuri și durată limitată.

2. Beneficiarii măsurii

Beneficiarii vor fi :

- 2.1. **structuri recunoscute de către autoritățile române** ca reprezentanți ai producătorilor din domeniul pescăresc (cum ar fi organizații, grupuri sau asociații);
- 2.2. **autorități publice centrale**, în sensul cap. V secțiunea 1 din Constituția României (ex: ministere, autorități administrative autonome înființate prin lege organică),
- 2.3. **autorități publice locale** în sensul cap. V secțiunea 2 din Constituția României și al Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare (ex: Consiliul Județean X.)
- 2.4. **organisme de drept public** (autorități contractante definite conform O.U.G. 34/2006 cu modificările și completările ulterioare:

“ Art. 8

Este autoritate contractantă în sensul prezentei ordonanțe de urgență:

- a)** oricare organism al statului - autoritate publică sau instituție publică - care acționează la nivel central ori la nivel regional sau local;
- b)** oricare organism, altul decât unul dintre cele prevăzute la lit. a), cu personalitate juridică, care a fost înființat pentru a satisface nevoi de interes general fără caracter comercial sau industrial și care se află cel puțin în una dintre următoarele situații:
- este finanțat, în majoritate, de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;
  - se află în subordinea sau este supusă controlului unei autorități contractante, astfel cum este definită la lit. a), sau unui alt organism de drept public;
  - în componența consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare mai mult de jumătate din numărul membrilor acestuia sunt numiți de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;
- b1)** orice regie autonomă sau companie națională/societate comercială cu capital integral ori majoritar deținut de o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;
- c)** oricare asocieră formată de una sau mai multe autorități contractante dintre cele prevăzute la lit. a), b), d) sau e);
- d)** oricare întreprindere publică ce desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, atunci când aceasta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități;
- e)** oricare subiect de drept, altul decât cele prevăzute la lit. a) - d), care desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, în baza unui drept special sau exclusiv, astfel cum este acesta definit la art. 3 lit. k), acordat de o autoritate competentă, atunci când acesta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități”.

“CAPITOLUL VIII: Contracte sectoriale

SECȚIUNEA 1: Activități relevante

SUBSECȚIUNEA 1: PARAGRAFUL 1 Domeniu de aplicare

Art. 229

(1) Dispozițiile cap. I-VI sunt aplicabile contractelor sectoriale în măsura în care prezentul capitol nu prevede altfel.

(2) În sensul prevederilor alin. (1), prin contract sectorial se înțelege contractul de achiziție publică care se atribuie în scopul efectuării unei activități relevante în sectoarele de utilitate publică:

- a) apă;
- b) energie;

- c) transport;
- d) poștă.”

Exemple de beneficiari eligibili în cadrul pct. 1.4: structuri asociative ale autorităților locale, universități de stat, instituții naționale de cercetare etc.

2.5. Organizații non-guvernamentale (ONG), respectiv asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România, **declare ca fiind de interes public, conform legislației în vigoare în România.**

2.6. Organizații non-guvernamentale (ONG), înființate cu cel puțin 6 luni înainte de data depunerii Cererii de finanțare, respectiv asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România.

2.7. Alte organisme de drept privat (camere de comerț, universități și instituții de cercetare)

2.8. Companii private care depun proiecte cu beneficiu comun pentru sectorul pescăresc

2.9. Parteneriate între oricare din categoriile menționate anterior

3. Alocarea financiară

Contribuția publică poate varia între 100 % din totalul investiției pentru beneficiarii eligibili menționați anterior la pct. 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 și 2.5 și 80% din totalul investiției pentru celelalte categorii de beneficiari.

6.b.4 Axa prioritară 4: Dezvoltarea durabilă a zonelor pescărești

6.b.4.1 Principalul obiectiv al Axei prioritare 4

Axele prioritare 1, 2 și 3 propun măsuri pentru sprijinirea dezvoltării pe verticală a sectorului pescăresc, Axa prioritară 4 propune o abordare teritorială în completarea acestui set de măsuri. România a decis să **aloc o cotă substanțială din FEP** acestei axe prioritare. Principalul obiectiv al Axei prioritare 4 este dezvoltarea durabilă a zonelor pescărești pentru a minimaliza declinul sectorului pescăresc și de a sprijini reconversia zonelor afectate de schimbările din acest sector.

Axa prioritară 4 contribuie la completarea măsurilor pe termen scurt ale PCP, referitoare la rezolvări de ordin economic, social și de mediu pentru contracararea fenomenului de epuizare a stocurilor de pește.

Scopul real este acela de a sprijini comunitățile și zonele pescărești să găsească noi resurse sustenabile pentru îmbunătățirea calității vieții. Pentru a atinge acest scop, comunitățile locale trebuie să dezvolte instrumente pentru identificarea problemelor cât și a obiectivelor comunităților pescărești și pentru implementarea soluțiilor adaptate necesităților reale. În concluzie, succesul Axei 4 depinde de corecta identificare a provocărilor și a cerințelor reale ale comunităților pescărești precum și asigurarea suportului tehnic și financiar în vederea rezolvării acestora.

Obiectivele măsurilor finanțate prin Axa prioritară 4 vor fi:

- sprijinirea **implementării strategiilor locale de dezvoltare** de către Grupurile Locale de Acțiune pentru Pescuit.
- sprijinirea proiectelor de **cooperare** între Grupurile Locale de Acțiune pentru Pescuit

6.b. 4.2. Stare inițială și ținte cuantificate

În condițiile modificării POP 2007-2013 prin diminuarea alocării financiare aferente Axei 4, indicatorii rămân neschimbați.

Indicatori de rezultat	Stare inițială	Obiective 2010	Obiective 2013
Nr. Grupuri Locale de Acțiune pentru Pescuit înființate	0	3	Maxim 14
Teritoriul acoperit de Grupurile Locale de Acțiune pentru Pescuit	0	3.700 km ²	19.000 km ²
Populația din teritoriul acoperit de Grupurile Locale de Acțiune pentru Pescuit	0	137.000	682.000
Locuri de muncă create sau menținute în sector	0	273	2.300

6.b.4.3. Justificarea ratei medii de co-finanțare, grupuri țintă/sectoare/zone și beneficiari

Aria de implementare:

Zonele care pot fi selectate vor fi mai mici decât NUTS III, situate de-a lungul râurilor sau a liniilor de coastă, în zone cu lacuri, estuare sau în Delta Dunării, coerente din punct de vedere geografic, economic și social. În România, întreg teritoriul țării este eligibil pentru selectarea zonelor pescărești, identificându-se, pentru început, trei zone geografice care vor beneficia de finanțare cu prioritate, datorită tradiției în activitățile de pescuit:

- **Delta Dunării**, care este o zonă cu tradiție în pescuit, cu o mare diversitate biologică și peisagistică, unde activitățile economice alternative pot fi dezvoltate în vederea îmbunătățirii veniturilor populațiilor de pescari fără creșterea presiunii asupra resurselor piscicole;
- **de-a lungul Fluviului Dunărea**, unde ocupația principală a populației este pescuitul ori acvacultura. Această zonă a fost desemnată ca fiind prioritară din următoarele considerente: micșorării resursei de pește, dar și datorită organizării deficitare a pescarilor, control inadecvat în ceea ce privește exploatarea resurselor piscicole naturale, existența unei infrastructuri inadecvate (puncte de debarcare și centre de primă vânzare);

- **zona de coastă a Mării Negre** constituie o prioritate din următoarele considerente: existența resurselor pescărești, tradiție în pescuitul marin, decalajul între cererea și oferta pe piața produselor pescărești și existența unei infrastructuri inadecvate (puncte de debarcare și centre de primă vânzare) .

Zonele pescărești sunt eligibile dacă îndeplinesc următoarele criterii minime:

- O zonă pescărească trebuie să fie mai mică decât NUTS III, care este echivalentul unui județ în România;
- Zona trebuie să fie coerentă din punct de vedere geografic, economic și social;
- În general, numărul total al populației din zonă trebuie să fie cuprins între 10.000 și 150.000 locuitori.

Orașele cu o populație de până la 100.000 locuitori pot fi incluse în zona propusă. În același timp, zonele delimitate ale orașelor, cu o populație mai mare de 100 000 unde activitățile pescărești au o mare incidență pot fi de asemenea eligibile.

Cel puțin două din următoarele trei criterii sunt obligatorii :

- Densitatea populației trebuie să fie mai mică de 50 locuitori /km² ;
- Pescuitul este o activitate economică importantă în zonă, dar este în declin ;
- Micile comunități pescărești reprezintă o parte importantă a populației din zonă.

Beneficiarii vor fi FLAG-urile selectate printr-o procedură competitivă.

Pentru a fi eligibili, candidații trebuie să acopere o zonă specifică corespunzătoare criteriilor de mai sus. De asemenea, trebuie sa :

- Să fie organizați ca parteneriate de tip public-privat, în care componenta privată (întreprinderi private, parteneri economici și sociali, fundații sau asociații) să fie peste 50%,
- Să se pregătească și să se prezinte o strategie integrată pentru dezvoltarea propriei zone. Această strategie multi-sectorială va include acțiuni inovatoare propuse pentru diversificarea economiei locale, pentru crearea de locuri de muncă, promovarea calității vieții și a protecției mediului.

FLAG-urile vor selecta **beneficiarii finali** pentru finanțare. Beneficiarii eligibili din zona selectată vor fi, comunitățile pescărești, lucrători în cadrul sectorului pescăresc, sau cei care prin activitatea lor au o legătură directă cu sectorul, comunitățile locale, organizații publice sau private implicate în dezvoltarea locală a zonei (ONG-uri, fundații, asociații, consilii locale, societate civilă, agenți economici, etc.). Majoritatea proiectelor trebuie să fie conduse de către sectorul privat.

6.b.4.4. Descrierea Măsurilor principale propuse în cadrul Axei 4 rezultate din strategia propusă

În cadrul axei 4 este propusă măsura:

Măsura 4.1 Dezvoltarea zonelor pescărești

Acțiunea 1. Selecția Grupurilor Locale și implementarea strategiilor integrate.

Acțiunea 2. Sprijin pentru acțiuni de cooperare între Grupurile Locale.

Acțiunea 1_ Selecția Grupurilor Locale și implementarea strategiilor integrate va fi realizată în două etape:

- Selectarea Grupurilor Locale de Acțiune pentru Pescuit (FLAG-uri)

Selecția Grupurilor Locale de Acțiune pentru Pescuit va fi făcută printr-un proces competitiv. Criteriile pentru selecția grupurilor vor avea în vedere, coerența zonei propuse și relevanța pentru sectorul pescăresc, calitatea strategiei pentru zonă și capacitatea parteneriatului propus pentru implementarea strategiei.

- Implementarea strategiilor

Implementarea strategiilor de dezvoltare locală integrată va fi făcută de către FLAG-urile selectate în stadiul anterior.

Acțiunea 2. Sprijin pentru acțiuni de cooperare între Grupurile Locale

Grupurile Locale vor putea solicita sprijin pentru acțiuni care să fie realizate de mai multe grupuri (FLAG-uri), în colaborare, beneficiind de finanțare din Axa prioritară 4 a FEP-ului. Aceste proiecte de cooperare pot fi realizate cu unul ori mai multe Grupuri Locale de Acțiune pentru Pescuit din România, ori cu unul sau mai multe grupuri din alte state membre.

Cooperarea nu este obligatorie pentru grupuri. Această măsură poate fi implementată atât în faza inițială a activității grupurilor sau după un anumit timp, când strategia locală este deja consolidată și când se dovedește utilitatea cooperării grupurilor.

6.b.4.5. Demarcarea între activitățile similare cu alte finanțări comunitare și măsurile luate pentru a asigura complementaritatea.

Este posibil ca teritoriul acoperit de un Grup de Acțiune Locală (FEADR) și cel al unui Grup Local de Acțiune pentru Pescuit (FLAG) să se suprapună total sau parțial, neputându-se realiza o delimitare pe criterii geografice a acestora. Pentru a fi selectată, o zonă pescărească trebuie să respecte criteriile generale și specifice prevăzute de acest Program Operațional.

Este preferabil ca pentru implementarea axei 4 să se folosească parteneriatele sau organizații existente. Dacă un grup FEP (FLAG) se formează pe structura unui grup LEADER (GAL) deja existent, vor putea utiliza aceeași structură administrativă pentru implementarea ambelor fonduri europene. În aceste condiții costurile comune vor fi împărțite (proporțional) între Grupul Local finanțat din FEP și Grupul de Acțiune Locală finanțat din FEADR. În toate cazurile, datorită posibilității de suprapunere geografică cu grupurile LEADER, este necesară o separare clară a instrumentelor:

- strategii distincte între grupuri;
  - parteneriate distincte – componența parteneriatului Grupului Local de Acțiune pentru Pescuit și cea a Grupurilor de Acțiune Locală trebuie să fie diferită (chiar dacă anumiți actori locali doresc să fie în componența ambelor parteneriate);
  - În componența GL trebuie să existe actori relevanți ai sectorului pescăresc din zonă
- Comitete de selecție diferite – componența diferită la nivelul luării deciziei de selectare a proiectelor;

- Registre contabile, circuite financiare și de control diferite.

Se așteaptă ca în zona unde un Grup Local de Acțiune pentru Pescuit activează, echipa acestuia să ușureze accesul beneficiarilor la finanțare din alte surse de finanțare decât bugetul FLAG-ului (completarea aplicațiilor pentru sprijin, etc.). Astfel de aplicații pot fi transmise spre finanțare și altor fonduri.

6.b.4.6. Informații specifice necesare pentru fiecare măsură

Acțiunea 1. Selecția Grupurilor Locale și implementarea strategiilor integrate

Selectarea Grupurilor Locale de Acțiune pentru Pescuit va fi precedată de o activitate pregătitoare pentru a sprijini înființarea parteneriatelor public-private și elaborarea strategiei locale integrate. Beneficiarii acestei activități vor fi selectați printr-un apel de depunere a declarației de interes. Parteneriatele public privat selectate vor primi sprijin tehnic și financiar pentru dezvoltarea capacității de a acționa ca Grupuri Locale de Acțiune pentru Pescuit.

Ca rezultat al acestei etape, parteneriatele trebuie să obțină statutul legal și să finalizeze strategia integrată de dezvoltare a zonei pescărești ce le va permite participarea în următoarele etape. Această activitate va fi sprijinită prin Axa prioritară 5, măsura 5.1, acțiunea 1 - Managementul și implementarea programelor, dacă este susținută de Autoritatea de management, anterior selecției FLAG-ului..

Această secțiune va include două sub-secțiuni care corespund celor două etape:

- O descriere a procedurii utilizate pentru selectarea grupurilor;
- O descriere a procedurii pentru implementarea strategiei integrate de către grupuri.

I. Selecția grupurilor:

Autoritatea de Management va lansa un apel de depunere pentru propuneri de strategii integrate de dezvoltare locală elaborate de către partenerii locali din zonele pescărești. Anunțul de deschidere a sesiunii de depunere va fi făcut într-o manieră transparentă (prin presă, website-ul ministerului, evenimente de informare) și va include prezentarea criteriilor și procedurilor de selecție. Vor fi cel mult trei apeluri de propuneri pe parcursul perioadei, ultimele grupuri trebuind să fie operaționale în nu mai puțin de 4 ani de la data aprobării programului operațional. Autoritatea de Management intenționează să lanseze primul apel de depunere pentru selecția proiectelor în 2010, iar celelalte apeluri de depunere a propunerilor vor fi lansate și finalizate până la sfârșitul anului 2011.

În apelul pentru depunerea propunerilor Autoritatea de Management va introduce o referire la articolul 54 din Regulamentul Consiliului nr. 1198/2006 referitor la ne-cumularea sprijinului financiar comunitar. În special, criteriile de selecție vor asigura o demarcare consistentă cu PNDR – Axa prioritară 4.

În continuare, Autoritatea de Management prin implementarea Art. 40 din Reg. Comisiei (CE) nr 498/2007 va crea o bază de date cu toate operațiunile finanțate prin FEP, astfel încât să se evite posibilele suprapuneri sau dubla finanțare.

Strategiile locale vor fi selectate luând în considerare criteriile de selecție aprobate de către Comitetul de Monitorizare.

Maxim **14 Grupuri Locale de Acțiune pentru Pescuit** vor fi selectate în România și vor fi sprijinite prin intermediul FEP.

Acțiunile prevăzute în strategiile integrate vor fi prezentate într-un **Plan de dezvoltare locală stabilit pentru 5 ani (pentru FLAG-urile selectate în 2010) și respectiv 4 ani (pentru FLAG selectate în 2011)** cu alocare anuală a cheltuielilor. Planul de dezvoltare locală va prezenta distribuția fondurilor între următoarele categorii de acțiuni/măsuri precum:

1. Acțiuni pentru întărirea competitivității în zonele pescărești;
2. Investiții în turism, infrastructură și servicii, în special eco-turism (axat pe zonele pescărești);
3. Diversificarea activităților economice și crearea de noi oportunități de angajare pentru muncitorii din sectorul pescăresc;
4. Dezvoltarea serviciilor în beneficiul comunităților pescărești;
5. Protecția mediului și conservarea resurselor naturale;
6. Funcționarea Grupurilor Locale de Acțiune pentru Pescuit, dar nu mai mult de 10% din fondul alocat zonei.

Strategia locală poate să includă toate acțiunile eligibile prevăzute în Articolul 44 din Reg. (CE) 1198/2006 referitor la FEP și de asemenea, dacă este cazul prin Axa prioritară 4, acțiunile acoperite de celelalte axe, excluzând încetarea temporară și permanentă a activităților de pescuit.

II. Implementarea strategiilor integrate de dezvoltare locală

FLAG-ul va fi pe deplin responsabil pentru selecția acțiunilor care vor fi implementate. În acest sens FLAG-urile vor trebui să demonstreze existența unui sistem transparent și corect pentru selectarea, implementarea și finanțarea proiectelor locale. Evaluarea acestui sistem va fi realizată de către Autoritatea de Management.

Pentru îndeplinirea activităților propuse și atingerea obiectivelor strategiei incluse în Planul de dezvoltare, fiecare FLAG va stabili criteriile de selecție pentru fiecare tip de proiect. Aceste criterii vor să includă, în plus față de criteriile specifice pentru fiecare măsură, criterii vizând capacitatea potențialilor beneficiari de management de proiect (resurse umane și financiare, expertiză specifică și generală de management de proiect, inclusiv din punct de vedere financiar).

Pentru asigurarea funcționării FLAG-urilor, se acordă prefinanțare în limita a maxim 30.000 €.

1.2.1 Descrierea circuitului administrativ

Etapa I Selectarea FLAG-urilor

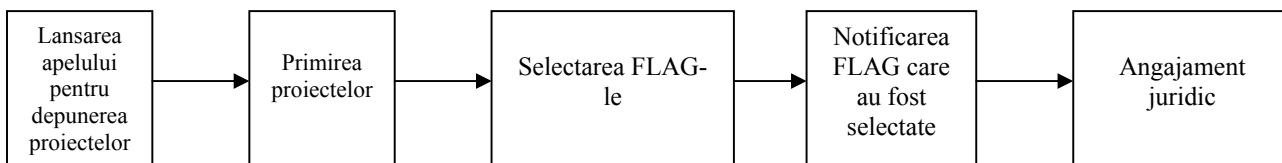
1

2

3

4

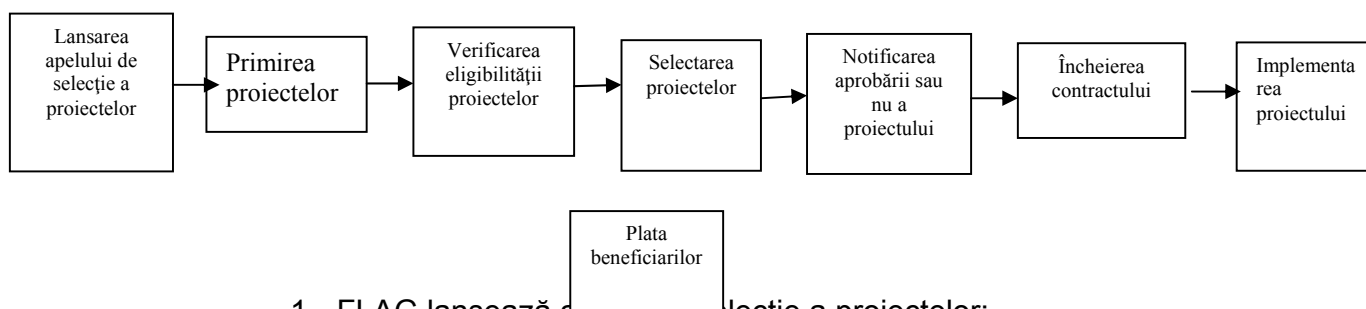
5

1. Lansarea de către Autoritatea de Management a apelului pentru depunerea proiectelor;
2. Primirea de către Autoritatea de Management a proiectelor potențialelor Grupuri Locale;
3. Autoritatea de Management, prin Comisia de Selecție va realiza selecția proiectelor în baza criteriilor aprobate de către Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional pentru Pescuit, menționate mai sus (coerența și relevanța (prioritatea) zonei, calitatea strategiei, capacitatea FLAG-ului pentru implementarea strategiei);
4. Autoritatea de Management va notifica aplicanții dacă cererea lor a fost selectată sau nu;
5. Încheierea contractului cu Grupurile Locale de Acțiune pentru Pescuit selectate.

Etapa II – Implementarea Strategiilor Integrate

Descrierea circuitului administrativ și financiar pentru FLAG

1. FLAG lansează apelul de selecție a proiectelor;
2. FLAG primește proiectele;
3. Verificarea eligibilității proiectelor efectuată de FLAG;
4. Selectarea proiectelor de către Comisia de Selecție din cadrul FLAG;
5. FLAG transmite o notificare către beneficiar cu privire la aprobarea sau neaprobarea proiectului;
6. Încheierea contractului între beneficiar și AM/FLAG;
7. Demararea implementării proiectului de către beneficiar;
8. Beneficiarul solicită pre-finanțare sau rambursarea sprijinului financiar public, în baza documentelor aferente cererii de plată, care va fi conformă cu proiectul implementat, iar organismul de plată o va efectua. În cazul în care FLAG-ul primește acreditarea în acest scop, plățile vor fi făcute de către acesta.

Următorul tabel descrie circuitul financiar care va fi aplicat la începutul implementării programului. Se urmărește transferarea mai multor responsabilități FLAG în a doua fază a implementării programului, după ce FLAG dovedesc capacitatea de a administra fonduri publice.

Implementarea financiară	
Primirea aplicațiilor pentru plată	CRPOP/FLAG

<i>Verificarea eligibilității proiectelor</i>	CRPOP/FLAG
<i>Verificarea serviciului realizat</i>	AM/FLAG
<i>Verificare de management (administrativ și pe teren)</i>	AM/FLAG
<i>Raportul de verificare</i>	CRPOP/FLAG
<i>Calcularea sumelor datorate</i>	AM
<i>Plata</i>	Agencia de plată/ FLAG
<i>Înregistrarea plăților</i>	Agencia de plată +AM/ FLAG
<i>Verificare după efectuarea plății finale</i>	AM/FLAG
<i>Monitorizare</i>	AM
<i>Audit extern</i>	AA

AA: Autoritate de Audit

CRPOP : Compartiment regional POP

FLAG: Grup Local de Acțiune pentru Pescuit

AM : Autoritate de Management

2. Beneficiarii acestei măsuri

Grupurile Locale selectate în concordanță cu procedurile transparente prezentate mai sus.

3. Alocare financiară

Alocarea financiară în cadrul acestei măsuri este de 100 mil. euro.

Costurile de funcționare ale FLAG sunt finanțate 100% din contribuția publică, dar nu mai mult de 10% din totalul bugetului alocat pentru fiecare Grup Local de Acțiune pentru Pescuit.

În conformitate cu art. 45 din FEP, majoritatea operațiunilor trebuie promovate de către sectorul privat.

4. Obiective cantitative - Indicatori

Nr. FLAG înființate: max. 14

Teritoriu acoperit de FLAG : 19.000 km²

Populația din teritoriul acoperit de FLAG : 682.000 locuitori

Locuri de muncă create sau menținute: 2.300.

5. Informații specifice :

Comitetul de Monitorizare pentru Programul Operațional pentru Pescuit va aproba criteriile de selecție pentru FLAG-uri. Următoarea secțiune prezintă un set „minim de criterii” care pot fi completate de către Comitetul de Monitorizare.

Zonele unde FLAG activează vor răspunde criteriilor prezentate în secțiunea 6.b.4.3.

Selectarea FLAG se va face după următoarele **criterii** :

a) Componența FLAG

FLAG trebuie să reprezinte o grupare echilibrată și reprezentativă pentru zona selectată, format din parteneri publici, parteneri privați din sectorul pescăresc și organisme non-guvernamentale. Apartenența la FLAG trebuie să fie deschisă tuturor celor interesați, iar la nivelul luării deciziilor partenerii privați din sectorul pescăresc trebuie să reprezinte peste 50% din parteneriatul local. Femeile și tinerii trebuie, de asemenea, să fie reprezentați în cadrul parteneriatelor, precum și la nivelul luării deciziei. La stabilirea componenței FLAG-ului trebuie avută în vedere eliminarea riscului de conflict de interese, în mod particular prin crearea unor mecanisme de luare a deciziei care să asigure transparenta și imparțialitatea în procesul de selecție și să elimine posibilitatea potențialilor beneficiari de a influența procesul de luare a deciziei privind selectarea proiectelor..

Înainte de trimiterea aplicației, FLAG trebuie să aibă personalitate juridică conform Ordonanței nr. 26 din 30 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, ca asociații sau fundații (inclusiv federații).

b) Calitatea strategiei locale

Descrierea strategiei locale trebuie să cuprindă următoarele elemente :

- Definirea (descrierea) zonei unde se va implementa Planul de Dezvoltare;
- Mecanismele pentru consultarea actorilor locali în legătură cu planul de dezvoltare;
- Descrierea FLAG: parteneriat, procedura de luare a deciziei, nivelul participării private;
- Evaluarea situației inițiale și analiza nevoilor și a potențialului din zonă (analiza SWOT);
- Obiectivele stabilite pentru implementarea planului; **strategia** pentru atingerea obiectivelor (lista de măsuri); corelarea cu alte programe de dezvoltare ;
- Măsurile trebuie prezentate în Planul de Dezvoltare Locală acoperind întreaga perioadă. Pentru fiecare măsură se vor specifica: obiectivele, descrierea sumară a măsurilor ce urmează a fi implementate; impactul și alocarea financiară anuală;
- Modalități de informare a potențialilor beneficiari și a publicului larg;
- Dispoziții administrative, reguli detaliate și proceduri pentru controlul acțiunilor;
- Dispoziții pentru evaluare și monitorizare.

Strategia trebuie să corespundă următoarelor caracteristici:

- abordare teritorială: utilizarea eficientă a resurselor, activități integrate la nivel local și crearea unei viziuni comune de dezvoltare a zonei;
- abordare de jos în sus: participarea activă a reprezentanților populației locale la planificarea, luarea deciziilor și implementarea strategiei locale de dezvoltare;
- abordare integrată multi-sectorială: strategia este bazată pe interacțiunea partenerilor din diverse sectoare ale economiei locale.

Strategia locală de dezvoltare propusă de FLAG în conformitate cu art. 45(2) din Regulamentul 1198/2006 trebuie:

- a) să fie integrată și bazată pe interacțiunea actorilor, sectoarelor și operațiunilor, și să fie mai mult decât o simplă colecție de operațiuni sau juxtapunere a măsurilor sectoriale;
- b) să corespundă cu nevoile zonei pescărești în termeni socio-economici;
- c) să-și dovedească durabilitatea;
- d) să fie complementară altor intervenții financiare comunitare din acea zonă.

c) Capacitatea de implementare a strategiei

FLAG trebuie să demonstreze că are capacitate suficientă în termeni umani, financiari și administrativi și că a stabilit un mod de funcționare transparent, eficient și imparțial pentru livrarea strategiei.

FLAG trebuie să demonstreze că are capacitatea de a implementa strategia cu succes, prin:

- calitatea echipei, inclusiv prin experiența în proceduri similare sau prin instruirii;
- demonstrarea capacității administrative și financiare;
- capacitatea de a asigura cofinanțarea necesară.

Conducerea FLAG va stabili criteriile și procedurile transparente și imparțiale de selecție pentru fiecare tip de proiect.

Criteriile de selecție vor fi evidențiate în apelurile care vor fi lansate de către FLAG pentru depunerea proiectelor trimise de către solicitanții individuali.

Acțiunea 2. - Sprijin pentru acțiunile de cooperare

1. Descrierea măsurii

Anumite acțiuni ar trebui elaborate în parteneriat între mai multe zone beneficiare de finanțare prin Axa prioritară 4 din FEP. Aceste acțiuni urmăresc crearea unei **mase critice** pentru anumite acțiuni pentru care un singur grup nu este suficient de mare. Acestea trebuie să includă implementarea unor proiecte comune sau schimburi de experiență tematice.

Acțiunile de cooperare sunt eligibile între grupurile ce beneficiază de finanțare din Axa prioritară 4 a Programului Operațional pentru Pescuit sau de la alte state membre. Cooperarea cu grupurile LEADER sunt de asemenea eligibile, deși doar cheltuielile din grupul FEP vor fi suportate sub această măsură.

Acțiunile comune pot avea ca obiective și construcția instituțională.

Prin această măsură pot fi acoperite:

- cheltuieli pentru pregătirea proiectelor de cooperare;
- cheltuieli de investiții pentru implementarea proiectelor comune;
- cheltuieli pentru proiecte comune de instruire.

2. Beneficiarii măsurii

Această măsură este accesibilă doar Grupurilor Locale de Acțiune pentru Pescuit selectate prin Măsura 4.1.

3. Alocarea financiară

Acest tip de proiect va primi finanțare specifică urmând o procedură simplă de selecție. Numai cheltuielile pentru acțiuni comune, pentru funcționarea structurilor comune și pentru sprijin tehnic sunt eligibile sub această măsură.

4. Obiective cantitative - Indicatori

Nr. Proiectelor de cooperare finanțate: minim 15.

6.b.5 Axa Prioritară 5 Asistență tehnică

6.b.5.1 Principalul obiectiv al Axei prioritare 5

Asistența tehnică este un instrument foarte important pentru noile state membre care nu au încă experiență în implementarea instrumentelor structurale comunitare. Experiența acumulată prin programele SAPARD și PHARE nu au inclus aceleași categorii de responsabilități ca la implementarea fondurilor structurale și sumele alocate sunt mult mai mari.

Obiectivele principale ale asistenței tehnice prin Axa prioritară 5 sunt :

- Elaborarea tuturor documentelor preliminare pentru pregătirea și implementarea Programului Operațional pentru FEP;
- Creșterea capacității administrației incluzând aspectele Politicii Comune de Pescuit în legătură cu implementarea Fondului European pentru Pescuit.

Autoritatea de Management va fi întărită prin creșterea numărului de personal și prin instruire adecvate în scopul întăririi capacității administrative. În această privință, Autoritatea de Management va beneficia de asistența tehnică pentru dezvoltarea și consolidarea unui sistem de management și control adecvat pentru implementarea Programului Operațional .

Asistența tehnică va include toate acțiunile considerate a fi necesare pentru implementarea măsurilor incluse în acest Program Operațional:

- măsuri pregătitoare;
- suport administrativ și tehnic;
- monitorizarea și controlul îndeplinirii diferitelor măsuri;
- diseminarea informației și a comunicării;
- evaluări prevăzute în Regulamentul Fondului European pentru Pescuit;
- măsuri de audit necesare pentru o bună decontare a sistemelor aplicate.

Următoarele autorități pot primi sprijin din programele operaționale:

1. **Autoritatea de management**, responsabilă pentru implementarea și managementul Programului Operațional pentru Pescuit 2007 – 2013.
2. **Autoritatea de Certificare**, responsabilă de certificarea cheltuielilor cuprinse în declarațiile de cheltuieli și a cererilor de plată, înaintea transmiterii acestora către Comisia Europeană.
3. **Agenția de Plată**, structură responsabilă cu transferarea către beneficiari a sumelor de asistență financiară.
4. **Autoritatea de audit** responsabilă cu verificarea funcționării efective a sistemelor de management și control ale Programului Operațional pentru Pescuit 2007-2013.
5. **Parteneriatele public-privat** selectate prin apel deschis de propuneri în scopul elaborării strategiilor locale de dezvoltare și dezvoltarea mecanismelor care să le permită funcționarea ca Grupuri Locale de Acțiune pentru Pescuit în conformitate cu cadrul legal al Axei 4.
6. **Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură**, responsabilă cu implementarea a Politicii Comune pentru Pescuit și dezvoltarea unor documente cheie subsecvente, în cadrul Programului Operațional pentru FEP.
7. **Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Marină „Grigore Antipa”**, precum și **alte institute/stațiuni de cercetare** care participă la implementarea Politicii Comune de Pescuit.

6.b.5.2. Linii de bază și ținte cuantificate

Existența unei capacități administrative adecvate este evaluată în mod curent de următorii factori :

- Caracteristicile organizatorice, incluzând relațiile dintre nivelurile central, regional și local și diseminarea informațiilor și a tehnologiilor de comunicare (TIC);
- Calitatea administrației civile (numărul de personal și instruire adecvate);
- Relații interguvernamentale (raportul dintre administrația pescăriei cu alte părți ale administrației) și interacțiunile dintre autoritatea pescăriei și alte organizații și împuterniciți.

6.b.5.3. Justificarea ratei medii de cofinanțare, grupuri țintă/sectoare/zone și beneficiari

Acțiunile prin această axa sunt finanțate cu până la maxim 100% finanțare publică (75% FEP, 25% contribuția națională).

6.b.5.4. Descrierea principalelor măsuri propuse prin Axa prioritară 5 rezultate din strategia propusă.

Axa prioritară 5 va include **Măsura 5.1 - Asistență tehnică**, cu următoarele acțiuni:

Acțiunea 1 - Gestionarea și punerea în aplicare a programelor

Operațiuni de asistență tehnică pentru punerea în aplicare a programului operațional

- Înființarea și funcționarea curentă a unui Observator permanent pentru producția din acvacultură;
- Salariile și bonusurile pentru personalul implicat în sistemele de management și control pentru POP (Autoritatea de Management, Agenția de Plată, Autoritatea de Certificare și Autoritatea de Audit). Bonusurile, creșterile salariale și premiile vor fi eligibile dacă sunt bazate pe recomandările din urma evaluării periodice profesionale a personalului, referitoare la aptitudinile și performanțele la locul de muncă;
- Suport administrativ și tehnic pentru Autoritatea de Management.

Operațiuni de îmbunătățire a capacității administrative

- Programe de dezvoltare profesională pentru angajații instituțiilor implicate în sistemul de management și control al POP: evaluarea competențelor și performanțelor profesionale, a nevoilor de formare, organizarea unor seminarii de formare, consiliere;
- Sprijin pentru achiziția de bunuri/lucrări sau servicii care contribuie la implementarea Politicii Comune de Pescuit– achiziționarea unei nave de pescuit pentru sectorul de cercetare;
- **Sprijin pentru înființarea parteneriatelor public-private și elaborarea strategiilor de dezvoltare locală integrate a zonelor pescărești**

Sprijinul pentru înființarea parteneriatelor public-privat și elaborarea strategiilor de dezvoltare locală integrată, are ca scop dezvoltarea capacității tehnice și administrative pentru potențialele Grupuri Locale de Acțiune pentru Pescuit (FLAG-uri) care vor activa ca organisme intermediare pentru Axa prioritară 4.

Contribuția publică alocată pentru această operațiune este limitată la 600.000 de euro, respectiv până la maxim 30.000 de euro pentru fiecare parteneriat public-privat, reprezentând max. 90% din valoarea eligibilă a aplicației.

Finanțarea va fi accesibilă parteneriatelor public-privat pentru realizarea activităților de pregătire ce includ în principal următoarele:

- a) suport tehnic pentru constituirea parteneriatelor **public-private** reprezentative;
- b) suport financiar pentru constituirea parteneriatelor **public-private** reprezentative;
- c) studii tehnice privind zona;
- d) măsuri de informare a actorilor și a publicului larg despre potențialul zonei și direcțiile de dezvoltare locală;
- e) sprijin tehnic pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare locală integrate, evenimente de conștientizare publică și instruirea membrilor din parteneriatele public-private, implicați în pregătirea și implementarea strategiei locale de dezvoltare.
- f) vizită de studiu la un Grup de Acțiune Locala/FLAG de succes dintr-o zonă pescărească dintr-un alt Stat Membru UE.

Beneficiarii vor putea aplica în urma unei sesiuni de depunere a proiectelor și vor fi selectați în urma unui proces de evaluare tehnică și financiară.

Beneficiarii pot primi prefinanțare pentru implementarea acestui gen de proiecte, precum și decontarea cheltuielilor eligibile efectuate din momentul notificării de către AM.

Criteriile de evaluare tehnică și financiară vor fi aprobate de către Comitetul de Monitorizare, în corelație cu criteriile de eligibilitate pentru Grupurile Locale de Acțiune pentru Pescuit (FLAG-uri) sub Axa prioritară 4, cu privire la zonele ce vor fi acoperite de către FLAG și de compoziția parteneriatului.

Beneficiarii acestei operațiuni pot fi instituțiile publice/organizațiile private/ persoanele fizice care au fost desemnate de către ceilalți parteneri ca reprezentanți pentru coordonarea pregătirii strategiei integrate locale de dezvoltare și de stabilirea legală a FLAG-ului. Ceilalți membri ai parteneriatului local vor participa în aceste activități pregătitoare ca parteneri.

Acești parteneri pot fi:

- Din sectorul public: administrația publică, serviciile publice locale și regionale;
- Din sectorul privat: companii private, companii ce furnizează utilități;
- Din societatea civilă: organizații non-profit, asociații, organizații, fundații de antreprenariat, persoane fizice.

Obiective cantitative – Indicatori

Numărul maxim de parteneriate/strategii integrate care vor fi proiectate în cadrul acestei măsuri: 20.

Operațiuni privind comunicarea

Acestea vor fi cuprinse detaliat într-un plan de comunicare care va fi elaborat în baza unei strategii și vor include:

- Comunicare către potențialii aplicanți și către publicul larg cu privire la obiectivele și respectiv rezultatele Programului și rolul jucat de Comunitate în Programul Operațional.

Operațiuni de facilitare a colaborării

Înființarea și funcționarea rețelei naționale a Grupurilor Locale de Acțiune pentru Pescuit așa cum este prevăzut în Regulamentul 1198/2006 (art. 45.5) vor fi finanțate sub Axa prioritară 5.

Scopurile acestei rețele sunt:

- Sprijin pentru colaborarea Grupurilor Locale de Acțiune pentru Pescuit, prin organizarea de programe de instruire și schimb de experiență, stabilirea unei baze de date cu experții.
- Campanie de informare pentru diseminarea informațiilor referitoare la:
  - Activitățile FLAG – urilor;
  - Noutățile importante referitoare la implementarea FEP-ului;
  - Alte proceduri de finanțare care pot interesa grupul local de acțiune pentru pescuit, diseminarea informațiilor la nivel național privind bunele practice care sunt transferabile.

Încurajarea schimbului de bune practici prin informări, baze de date și schimbul de activități precum seminarii tematice.

Operațiuni de evaluare

- Evaluarea interimară va fi realizată în timp pentru “Baza strategică de date” privind implementarea Planurilor Naționale Strategice, preconizată să fie organizată de Comisie în 2011;
- Celelalte studii identificate până acum au fost prezentate mai sus. Pe durata de viață a programului este posibil să apară necesitatea de a întreprinde și alte studii.

Acțiunea 2 – Studii

Un număr de studii pregătitoare pentru pregătirea implementării a diferite axe precum cele ce au fost descrise în părțile respective ale Programului Operațional. Un studiu științific privind resursele viei din Marea Neagră, o evaluare a nevoilor de instruire ale comunităților pescărești, un studiu de piață privind potențialul consum de pește, un master plan pentru acvacultură și o strategie de comunicare, etc.

Acțiunea 3 – Publicitate și informare

Informarea potențialilor beneficiari cu privire la opțiunile de finanțare prevăzute în măsurile Programului Operațional, în conformitate cu specificațiile articolului 51 din Regulamentul FEP.

6.b.5.5 Demarcarea cu alte activități similare sub alte fonduri comunitare și măsurile luate pentru a asigura complementaritatea

Pentru a fi finanțate prin Axa prioritară 5, parteneriatele public-private, se pot suprapune din punct de vedere teritorial cu parteneriate similare finanțate prin PNDR. Linia de demarcație este prezentată în Axa prioritară 4. Dacă un parteneriat local este beneficiar de sprijin din Axa prioritară 5, acesta nu va primi finanțare din Axa prioritară 4 pentru pregătirea activităților referitoare la stabilirea grupului și elaborarea strategiei locale.

Obiective cantitative – indicatori

Nr. maxim de parteneriate/ strategii integrate a căror elaborare va fi sprijinită prin această măsură este de max. 20.

7. Prevederi financiare

Tabelul nr. 5. Planificarea financiară anuală pentru Programul Operațional

Anul	FEP (€)
2007	15.127.527
2008	22.157.050
2009	30.087.671
2010	14.036.752
2011	39.257.052
2012	42.262.575
2013	45.362.301
Total FEP	208.290.928

Tabelul nr. 6. Alocarea financiară pe axele prioritare pentru Programul Operațional

Prioritate	Contribuție publică totală 2007-2013 (€)	Contribuție FEP(€)	Contribuție națională (€)	Rată de cofinanțare FEP
Axa 1	3.000.000	2.250.000	750.000	75%
Axa 2	164.958.395	123.718.796	41.239.599	75%
Axa 3	21.477.873	16.108.405	5.369.468	75%
Axa 4	65.970.282	49.477.711	16.492.571	75%
Axa 5	22.314.687	16.736.016	5.578.671	75%
TOTAL	277.721.237	208.290.928	69.430.309	

8. Prevederi de implementare

8.1 Management

8.1.1 Desemnarea autorităților

România a desemnat, în conformitate cu prevederile articolului 58 alineatul (1) din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1198/2006, trei autorități care asigură gestionarea și controlul Programului Operațional al FEP-ului. Aceste autorități funcționează independent una față de cealaltă.

Autoritatea de Management a fost desemnată în baza Ordonanței de Guvern nr. 15/2009 privind unele măsuri pentru accelerarea procesului de absorbție a sumelor alocate prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și prin Fondul European pentru Pescuit. Autoritatea de Management funcționează ca structură în cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, respectiv **Direcția Generală Pescuit – Autoritatea de Management pentru POP**.

Direcția Generală Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice a fost desemnată ca **Autoritate de Certificare** pentru Programul Operațional pentru Pescuit 2007-2013 prin Ordonanța Urgentă de Guvern nr. 74/2009. Autoritatea de Certificare este responsabilă de certificarea cheltuielilor cuprinse în declarațiile de cheltuieli și a cererilor de plată, înaintea transmiterii acestora către Comisia Europeană.

Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României, ce operează în baza prevederilor Legii nr. 94/92, republicată, referitoare la organizarea și funcționarea Curții de Conturi, este responsabilă cu verificarea efectivă a funcționării sistemelor de management și control ale Programului Operațional pentru Pescuit 2007-2013, în concordanță cu art.61 din Regulamentul FEP nr. 1198/2006. Autoritatea de Audit funcționează independent de Curtea de Conturi, de Autoritatea de Management, Agenția de Plată și Autoritatea de Certificare, în conformitate cu art. 58(1)c) din Regulamentul FEP nr.1198/2006.

Având în vedere că Autoritatea de Management și Autoritatea de Certificare se află în subordinea a doua ministere distincte, iar Autoritatea de Audit este constituită în cadrul Curții de Conturi a României, între instituțiile implicate în gestionarea programului operațional nu există nici un raport de subordonare.

În conformitate cu prevederile art. 58 (2) din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006, Autoritatea de Management a stabilit delegarea implementării axei prioritare 4: „Dezvoltarea durabilă a zonelor pescărești” către **Grupurile Locale de Acțiune pentru Pescuit** ce vor fi desemnate printr-o procedură competitivă. Maximum 15 Grupuri Locale vor fi desemnate prin procedură competitivă în conformitate cu legislația comunitară și legislația națională primară și secundară pentru implementarea prevederilor comunitare în domeniul achizițiilor publice.

Direcția Generală Buget Finanțe și Fonduri Europene din cadrul MADR a fost desemnată ca **Autoritate de Plată** fiind responsabilă cu plățile aferente POP, în conformitate cu Ordonanța de Guvern nr. 15/2009 și Hotărârea de Guvern nr. 25/2010 referitor la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

8.1.2 Specificarea funcțiilor îndeplinite de autoritățile care asigură gestionarea și controlul POP

Autoritatea de Management

Autoritatea de Management este responsabilă pentru eficiența și acuratețea managementului și pentru implementarea Programului Operațional pentru Pescuit 2007-2013 în conformitate cu cerințele articolului 59 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 și îndeplinește următoarele atribuții ce decurg din funcțiile prevăzute la art. 59 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006:

- a) elaborează proceduri pentru gestionarea Programului Operațional pentru Pescuit, în vederea asigurării îndeplinirii atribuțiilor ce îi revin;
- b) asigură constituirea și organizarea CMPOP, în conformitate cu prevederile art. 63 și 64 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006;
- c) elaborează criteriile de evaluare și selecție a proiectelor pentru Programul Operațional pentru Pescuit și supune aprobării CM POP aferent criteriile de evaluare și selecție;
- d) asigură monitorizarea implementării Programul Operațional pentru Pescuit și prezintă CM POP progresul în atingerea obiectivelor specifice ale acestuia, precum și a țintelor stabilite pentru fiecare axă prioritară, în conformitate cu prevederile art. 65 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006;
- e) elaborează Raportul anual de implementare, precum și Raportul final de implementare pentru Programul Operațional pentru Pescuit, în conformitate cu prevederile art. 67 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 și le supune aprobării CM POP și ulterior consultării Autorității de Certificare;
- f) furnizează, în limita competențelor, informațiile necesare Autorității de Certificare pentru îndeplinirea de către acestea a atribuțiilor prevăzute la art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1198 /2006;
- g) asigură prevenirea neregulilor, identifică neregulile, constată creanțele bugetare și asigură recuperarea sumelor rezultate din nereguli, în limita competențelor;

- h) transmite Autorității de Certificare rapoarte privind neregulile identificate și sumele plătite necuvenit, precum și rapoarte privind recuperarea sumelor plătite necuvenit, a celor neutilizate și a celor rezultate din nereguli;
- i) asigură că evaluarea programului operațional este efectuată în conformitate cu prevederile Regulamentului(CE) nr. 1198/2006 și informează CM POP asupra rezultatelor evaluărilor și asupra modalităților propuse pentru implementarea acestora;
- j) asigură îndeplinirea obligațiilor legate de informare și publicitate, în conformitate cu prevederile capitolului V din Regulamentul (CE) nr. 498/2007;
- k) asigură înregistrarea și actualizarea cu celeritate a informațiilor în sistemul informatic specific SIMPOP, fiind responsabilă de acuratețea, integritatea și nivelul de completare a datelor privind Programul Operațional pentru Pescuit;
- l) încheie contracte de finanțare cu beneficiarii proiectelor aprobate, prin care se asigură de respectarea condițiilor specifice referitoare la implementarea proiectului, în conformitate cu regulamentele comunitare aplicabile și cu legislația națională în vigoare;
- m) în urma verificărilor efectuate în conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 și ale art. 39 din Regulamentul (CE) nr. 498/2007 autorizează plățile, elaborează și transmite Autorității de Certificare declarații de cheltuieli validate;
- n) elaborează și transmite Autorității de Certificare previziuni realiste pentru contractările și plățile aferente Programul Operațional pentru Pescuit, în vederea respectării de către Autoritatea de Certificare a prevederilor art. 75 alin. 3 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006;
- o) inițiază și promovează propuneri legislative în vederea îmbunătățirii condițiilor de implementare a Programului Operațional pentru Pescuit 2007-2013;
- p) încheie protocoale inter-instituționale cu Autoritatea de Certificare și cu Autoritatea de Audit, în vederea asigurării și transmiterii informațiilor necesare privind procedurile și verificările efectuate în raport cu cheltuielile;
- q) asigură funcționarea unui sistem informatizat de înregistrare și stocare a înregistrărilor contabile, necesare pentru gestiunea financiară, monitorizarea, verificarea, auditarea și evaluarea fiecărei operațiuni/proiect din cadrul POP;
- r) se asigură că fiecare beneficiar dispune de un sistem contabil separat pentru toate activitățile din cadrul operațiunii/proiectului, conform legislației din domeniu;
- s) se asigură de disponibilitatea documentelor referitoare la cheltuieli și audit, în conformitate cu art. 87 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006.

Autoritatea de Certificare

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006, Autoritatea de Certificare este responsabilă cu întocmirea și transmiterea către Comisia Europeană a declarațiilor de cheltuieli și a aplicațiilor de plată certificate și în particular pentru:

- a) certificarea faptului că declarația de cheltuieli este exactă, rezultă din sisteme de contabilitate fiabile și se bazează pe documente justificative care pot fi verificate;
- b) certificarea faptului că, cheltuielile declarate sunt conforme cu normele comunitare și naționale aplicabile și au fost efectuate pentru operațiunile selecționate pentru finanțare în conformitate cu criteriile aplicabile POP și normelor comunitare și naționale aplicabile;
- c) asigurarea, în sensul certificării, că informațiile primite cu privire la procedurile și verificările desfășurate în raport cu cheltuielile incluse în declarațiile de cheltuieli oferă o bază adecvată pentru certificare;
- d) luarea în considerare, în sensul certificării, a rezultatelor tuturor misiunilor de audit și controalelor efectuate de Autoritatea de Audit sau sub responsabilitatea acesteia;
- e) păstrarea unei contabilități informatizate a cheltuielilor declarate Comisiei;
- f) păstrarea unei evidențe a sumelor care trebuie recuperate și a sumelor retrase în urma anulării integrale sau parțiale a contribuției la o operațiune. Sumele recuperate înainte de încheierea programului operațional se varsă la bugetul general al Uniunii Europene în urma corecțiilor financiare efectuate în conformitate cu articolul 97, prin deducerea din următoarea declarație de cheltuieli.

Autoritatea de Audit

Autoritatea de Audit are responsabilitatea efectuării auditurilor de sistem, auditurilor de operațiuni și emiterii declarației de închidere la sfârșitul perioadei de implementare a programului operațional, în conformitate cu prevederile legislației comunitare și naționale și cu standardele de audit acceptate pe plan internațional. Principalele atribuții ale Autorității de Audit pentru realizarea funcțiilor prevăzute la articolul 61 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1198/2006, conform prevederilor legii nr. 94/92, republicată sunt următoarele:

- a) evaluarea conformității sistemelor de management și control cu prevederile legale comunitare pentru fiecare program operațional finanțat din fondurile comunitare;
- b) verificarea, pe bază de eșantion reprezentativ, a cheltuielilor declarate de autoritățile responsabile cu gestionarea și implementarea fondurilor comunitare;
- c) raportarea anuală privind compatibilitatea sistemelor de management și control ale autorităților responsabile cu gestionarea și implementarea fondurilor comunitare, referitor la capacitatea acestora de a asigura conformitatea operațiunilor cu reglementările comunitare;
- d) emiterii declarațiilor de închidere, însoțite de rapoarte de audit, pentru fiecare program operațional finanțat din fondurile comunitare;
- e) urmărirea modului de implementare de către entitățile auditate a recomandărilor formulate ca urmare a acțiunilor de audit efectuate de Autoritatea de Audit.

Agenția de Plată

Agenția de Plată este responsabilă cu deschiderea și gestionarea contului necesar primirii de la Comisia Europeană a pre-finanțării, plăților intermediare și finale aferente pentru Programul Operațional pentru Pescuit 2007-2013 și cu transferarea către beneficiari a sumelor din asistența financiară nerambursabilă de la Uniunea Europeană, a sumelor de cofinanțare alocate de la bugetul de stat și a sumelor pentru acoperirea plății taxei pe valoarea adăugată aferentă cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul POP, precum și către contractori a sumelor aferente finanțării proiectelor de asistență tehnică, după caz. Principalele atribuții ale Agenției de Plată sunt:

- a) asigură transferul sumelor autorizate la plată către beneficiarii contractelor de finanțare/prestatorii contractelor de achiziție publică, precum și transferul sumelor recuperate pe surse de finanțare în cazul constatării de debite la aceștia;
- b) întocmește evidența contabilă sintetică și analitică în conformitate cu prevederile legale pentru POP;
- c) asigură verificarea încadrării corecte a operațiunilor derulate prin repartizarea creditelor de angajamente și a creditelor bugetare aprobate potrivit clasificății bugetare corespunzătoare;
- d) asigură evidența contabilă extra-bilanțieră a angajamentelor bugetare și legale și raportarea acestora;
- e) furnizează informațiile contabile necesare realizării analizelor privind tranzacțiile aferente asistenței financiare nerambursabile;
- f) asigură funcția de raportare financiar-contabilă în conformitate cu prevederile legale în vigoare și cerințele managementului financiar riguros.

Funcții delegate oficial de către DGP-AMPOP (funcții, organisme intermediare și forme de delegare)

Grupurile Locale de Acțiune pentru Pescuit vor fi responsabile pentru implementarea Axei prioritare 4, cu respectarea principiilor unui management financiar riguros și a regulamentelor comunitare și legislației naționale în domeniu, și în special trebuie:

- a) să se asigure că operațiunile sunt evaluate și selectate în vederea finanțării în conformitate cu criteriile aplicabile POP și strategia locală aprobată aferentă fiecărui Grup Local de Acțiune pentru Pescuit și că sunt conforme, pe toată perioada implementării lor, cu regulile comunitare și naționale aplicabile;
- b) să verifice faptul că produsele și serviciile cofinanțate sunt furnizate și să verifice dacă toate cheltuielile declarate de beneficiari pentru operațiuni au fost suportate efectiv și că sunt în conformitate cu regulile comunitare și naționale; să efectueze verificări la fața locului ale operațiunilor;
- c) să se asigure că există un sistem de înregistrare și de arhivare sub formă electronică a documentelor contabile pentru fiecare operațiune în cadrul Axei prioritare 4 și că datele privind implementarea, necesare pentru managementul financiar, monitorizare, verificări, audituri și evaluare sunt colectate;

- d) să se asigure că beneficiarii și alte organisme, care participă la implementarea operațiunilor, aplică fie un sistem de contabilitate separat, fie o codificare contabilă adecvată pentru toate tranzacțiile privind operațiunea, fără a aduce prejudiciu standardelor contabile naționale;
- e) să stabilească proceduri care să asigure faptul că toate documentele privind cheltuielile și auditurile necesare pentru a asigura o pistă de audit adecvată, sunt menținute în conformitate cu prevederile art. 87 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006;
- f) să asigure conformitatea cu cerințele privind informarea și publicitatea, pentru respectarea prevederilor art. 51, respectiv art. 59 lit. j, din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006.

Grupurile locale de Acțiune pentru Pescuit vor putea primi noi responsabilități pentru a face plăți către beneficiarii finali, după acreditarea acestora de către Autoritatea de Management.

8.2 Management și control financiar

Verificări de management și autorizarea plăților

Acestea au în vedere verificarea de către Autoritatea de Management a livrării produselor, serviciilor și a efectuării lucrărilor cofinanțate, precum și suportarea efectivă a cheltuielilor declarate de beneficiari și a respectării normelor comunitare și naționale, așa cum prevede art. 59 (b) din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului și art. 39 (2) din Regulamentul (CE) nr. 498/2007 al Comisiei.

Verificările vor da o asigurare că cheltuielile declarate sunt reale, produsele și serviciile au fost livrate și lucrările au fost efectuate în concordanță cu contractul/decizia de finanțare, că cererile de rambursare/plată întocmite de beneficiar sunt corecte, iar operațiunile și cheltuielile respectă normele comunitare și naționale.

Verificările de management constau în:

- verificarea administrativă, a cererilor de plată și/sau a cererilor de rambursare intermediară/finală, care se realizează prin verificarea raportului de progres, a evidenței cheltuielilor și a documentelor suport pentru toate tranzacțiile aferente tuturor operațiunilor din cadrul unui proiect/operațiune;
- verificarea la fața locului a cererilor de plată și/sau a cererilor de rambursare intermediară/finală și verificarea financiară și tehnică a cererilor de rambursare intermediare-finale, care au ca obiectiv obținerea asigurării legalității, realității și conformității cu normele europene și naționale a cheltuielilor realizate de către beneficiar și înregistrate în Cererea de rambursare/plată și în Evidența cheltuielilor;
- autorizarea plăților și transmiterea Dosarelor cererilor de rambursare/plată către Agenția de Plată în vederea efectuării plății către beneficiar.

Autoritatea de Management are obligația elaborării Declarațiilor lunare de cheltuieli și înaintarea acestora către Autoritatea de Certificare în conformitate cu art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006, care în urma analizării și verificării acestora le va prezenta Comisiei Europene.

În etapa elaborării declarațiilor de cheltuieli se au în vedere următoarele aspecte:

- asigurarea verificării tuturor documentelor centralizatoare justificative necesare și a informațiilor legate de toate operațiunile financiare ale proiectelor;
- asigurarea condițiilor ca documentația să fie completă;
- asigurarea continuității activității, inclusiv în condițiile de fluctuație a personalului;
- urmărirea prevenirii riscurilor cauzate de lipsa documentelor justificative, caracterul incomplet și/sau neactualizarea acestora;
- urmărirea fluxului de documente de la nivelul Autorității de Management.

Nereguli

În scopul protejării intereselor financiare ale bugetului Uniunii Europene și ale bugetului de stat, Autoritatea de Management asigură respectarea legalității, regularității și conformității în utilizarea fondurilor provenite din asistența financiară nerambursabilă acordată de Comisia Europeană prin Fondul European pentru Pescuit, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente.

Autoritatea de Management este responsabilă cu gestionarea procesului operațional de management al neregulilor având în vedere prevenirea apariției neregulilor, revizuirea sistemelor și procedurilor în legătură cu apariția neregulilor, recuperarea creanțelor bugetare și recuperarea și returnarea la bugetul Uniunii Europene a fondurilor plătite necorespunzător ca urmare a neregulilor.

Autoritatea de Management asigură un management eficient al neregulilor conform cadrului legislativ comunitar și național în vigoare. De asemenea AM asigură un management al erorilor umane apărute în activitatea sa, astfel încât să se poată identifica pista de audit, erorile umane și modalitatea de diminuare a apariției acestora.

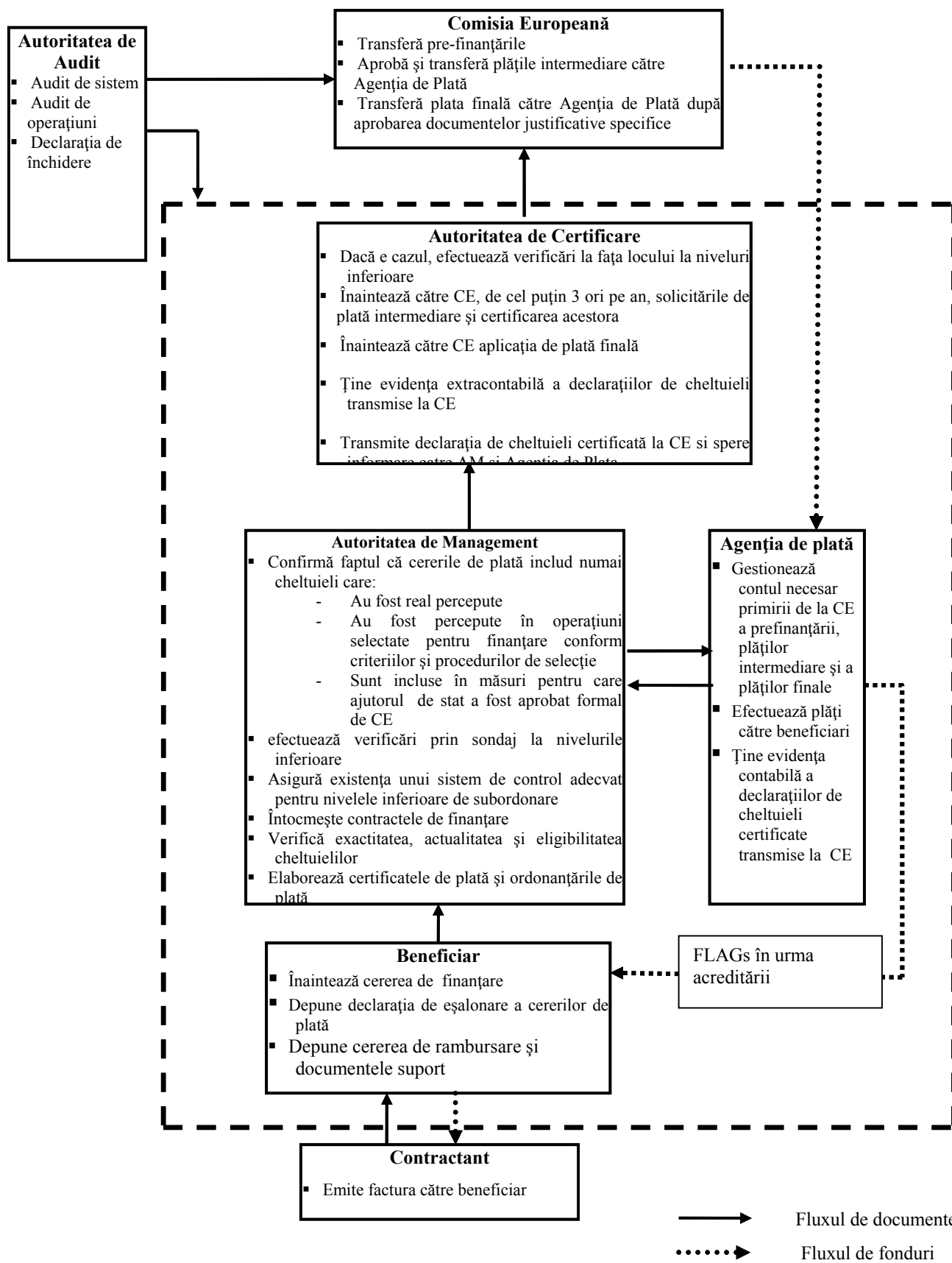
Autoritatea de Management va raporta Autorității de Certificare toate cazurile de nereguli cu implicații financiare, indiferent de valoarea acestora, iar Autoritatea de Certificare va avea în vedere transmiterea la Departamentul pentru Luptă Anti-Fraudă a celor a căror valoare este egală sau mai mare de 10.000 de Euro.

De asemenea, Autoritatea de Management va raporta Autorității de Certificare și cazurile de nereguli fără implicații financiare.

Neregula se raportează de către Autoritatea de Management în fiecare Raport trimestrial de nereguli, până când suma afectată de neregulă este integral recuperată.

Fluxul financiar al POP este prezentat în fig. 6:

Figura 6 Fluxul financiar al programului operațional

Evaluarea conformității sistemelor de management și control

Conform art. 71 al Regulamentului Consiliului nr. 1198/2006, către CE va fi înaintată o evaluare a conformității sistemelor de management și control pentru POP înainte de a transmite prima cerere de plată intermediară sau cel târziu în douăsprezece luni de la aprobarea POP. Această evaluare va fi realizată de Autoritatea de Audit care își va desfășura activitatea independent de Autoritatea de Management și de Autoritatea de Certificare.

8.3 Monitorizare și evaluare

8.3.1. Monitorizarea

Rolul Comitetului de Monitorizare

Comitetul de Monitorizare (CM) este principalul organism de coordonare și de luare a deciziilor al POP. Acesta este responsabil de calitatea și eficiența implementării programului. Comitetul de Monitorizare al POP va fi înființat în termen de trei luni de la aprobarea POP prin Decizia Comisiei Europene și va elabora și aproba Regulamentul propriu de funcționare.

Comitetul de Monitorizare are următoarele atribuții și responsabilități:

- a) analizează și aprobă criteriile de selecție a operațiunilor finanțate în termen de șase luni de la aprobarea POP, și aprobă orice revizuire a acelor criterii în conformitate cu nevoile programului;
- b) revizuieste periodic progresul realizat pentru atingerea obiectivelor specifice ale POP, pe baza documentelor prezentate de Autoritatea de Management;
- c) examinează rezultatele implementării, în special atingerea obiectivelor stabilite pentru fiecare axă prioritară și evaluările privind implementarea POP;
- d) analizează și aprobă rapoartele anuale și raportul final privind implementarea POP;
- e) este informat cu privire la raportul anual de control și la orice comentarii relevante pe care Comisia le poate face după examinarea aceluia raport;
- f) poate propune Autorității de Management orice revizuire sau examinare a POP pentru a face posibilă atingerea obiectivelor FEP, sau pentru îmbunătățirea managementului, inclusiv managementul financiar;
- g) analizează și aprobă orice propunere de amendare a conținutului deciziei Comisiei privind contribuția FEP.

Componența Comitetului de Monitorizare

Comitetul de Monitorizare se înființează în conformitate cu prevederile legale și instituționale naționale, în cadrul unui parteneriat între autoritățile naționale, regionale și locale, al partenerilor economici și sociali și al altor organisme competente.

Autoritatea de Management asigură conducerea și secretariatul Comitetului de Monitorizare.

Comitetul de Monitorizare al Programului Operațional pentru Pescuit va fi alcătuit din reprezentanți ai Autorității de Management, Autorității de Certificare, Agenției de Plată, Autorității de Audit (cu rol de observator), Comisia Europeană (cu rol consultativ) reprezentanți ai Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură, Ministerului Transporturilor, Mediului Finanțelor Publice, ONG-urilor, Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Ministerul Mediului, Ministerul Dezvoltării Regionale, patronatelor, sindicatelor, instituții de cercetare științifică din domeniu.

Componenta nominală a Comitetului de Monitorizare se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Transparența fluxurilor informaționale

Transparența este un principiu esențial de funcționare a Comitetului de Monitorizare. Astfel:

- pentru a se asigura că în legătură cu munca sa există informații corespunzătoare, atunci când este posibil, Comitetul trebuie să asigure informarea presei asupra progresului asistenței pentru care este responsabil;
- contactele cu presa trebuie să constituie responsabilitatea președintelui Comitetului de Monitorizare;
- trebuie asigurate pregătirile corespunzătoare atunci când au loc evenimente importante în legătură cu întâlnirile Comitetului de Monitorizare, cum ar fi întâlniri la nivel înalt sau sesiuni de inaugurare; Comisia Europeană trebuie informată în legătură cu aceste pregătiri;
- deciziile Comitetului de Monitorizare vor fi publicate pe site-ul AMPOP.

Asigurarea transparenței activității Comitetului de Monitorizare constituie o componentă importantă a activității de secretariat. Secretariatul solicită tuturor membrilor să transmită informații scrise privind procedurile stabilite pentru informarea grupurilor pe care le reprezintă cu privire la activitatea curentă a Comitetului de Monitorizare, precum și rapoarte privind implementarea acestor proceduri.

Reguli de procedură

Comitetul de Monitorizare elaborează și aprobă propriile reguli de procedură la prima întâlnire, pe baza propunerii Autorității de Management a Programului Operațional.

Regulile de procedură includ următoarele: obiectivele și responsabilitățile Comitetului de Monitorizare, componența, președinția, secretariatul, organizarea ședințelor, procesele verbale, documentele, procesul de luare a deciziei, aprobă și amendează propriul Regulament de organizare și funcționare.

Deciziile Comitetului de Monitorizare sunt luate prin consens, iar președintele trebuie să ia toate măsurile necesare pentru obținerea consensului. Regulile de procedură ale Comitetului de Monitorizare trebuie să asigure că vor fi luate deciziile necesare implementării POP, inclusiv deciziile privind realocarea de fonduri, în funcție de necesități.

8.3.2. Evaluarea

Cadrul de reglementare

Evaluarea Programului Operațional este o activitate strâns legată de managementul general al PO și al pregătirilor de implementare, ca instrument de evaluare a relevanței, eficienței, eficacității asistenței financiare desfășurate, precum și a impactului și a durabilității rezultatelor obținute.

Obligația de a desfășura activități permanente de evaluare a Programului Operațional și a regulilor generale pentru acele activități sunt stabilite în Regulamentul Consiliului (CE) Nr. 1198/2006 din 27 iulie 2006 cu privire la Fondul European pentru Pescuit (art. 47-49-50)

În conformitate cu articolele 47-49 din Regulamentul Consiliului nr. 1198/2006, vor fi efectuate trei tipuri principale de evaluare:

- *O evaluare ex-ante*
- *Evaluări intermediare* (în perioada de implementare a PO)
- *Evaluare ex-post.*

Evaluarea ex-ante. Pentru perioada de programare 2007-2013, evaluarea ex-ante pentru POP a fost efectuată de un evaluator extern (un singur contractant). Evaluarea ex-ante a inclus și Evaluarea Strategică de Mediu, efectuată în conformitate cu cerințele Directivei 42/ 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului. Management-ul contractului de evaluare ex-ante a fost asigurat de Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură prin Unitatea Centrală de Evaluare, în strânsă colaborare cu Autoritatea de Management și cu alți factori interesați.

Evaluarea Intermediară va avea drept scop îmbunătățirea calității, a eficienței și relevanța asistenței și a strategiei și implementării Programului Operațional. Evaluările intermediare vor sprijini procesul de management al POP prin analizarea problemelor ce apar în timpul implementării și propun soluții specifice pentru a îmbunătăți funcționarea sistemului.

Va exista o singură evaluare intermediară a POP, efectuată conform prevederilor regulamentului pentru punerea în aplicare a FEP. Evaluarea intermediară va examina progresul până la acea dată cu privire la implementarea Programului Operațional pentru Pescuit, concentrându-se în special asupra managementului Programului Operațional pentru Pescuit.

Evaluările ad-hoc vor fi efectuate acolo unde monitorizarea programului va indica o deviere clară de la obiectivele stabilite inițial, sau unde sunt efectuate propuneri de revizuire a Programului Operațional. Evaluările ad-hoc privesc implementarea, managementul unei axe prioritare individuale sau a unei măsuri de intervenție, sau pot fi „tematice”.

Evaluările intermediare și cele ad-hoc vor fi realizate extern, prin intermediul unor evaluatori independenți, în baza funcției de evaluare a Autorității de Management.

Obiectivele specifice, evaluarea problemelor, responsabilitățile și rezultatele așteptate ale evaluărilor intermediare, ad-hoc și „tematice” vor fi definite separat pentru fiecare evaluare ce urmează a fi efectuată.

Evaluarea ex-post va fi efectuată de către Comisie, în strânsă colaborare cu statul membru și cu Autoritatea de Management, conform art. 50 al Regulamentul Consiliului nr. 1198/2006.

Comisia mai poate efectua **evaluări strategice**, precum și evaluări în legătură cu monitorizarea Programului Operațional de Pescuit.

Cadrul instituțional pentru evaluare

Evaluarea intermediară și cea ex-post vor fi efectuate în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute în articolele 49 și 50 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1198/ 2006 și vor examina gradul de utilizare a resurselor, eficacitatea și eficiența POP, impactul socio-economic al acestuia, precum și impactul acestuia asupra priorităților comunitare.

După evaluarea intermediară, Autoritatea de Management a POP va evalua necesitatea unor amendamente posibile la Programul Operațional pentru Pescuit, în ceea ce privește îmbunătățirea calității Programului și a implementării sale.

Va fi stabilit un Comitet Director special, alcătuit din membrii diferitelor organisme și departamente ale organizațiilor și instituțiilor care ar putea aduce o contribuție semnificativă la calitatea procesului de evaluare, ca partener competent al Autorității de Management a POP, pentru coordonarea evaluărilor Programului Operațional pentru Pescuit. Sarcinile principale ale Comitetului Director vor consta în analiza și aprobarea termenilor de referință, a rapoartelor de activitate ale evaluatorilor, precum și a raportului final de evaluare.

Planul de evaluare

Compartimentul cu atribuții în evaluarea POP din cadrul DGP-AMPOP, va elabora un plan de evaluare, care va cuprinde indicatori de evaluare ai activității pe care intenționează să îi ia în considerare în diferite stadii ale implementării, resursele umane și financiare desemnate fiecărei activități de evaluare, acțiunile privind construcția instituțională, precum și responsabilitățile derivate. Această planificare va fi făcută în conformitate cu Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1198/ 2006 privind FEP și documentele metodologice de lucru privind evaluarea, emise de Comisia Europeană.

Modalități de funcționare

Programul Operațional pentru Pescuit va avea un Comitet Director ce va trebui să-și dea acordul pentru fiecare exercițiu de evaluare. Comitetul Director va îndeplini minim următoarele sarcini: stabilirea termenilor de referință pentru evaluările individuale, facilitarea accesului evaluatorilor la informațiile necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor, sprijin în activitatea de evaluare, în principal din punct de vedere metodologic, asigurarea ca termenii de referință sunt respectați, efectuarea controlului asupra calității în relație cu evaluările realizate.

Sub coordonarea Unității Centrale de Evaluare, se va crea un mecanism care să asigure urmărirea recomandărilor evaluării ce va fi prezentat în Manualul de Procedura pentru Evaluare. Acesta urmează să fie pus în aplicare de către Autoritatea de Management.

Referitor la publicarea rezultatelor evaluării, rezumatul rapoartelor de evaluare vor fi puse la dispoziția publicului.

8.4 Schimbul de date electronice cu Comisia Europeană

Schimbul de date electronice cu Comisia Europeană va fi efectuat prin Sistemul de management al fondurilor în Comunitatea Europeană 2007-2013 (SFC2007).

Un sistem IT integrat al DGP-AMPOP pentru înregistrarea, evaluarea, selecția și arhivarea proiectelor este dezvoltat și implementat în cadrul Autorității de Management și este compatibil cu sistemul IT al Agenției de Plăți și cu sistemul IT al Autorității de Certificare.

8.5. Parteneriat

Realizarea parteneriatelor pentru POP reprezintă un concept novator în sistemul de programare din sectorul piscicol din România. Pentru prima dată, a fost întreprins un proces consultativ extins în cadrul căruia au avut loc dezbateri între autoritățile naționale, regionale, locale relevante competente, alte autorități publice, parteneri economici și sociali, și publicul larg.

Au fost formulate multe opinii și majoritatea au fost luate în considerare. Drept urmare, versiunea finală a Programului Operațional pentru Pescuit reflectă un punct de vedere comun al tuturor actorilor implicați.

8.6 Informare și publicitate

Regulamentul Consiliului European (CE) Nr. 498/2007, stabilește cerințe specifice pentru măsurile de informare și publicitate pentru Programul Operațional pentru Pescuit.

AM POP va elabora măsurile de informare și publicitate pentru beneficiari potențiali și finali ai FEP și pentru publicul general.

Regulamentul mai specifică și faptul ca statele membre trebuie să întreprindă anumite măsuri de informare și publicitate pentru a informa publicul despre existența finanțării europene

Autoritatea de management va informa publicul general despre fondurile europene.

Pentru promovarea POP se vor elabora materiale informative care vor fi diseminate, cum ar fi: pliante, broșuri, ghiduri, îndrumare, postere, bannere, spoturi radio și TV, website și va organiza seminarii tematice, conferințe organizate la nivel național și regional, participarea la emisiuni specializate, etc.

Anexa 1

În timpul elaborării Planului Național Strategic și a Programului Operațional , au avut loc cel puțin 6 întâlniri organizate de Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură atât în București cât și la nivel regional, oferind posibilitatea agenților economici și altor organisme, ONG-uri, să își aducă contribuția în ceea ce privește Planul Național Strategic și Programul Operațional. Aceste consultări au oferit participanților posibilitatea de a face unele propuneri specifice.

Reprezentanții micului pescuit costier și cei ai pescuitului interior, au făcut anumite propuneri referitoare la facilitățile de debarcare necesare activității de pescuit și referitoare la pregătirea produselor pentru comercializare. Fermierii implicați în acvacultură au cerut în special sprijin pentru crearea facilităților de procesare în fermele de acvacultură și pentru diversificarea speciilor cultivate. Procesatorii au considerat ca este foarte importantă participarea la expoziții în domeniu. Pescarii de la Marea Neagră au cerut sprijin pentru încetarea permanentă a activității.

Marea majoritate a propunerilor au fost luate în considerare cu specificația că speciile noi trebuie să fie relaționate cu cerințele pieții. Pescarii au ridicat problema echipamentelor de pescuit.

Parteneri consultați în elaborarea POP:

1. Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor
2. Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
3. Ministerul Internelor și Reformei Administrative
4. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
5. Autoritate pentru Coordonarea Cadrelor de sprijin Comunitar
6. Autoritatea Națională Sanitară-Veterinară și pentru Siguranța Animalelor
7. Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului
8. Regia Națională a Pădurilor Romsilva
9. Patronatul Român Rompescaria
10. Institutul de Cercetare Dezvoltare Marină Grigore Antipa
11. Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru ecologie acvatică, pescuit și acvacultură Galați
12. Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Delta Dunării
13. Institutul de Bioresurse București
14. Centrul de Cercetare pentru Piscicultură Nucet
15. Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală
16. Universitatea « Dunărea de Jos », Galați
17. Institutul de Biologie al Academiei Române
18. Administrația Rezervația Biosferei Delta Dunării
19. Asociația MoldFish
20. Asociația Piscicultorilor din Transilvania
21. Asociația RoPescador
22. Asociația procesatorilor de pește
23. Organizația de pescari Delta
24. Organizația pescarilor Dunavat
25. Organizația producătorilor Sulina
26. Consiliul Județean Tulcea

27. Consiliul Județean Constanța
28. SC Blapis SA
29. SC Kaviar House SRL
30. SC Acvaris SA
31. Asociația Oltfish
32. Compania Națională de Administrare a Fondului Piscicol
33. Parcul Natural Balta Mică a Brăilei
34. AJVPS Brăila
35. AJVPS Galați
36. Asociația pescarilor Danubius 2006
37. Direcția silvică Vrancea
38. Administrația Parcurilor Prahova
39. WWF – Programul coridorul verde al Dunării
40. Societatea Ornitologică Română